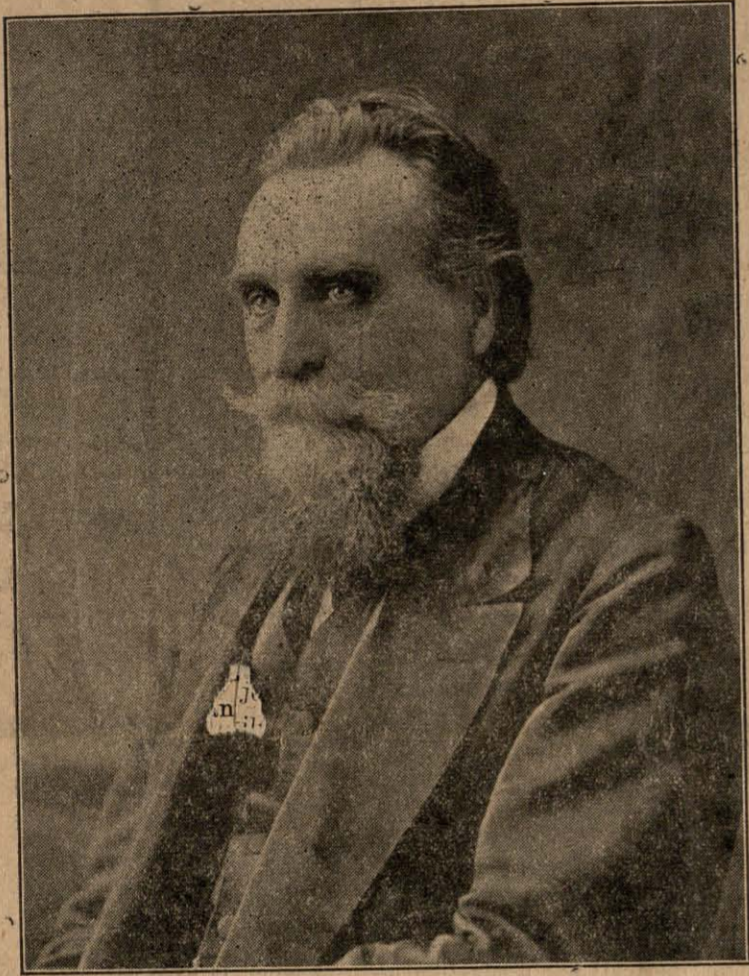


VIENYBE LIETUVNINKŲ

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Daktaras Jonas Basanavičius Lietuvių Mokslo Draugijos Vilniuje Pirmininkas.



Tur būti nerasime lietuvių, kurie nežinotų mūsų tautos gaivintojo ir vieno labiausiai iš visų jos užsitaravusių darbininkų, gerb. D-ro Jono Basanavičiaus. Kas nepamena „Aušros“, kuri metė Lietuvai pirmutinį tautiško rytmečio spindulį? „Aušra“ Lietuvai davė D-ras J. Basanavičius. Apie jį tuomet susispietė bursas pasišventusių tėvynėi darbininkų, kurie suprato, jog „Aušra“ duos Lietuvai gyvastį, jog Lietuvos sunys pabus iš letargo.

Tų laikų valdžios persekiojamas Dr. J. Basanavičius apleidžia tėvynę ir, pavedęs „Aušrą“ D-ru Jonui Šliupui, apsigyvena Bulgarijoje. Ten išgyveno arti 20 metų ir per tą laiką nenuoalsiai dirbo tėvynėi ir dėl tėvynės iki galiaus grįžo Lietuvon, kada užstojo šiek tiek laisvesnė lietuviams gadynė ir kada lietuviai iškovojė sau spaudą.

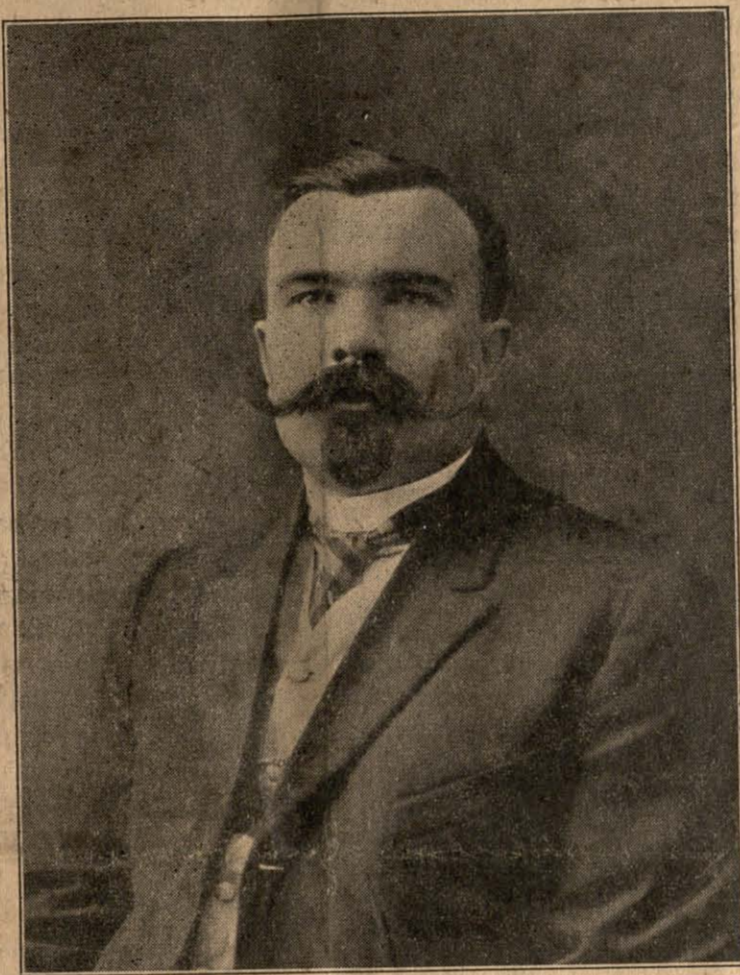
Lietuvos jaunoms spėkoms, jaunoms tėvynės atžaloms sutraukti kruvon, kad geriau ir pilniau dirbus jos labai, Jis įsteigė Lietuvių Mokslo Draugiją Vilniuje, kurios pirmininku ir darbščiausiu, taip sakant, stulpu yra ir dabar.

Mokslo Draugijoje šiandieną susispietė didesnė dalis mūsų inteligentijos. Joje telpa kunigai, laisvamaniai, socialistai, katalikai, visi, kas jaučiasi esąs lietuviu, kas supranta, jog toki įstaiga, kaip Mosklo Draugija, turi didelę Lietuvai svarbą ir jai yra lemta atlikti didelę rolę mūsų kultūriniame gyvenime.

D-ras J. Basanavičius su p. M. Yčū, kurių paveikslus čia talpiname, apsilankė dabar Amerikon, kad pakviestų ir Amerikos lietuvius prie didelio tėvynėje užmanto ir pradėto darbo, tai yra prie statymo L. D. Drjos Namų, kur tilps visa, ką mes kulturoje esame laimėję, atsiekę ir iškovoję. Ten bus mūsų muzėjus, mūsų knygynas, mūsų literatūros ir dailės centras. Ten mes matysime visą Lietuvą.

Imant atidžion gerb. Daktaro amžių ir visus jo tėvynėi nuopelnus, mes privalome išreikšti Jam kuodidžiausią pagarbą už jo pasišventimą tėvynėi ir kelionę Amerikon, kur Jis idėjos delei bus priverstas melsti lietuvius išeivius, kad jie prisimintų savo pareigas sulig tėvynės.

Gerbiamas Martynas Yčas.



Antrasai Liet. Mokslo Draugijos Pasiuntinys, lietuvių atstovas ketvirtoje Valstybės Dumoje, advokatas Martynas Yčas, paėina nuo Biržų, Panevėžio pav., Kauno gub. Užbaigęs gimnaziją, jis įstojo į Tomsko universiteto teisių skyrių, kurį pabaigė su aukso medaliu ir universiteto valdyba norėjo palikti jį prie fakulteto, kad dar kiek pasilavinęs užimtų profesoriaus katedrą. Jis nepriėmė tos propozicijos, sugrįžo Lietuvon ir apsigyveno Biržuose, kur ir pradėjo advokato praktiką, kaip prisiekusiojo advokato pagelbininkas.

Besilankant Lietuvoje p. M. Petrauskui, p. Yčas nemaža prigėlbėjo jam, organizuodamas įvairiose vietose koncertus ir važinėdamas drauge su p. Petrausku ir kitais, kas koncertuose dalyvavo.

Laike rinkimų į ketvirtąją valstybės Dumą, p. M. Yčas likosi išrinktas nuo Kauno gubernijos valstiečių.

Dabar jis drauge su D-ru J. Basanavičium lanko Amerikos lietuvius ir renka aukas Liet. Mokslo Draugijos Namams Vilniuje.

Neabejojama, jog Amerikos lietuviai mielai parems jų pasiutinystę ir parodys Lietuvai, jog ir Amerikoje apsigyvenus galima nepamiršti savo gimtinio krašto.

MUSŲ RAŠYBOS KLAUSIMAS.

Taip, mūsų rašybos klausimas laukia ateinančių žmonių, kurie pasiimtų jį ir pastatytų ant pastovesnio pamato, negu ligi šiol buvo. Kad ir tik tūlam laikui, keletui metų. Tasai klausimas reikalauja neatidėtinio darbo, reikalauja, kad tuč tuojau pradėtum jį rūpintis.

„Lietuvos“ 31 numerėje, apžvalgoje, pajudintas, butent — vienodas rašybos klausimas. Delei to tai tenai sako: „Šitas klausimas jau nekarta kelta ir yra vienu opiausių mūsų laikraštijoje ir, abelnai,

spaudoje. Jeigu mes peržiūrėsime lietuviškus laikraščius — kaip Lietuvoje, taip ir Amerikoje einančius — tai pastebėsime nepaprastą margumą“. Reikia sutikti ir pasakyti, kad tai tiesa: tokio margumo, kokis yra lietuvių laikraštijoje, pas jokią kitą tautą, kuri šiek tiek kulturoje pakilus, turbut kad nerastumime.

Toliau „Liet.“ pakeltas sumanymas bei nurodymas: „Kaip mums matosi, parankiausia būtų tuom klausimu sekančiam laikraštiniukų suvažiavimui pasirūpinti“. Su

tu pilnai galima sutikti. Bet šitasai Liet. Sapudos Draugijos sąnarių laikraštiniukų suvažiavimas savo išrinkta tokia komisija, kurios tikslu bei užduotimi buvo: rinkti visokių svetimų žodžių, ypač Amerikoje neišvengtinių, ir jų terminologiją apdirbti, gi to darbo rezultatus škelbti neperiodiškai Amerikos laikraščiuose. Ir kas-gi? Ligi šiol to darbo rezultatų niekas nematė. Apie tatau jau rašiau „Vien. Liet.“ N16. Kas ten mano buvo pasakyta, nebeatkartosiu. Tiktai paimsiu citatą iš p. V. K. Račkausko, L. S. D. sekretoriaus, straipsnio (tūpusio „Tėvynės“ N17), kuriuo jisai atsiliopė prieš mano straipsnį. Jisai sako: „Svarbus yra mūsų terminologijos klausimas. Vienok p. Jul. Baniulis neprivalo užmiršti, kad šiam klausimui gvildinti ir rišti reikia gero prisirengimo. Geram prisirengimui reikia ir laiko. Terminologijos komisijoje yra d-ras J. Šliupas, pp. J. Šernas ir Kl. Jurgelionis. Gerai žinome, kad jų visų laikas visados yra užimtas; retai jie turi progą netik jau dirbti darbą, kuriam pasižadėjo, bet ir pamąstyti apie jį. Tečiaus aš visai neabejoju, kad toje komisijoje šis tas veikiama, ir kad jį paskelbs savo darbų rezultatus kad ir neperiodiškai. Šis žodis (neperiodiškai) begalo baugina p. J. Baniulį; tečiaus raminu jį: geriau pasakyti „neperiodiškai“ ir padaryti, negu pasakyti „periodiškai“ ir pasiskirti, leiskime sau, „pasaulio tvėrimo periodus“.

Taigi, man ir, rodos, kitiems gali būti „baisu“, kad naujai išrinktoji laikraštiniukų suvažiavime komisija nepasiskirtų sau tų „pasaulio tvėrimo periodų“. Aš norėčiau, kad ta busimoji komisija turėtų progą ne tik pamąstyti apie savo darbą, bet ir dirbti. Kitaip gi prisieitų ir patiems delei rašybos nevienodumo skūsties ir kitu nusiskundimus arba net ir rugojimus skaityti. Išrinktoji komisija jei jau nieka daugiau negalėtų nuveikti, tai bent turėtų surasti budus, idant Amerikos lietuvių laikraščių rašybą suvienodinti. Tatau pačių redaktorių darbą dikčiai pa-

lengvintų... Lengviau atsiųstų ir rašytojai, kurie dabar turi, jeigu nenori, kad jų raštus redaktorius taisyty, taikinties prie kiekvieno atskiuro laikraščio rašybos. Taikinties gi prie kiekvieno — tai ne labai malonu.

Paimkime pavyzdžiui latvių laikraštiją. Kasgi būtų, jeigu jiniai sektų savo kalbininkų patarimus bei jų nurodymus tuč tuojau priimtų? Be abejo būtų tas-pats margumynas, kokis pas mus yra. Filologai Endzelinš, Plakis bei poetas Pludonis yra uolūs naujosios rašybos (ortografijos) šalininkai. Jie stengiasi įtikinti savo laikraštiją, kad tik jiniai priimtų naująją ortografiją. Betgi latvių laikraštija, matydama jų dažnus svyravimus sulig to ar kito klausime, jų vis naujus, anot mūsų laikraščio „Bugos“ prasimanymus, jų patarimų kol kas neprimia. Ir gerai daro. Nes šiandien jų naujoji rašyba dar perjau-na, tad jai ir pilietystės teisių nesuteikiama. Tečiaus, kad su laiku latviai prims naująją rašybą, delto dviejų nuomonų negali būti.

Kiekvienas prityrimas tai šio tai to pamoko. Mūsų laikraštija per keletą metų sekdama mūsų filologus bei klausydama jų patarimų turėjo puikią progą pastebėti — kad filologai niekuo budu nepasektini. Bent ne visame kame juos tegalima sekti. Vienas kuris jų patars savo naujai išleistame traktate butinai dėti ant vienos kurios raidės, tikram vie no kurio žodžio ištarimui, kirti, gi štai po kiek laiko kitas priparodys, kad ant tos pačios raidės ir to paties žodžio ištarimui vieton kirčio reikia dėti brukšnį. Pasitaiko kartais net ir tokių atsitikimų, kad vienas tikrina, kad ta raidė, tai diftongas, kitas gi — kad tai konsonantas. Tai ir studijuok jų prasimanymus ir sek jų nurodymus. Greičiau visai iškvaiši, negu dasižinosi, kaip tikrai reikia rašyti bei tarti, kol jie patįs tarp savęs to galutinai nenutaria ir neišriša. Mūsų laikraštija, sekdama savo kalbininkų patarimus bei nurodymus, tapo tuo klaidžiojančiu po nesavą girią žmogumi, kuris niekuo budu nebesusiranda kelio, išeiigos; filologiniai žiburėliai veda vis gilyn raistan. Tegu tik pamėgina bent vienas lietuvių laikraštis pilnai sekti „pastarusius“ mūsų filologų nutarimus. Ir pasijus jisai, kad

nelengva po jų nurodymų girią vaikščioti: čia tankumynė, ten bruzgynas, o anankur visas plotas išmurgintas uodegutėmis, kirčiais ir brukšniais. Tai ir striumyk sau sveikas, nežinodamas nė kur nė kokiu tikslu eiti. Kaip tai ne labai senai kuone visi lietuvių laikraščiai, sulig filologų nurodymų, buvo priėmę raidę „u“ su brukšneliu ant viršaus. Bet neužilgo pasirodė, kad tasai brukšnelis teorijoje labai geras, o praktikoje visai nereikalingas; pasirodė, kad ir be jo (brukšnelio) taip gerai galima apsieiti, kaip ir su juo. Tegu mūsų kalbininkai rašo traktatus arba išsčius veikalus; tegu jie ginčijasi: kur dėtinai kirčiai, kur brukšniai, kur uodegutės. Tai jų dalykas. Laikraštija turi gi daboti labiausia tik vieną dalyką — tai prastumą.

Grįžtu atgal prie „Lietuvos“ apžvalgos ir cituoju vieną priešpaskutinių paragrafų, kuris šiaip skamba:

„Dalis mūsų spaudos seka Lietuvoje einančius laikraščius. Maža kas iš to naudės, nes tenai tokia pat betvarkė, kaip pas mus Amerikoje. Geriausia būtų minėtam suvažiavimui išrinkti iš literatų ir kalbos žinovų tam tikra komisija, kurios pareiga būtų nustatyti ta ar kita taisyklių eilė. Kaip ten atskiros redakcijos ar pavienios ypotos nežiūrėtų į nustatytų taisyklių teisingumą, jos privalėtų tas taisykles priimti ir tokiu būdu išvengti visos tos „košeliėnos“, kurią šiandien kiekvienas mūsų noroms-noroms turime ragauti“.

Suvenodinus mūsų, Amerikoje leidžiamų, laikraščių rašybą, daug būtų padaryta. Taigi, reikia laukti laikraštinių suvažiavimų, kuriame vienodos rašybos klausimas turėtų būti rimtai aptartas ir to klausimo apdirbimui išrinkta komisija.

Jul. Baniulis.

Peržvalga.

// **Vėliausiai atkeliavusieji lietuviai.** Per šių metų birželio mėn. atkeliavo lietuvių Amerikon 5,307 ypotos, o iškeliavo per tą patį mėnesį iš Amerikos 839 ypotos. Laikė to mėnesio lietuvių skaitlius Amerikoje pasidaugino ant 4,468 ypatų. Pasirodė, kad birželio mėn. atkeliavo Amerikon lietuvių daugiau, negu gegužio m., ant 2,903 ypatų.

5,307 ypotos per vieną tik mėnesį! Tai stebėtinas dalykas — beveik 3,000 yp. birželio mėn. — buvo daugiau, negu gegužio mėn. Sunku išaiškinti priežastis tokio skaitlingo lietuvių emigravimo.

Neįleista birželio mėn. 47 ypotos; o nuo liepos mėn. pradžios (pradžią imigracijos metų), t. y. laike visų im. metų neįleista 216 ypatų.

Laikė čielų imigracijos metų, t. y. nuo liepos 1 d. 1912 iki birželio 30 d. 1913 m., Amerikon atkeliavo 25,529 ypotos, o tame-pat laike iškeliavo 4,619 yp.; tai šiuo imigracijos metu Amerikoje pasidaugino lietuvių ant 20,910 ypatų.

Laikė 1912 imigracijos metų (liepos 1 d. 1911 m. iki birželio 30

d. 1912 m.) Amerikoje pasidaugino lietuvių ant 14,078 ypatų. Taigi šiūm im. metu lietuvių skaitlius Amerikoje pakilo augščiau, negu 1911—12 im. m., ant 6,832 ypatų. Šis im. metas savo skaitliu užima trečią vietą, būtent: 1907 m. — 25,884 yp., 1910 m. — 22,714 yp. ir 1913 m. — 20,910 ypatų.

O kas bus toliau?..

// **Apie darbus.** Mus prašo pranešti, kad Lawrence, Mass. pradėjo eiti darbai audinėse, todėlgi, kas neturi darbo, gali drąsiai važinoti Lawrence'an, kaip vyrai, taip ir merginos. Darbai čion lengvus, mokestis nuo \$7 iki 10 — 12 dol. savaitėn. Praneša **J. S.**

// **Lietuvos vėliava.** „Drango“ N33 patalpintas šitokis pranešimas:

„Ateina iš visų pusių klausimai, kokia yra tikroji lietuvių vėliava. Paaiškinus gerb. d-rui J. Basanavičiui, pranešame, jog Lietuvos vėliava buvo raudona su vyčiu viduryje. Vyčio spalvos buvo šitokios: žirgas — širmas, balnas — tymas, vyčio rubai — aukso, plunksna — balta“.

// **Kodel amerikiečiai lietuviai neturi dienraščio?** „Laisvė“ viename num. paminėjusi apie vėl kilusį Lietuvoje sumanymą nuo naujų metų pradėti leisti pirmieškos pakraipos dienraštį, kuriuo bus „Lietuvos žinios“, užsimena ir apie amerikiečių lietuvių, kurie vis dar niekuo būdu neišriša dienraščio įsteigimo klausimo. To delei „Laisvė“ sako:

„Pas mus, Amerikoje, šiūm tarpu niekas apie dienraštį nekalba. Jeigu pirmieškos spėkos nebūtų taip išsiblaškę, galima būtų kalbėti apie dienraštį, bet frakcijų laikai pas mus dar nepraslinko. Kuniginiai ar šiandieniniai tautininkai negali svajoti apie dienraštį, nes žmonėse jų įtekmė labai nupuolusi“.

Ziurint į žmones patyros žvilgsniu reikia pasakyti, kad ir vienu ir kitu lietuvių laikraščių įtekmė žmonėse kuone venoda: kaip vieni turi savo pasekėjų, taip ir kiti. Pasakymas, kad „jų įtekmė žmonėse labai nupuolusi“, niekuo neparemtas ir nepamatotas. Tai tuščias laikraštinių pasigyrimas.

Mūsų nuomone, dienraščio steigimui reikia tiksliai energišku žmonių, kurie ateitų ir pakeltų inercijos dangtį, kuriuo pridengtas dienraščio klausimas. Vienas kuris dabartinių savaitraščių leidėjas to padaryti nedrįsta ir negali. Dienraščio leidimui reikia įkurti bendrovę, kuri sutrauktų savin visas pirmieškas Amerikos lietuvių jiegas: 1) gabius agentus, kurie, kaip bendrovės sąjariai, platūs dienraštį ir rinks tam dienraščiu apskelbimus, 2) visus geresnius rašytojus ir korespondentus ir 3) žmones, kurie supranta, ką reiškia dienraštis tautos bei visuomenės gyvenime, kurie nebijos ton bendrovėn idėti kapitalą ir nesitikės pirmais to dienraščio gyvavimo metais kažkokių didelių dividendų. Jokis įtekmės kilimas iš vienos pusės, ar puolimas iš kitos, dienraščio, kuris aprėptų plačius mūsų visuo menės reikalavimus, pas mus neįkurs. Bent nesimato jokio prospekto. Bet įkurus tam tikrą bendrovę dienraščiu leisti, intensyviai dirbant daug greičiau būtų galima dienraščio susilaukti, negu tuli mano.

SVEČIŲ KELIONĖS PLANAS.

Aplinkybės privertė šiek-tiek pakeisti pirmiaus pagarsintą gerbiamų svečių — Dr. J. Basanavičiaus ir atstovo Yčo — kelionės planą.

Daugelyje mažesnių vietų, ir prie geriausių norų, svečiai atsilankyti negalės, nes jiems pritrūks laiko. Todėl aplinkinių mažesnių vietų lietuviui lai nepraleidžia progos ir atsilanko į jiems artimiausias, čia pagarsintas vietas, pažymėtomis dienomis.

Prakalbos atsilankė: **Rugpjūčio mėnesyje.**

North Side, Chicago, Ill. 21 d., Melrose Park, Ill. 23 d., Westville, Ill. 24 d., Springfield, Ill. 26 d., East St. Louis, Ill. 27 d., Collinsville, Ill. 28 d. Sugrįž į Chicago, kur atsilankė bankietas svečių išleidimui 30 d., Waukegan, Ill., apie 3 val. po pietų 31 d., Kenosha, Wis. apie 8 v. vak. 31.

Rugsėjo mėnesyje.

Racine, Wis. ir Spring Valley, Ill. 1 dieną, Grand Rapids, Mich. 3 d., Detroit, Mich. 5 d., Cleveland, Ohio 7 d., Pittsburgh, Pa. ir apilinkėse nuo 9 iki 15 d., Rochester, N. Y. 16 d., Amsterdam, N. Y. 18 d., Schenectady, N. Y. 19 d., Boston, Mass. 21 d., Bostono apilinkėse ir New England valstijoje maršrutą sutaisys Bostono komitetas.

Pennsylvanijos valstijoje, kaip lyginai tokiuose miestuose, kaip Balfimore ir aplink New Yorka, menama praleisti visą likusį laiką nuo 5 d. spalio net iki 31 d. spalio.

Todėl Pennsylvanijos valstijos komitetas ir yra meldžiamas, pritaikius prie to laiko, sutaisyti maršrutą.

Spalio 10, 11 ir 12 d. atsilankė Shenandoah, Pa., Lietuvių laikraštinių IV-as susivažiavimas, kuriame dalyvaus ir gerbiami svečiai iš Lietuvos.

I tai prašoma Pennsylvanijos komiteto atkreipti atidžią, kad jį sutaisyta maršruta sutiktų su gerbiamų svečių noru dalyvauti laikraštinių suvažiavime.

Visose čia paminėtose vietose gerbiamos draugystės ir vietiniai veikėjai teiks prisiruošti prie gerbiamų svečių priėmimo ir parupinti svetaines prakalbos.

Rodos, nei nereik kalbėti apie tai, kad rengime šitų iškilnių visi lietuviai privalo eiti išvien, be jokių skirtumų pažvalgoje.

Tai yra bendras visos lietuvių tautos reikalas, taigi ir visi lietuviai susitikime turi juom rupintis.

Chicago Maršruto Komitetas.

Su įvairiomis žiniomis galima kreiptis per „Lietuvos“ redakciją.

Iš Visur.

Augustas Bebelis pasimirė. Zurich, Šveicarijoje, rugpjūčio 13 d. Šiandien Graubundene, kur buvo atvažiavęs gydytis, pasimirė Ferdinandas Augustas Bebelis, veteranas vokiečių socialistų vadas.

Mirties priežastis buvus širdies paralyžius. Jisai jau sirguliuojo per pastaruosiu du metus; sudėjęs jo liga su jo senatve, laikraščiai sako, kad nė negalima buvo tikėtis, kad jis ilgai begyventų. Jisai baigė 73 metus savo amžiaus.

Bebelio sveikata juo labiau pradėjo pulti žemyn nuo pernai metų, kuomet jo gyvenimo draugė, jo žmona pasimirė. Beto, ne mažą jo ligą padidino taipogi mirtis jo žento, žinomo bakteriologo, d-or Simono. Tuodvi mirti taip artimų jam žmonių užgavo labai jo širdį ir padidino jo ligą.

Bebelio mirtis, kaip praneša iš Berlino, vokiečių socialistų partijos aktivumo nepaliesianti, nes per keliolika praeitų metų jisai buvo tiksliai tos partijos įkvėpėjų, paakintojų, bet kaip ir nieko nebeveikė. Taipogi ir parlamente, delei savo nesveikatos, mažą-ką tegalėjęs veikti.

Bebelio kumas, sulig jo paties noro, apie kurį jis dažnai kalbėdavo bei savo draugams primindavo, be abejo busias sudegintas Zuricho krematorijoje.

Augustas Bebelis gimęs vasario 22 d. 1840 m. Koelno mieste. Jo tėvas buvo mažas oficierelis vieno infanterijos regimento. Gijo motina paėjus iš neturtingos birgerių šeimos. Vaikų Bebelių šeimoje buvo trys; visi sunęs; Augustas buvo vyriausias.

Augustas buvo tiksliai su virš 3 metų, kai jo tėvas, kurį per keletą metų kankino reumatizmas ir džiova, pasimirė. Po pirmojo vyro mirties, Augusto motina apsiavedė su antru — pirmojo vyro broliu, buvusiu oficieriu. Bet po dviejų metų pasimirė ir jo patėvis. Šeimos užlaikymu rūpinosi tiksliai motina, kuri siūdavo pirštines ir iš tu keletu skatiku, kuriuos jinais uždirbdavo, visa jų šeimyna turėjo išsimaitinti. Patsai Aug. Bebelis sako, kad to motinos uždarblio buvo „permaža pragyvenimui, bet perdaug, kad būtų mirti“.

Po septynių metų ligos, 1853 m. pasimirė ir jo motina. Jisai tuomet buvo pasiekęs 13-tus savo amžiaus metus. Jį ir antrą jo brolių pasiėmė pas save jų teta ir pas ją juodu augo. Kadangi jų teta buvo apsigyvenusi tūlam malune, tad Augustas turėjo puikią progą nešioti maišus ir daboti nedidelį juodą asilą. Begyvendamas pas teta jisai pabaigė taip vadinamą „bedinųjų“ mokyklą, kurią jis lankė su savo broliu, kaip „liuosi mokiniai“. Užbaigęs mokyklą tuč tuojaus nuėjo pas vieną teikintoją ir pastojų mokiniu to amato.

Per visą jaunystės laiką Augustui Bebeliui prisidėjo daug nesmagumų ir sunkenybių pritirti. Žodžiu tariant, jis mokinosi gyvenimo mokykloje, susipažino su gyvenimo vargais, susipažino su darbininkų padėjimu, tai ir buvo tikrų jų reikalų apgyneju.

So socializmu, jei taip galima išsireikšti, Bebelis susipažino ir tapo jo šalininku 1865 m. Tuose metuose jisai susitiko su Wilhelmu Liebknechtu, kuris buvo išgintas iš Prusijos. Tai buvo žmogus mokytas, baigęs universitetą, draugas Karlo Maxo ir Friedricho Engelso. Ta pažintis patraukė Bebelį į socialistų eiles, kuriuo jis pasiliko ligi savo mirties.

Kaizerio įtekmė. Viena, Austrijoje. Rugpjūčio 12 dieną praneša, jog Rusija ir Austrija, negaudamos kitų Europos galybių pritarimo, atsisako nuo savo reikalavimo, kurį pirmiau buvo padavusios, idant būtų peržiūrėta Buchareste padaryta taikos sutartis. Tokiam tiedvieju viešpatijū

reikalavimui labiausia pasipriešinęs Voketijos kaizeris, kuris tą reikalavimą net juokingu paskaitęs. Beto, ir Francuzija griežtai atsisakiusi paremti Rusiją.

Turkai vis dar kariauja. Konstantinopolis, rugpjūčio 14d. Turkų valdžia praneša didžiosioms galybėms, kad jina nepaliansiant kariauti su Bulgarija, kol nepasibaigs Trakijoje skerdynės, kurios bulgarams yra priskaitomos. Ties Konšakavaku, kaip šios dienos žinios skelbia, turkų kareiviai apsupę nedidelį burelį bulgarų ir paėmę nelaisvėn 85 asmenis.

Adrianopolyje suareštuota trys bulgarų oficieriai, kaipo valdžios šnipai.

Milano streikas užsibaigė. Milanais, rugpjūčio 13 d. Visuotinais 24 val. streikas užsibaigė. To streiko tikslas buvęs parodyti valdžiai Italijos darbininkų solidariskumą. Tikslas atsiektas. Praėjus 24 val. streikas, sulig oficialio paskelbimo, liko užbaigtas.

Betgi, nežiurint to paskelbimo, daugelis geležinkelio darbininkų dar tebeveda tarybas. Norima surasti vidurinį susitaikinimo kelią, kuriuo einant bus galima darbininkus su darbdaviais sutaukinti.

Susirėmimuose su valdžios spēka laike streiko 3 asmeniai užmušti, 165 sužeisti ir 2,478 areštuoti. Finansinių nuostolių, kaip darbdaviams, taip jau ir darbininkams, šitas streikas padaręs apie keliolika milijonų dolarų.

Revolucija Činijoje. Kaip pranešama iš Šanghai'aus, rugpjūčio 13 d. Wu Sung fortai, kurie tula laiką buvo revoliucionierių rankose, tapo paimti atgal valdžios kareivių. Činijos valdžia paliepė trečijai kareivių divizijai, stovinciai Mongolijoje, greit tu maršū patraukti prieš Hunan'o revoliucionierius.

Nankine tretį kartą revoliucionieriai apšaukė nepriklausomybę nuo Pekino valdžios ir iškėlė revoliucijos vėliavas priešais gubernatorių namų.

Iš Hankow nuo rugpjūčio 13 d. pranešama, kad 25,000 revoliucionierių iš Hu-Nan provincijos perėjo į Hu-Pe provinciją ir mano, užėmę Hankow, patraukti ant Pekino.

Rugpjūčio 13 d. Kantone atsilbuvo smarkūs mušiai, kuriuose krito iš abiejų pusių apie 1,200 kareivių. Pusė valdžios kareivių perėjo revoliucionierių pusėn ir kartu pradėjo plėšti sidabro ir aukso daiktų krautuves.

Miesto gyventojai apimti panika. Ypač pergandinti yra svetimtaičiai. Barbariškumo kareivių niakas nebegali sustabdyti.

Nuo rugpjūčio 14 d. iš Hankow pranešama, kad iš Kian-Si provincijos pasitraukė visi revoliucionierių vadai.

Sulig žinių iš Tokio (Japonijoje), Činios prez. Yuan Si-kai pasiuntė 100 budelių, kurie turi nužudyti d-rą Sun Yat-sen'ą, Huang-sing'ą ir kitus ten pasislėpusius Činijos revoliucionierių vadus. Japonų valdžia pasiryžo apsaugoti pasislėpusius jų krašte revoliucionierius.

Revolucija Venecueloje. Karakas, Venecuela (Piet. Am.) Nors revoliucionieriai labai smarkiai veikė ir tvirtino, kad greitai laiku C. Kastro vėl užims Venecuelos prezidento vietą, tačiau dabartinio prezidento Gomez'o kareiviai keliuose mušiuose visai nusilpnino jų spēkas; viename mušyje liko paimtas nelaisvėn net

Cipr. Kastro brolis. Tachiros ir Falkon provincijoje dar nesiliauna bruzdėjimas. Niekas nežino, kur dabar randasi C. Kastro.

Tarptautinis medikalis kongresas. Londonas. Rugpjūčio 12 d. užsibaigė 17-tas iš eilės medikaliskas kongresas, kuriame dalyvavo 10,000 gydytojų, suvažiavusių iš visų pasaulio kraštų. Šitas kongresas pripažintas veikliausiu ir geriausiai nusisekusiu iš visų atžvilgių. Apsvarstyta daug opių medicinos srityje klausimų. Visi pripažino, kad medicinos mokslas stebėtinai smarkiai progresuoja ir reikia tikėtis, kad medicina greitai laiku suras vaistus atsilaikyti prieš aršiausius žmonijos neprietelius-ligas.

Sekantis 18-tas medicinos kongresas atsilbus Muenchene (Bavarijoje) 1917 metuose.

Užvėrimas santaikos ant Balkanų. Bucharestas, Rumunijoje. Rugpjūčio 10 d., nedėdienyje, taikos atstovai pasirašė po taikos traktato tarpe Balkanų valstijų. Delei šito prietiko miestus buvo išdabintas dalyvaujančių tarybos valstijų vėliavomis, gaudė bažnyčių varpai, girdėjosi kanoelių šuvių tranksmas.

Pietų laike katedr. bažnyčioje atsilbuvo padėkos pamaldos, kuriose dalyvavo Rumunijos karalius Karolis su žmona, taikos atstovai ir užrubežio diplomatai. Karolius apdovanojo visus dalyvavusius konferencijoje orderiais; atsisakė juos priimti Bulgarijos atstovai.

Sulig traktato Rumunijos armija turi apleisti Bulgarijos teritoriją laike 15 dienu, o Serbijos ir Graikijos laike trijų dienu. Jeigu iškatų kokie nesusprištai maišant rubežių klausimą, tai sutaukintojais bei tarpininkais bus: Šveicarija, Hollandija arba Belgija. Bulgarija privalo tuoj demobilizuoti savo armiją.

Vienos laikraščiai apie sataiką ant Balkanų. Viena, Austrijoje. rugpjūčio 11 d. Vietiniai laikraščiai tik išdalies išreiškia užganėdiną iš užvertos Buchareste (Rumunijoje) sataikos tarpe Balkanų valstijų. Nekurie laikraščiai pažymi, kad Rumunija šitame atvejuje sulosė svarbią rolę, — priversdama Graikiją ir Serbiją permaintyti savo pirmiau paduotus reikalavimus.

„Wiener Alg. Ztg.“ talpina straipsnį, kuriame nurodoma, kad Austrijos politika šiūm žygiu išlošė pergale, nedaleisdama nužeminti Bulgariją.

Aspkritai imant, Vfenos laikraščiai be jokio entuziazmo sutiko tą visų pageidaujamą taiką. Visur išreikšta mintis, kad Bulgarija tik aplinkybių verčiama sutiko ant panašių taikos išlygų ir kad jokiū būdu taika negali jos užganėdinti. Nėra abejonės, priduria laikraščiai, kad Bulgarija anksčiau-vėliau pasistengs atsilyginti su savo priešais.

Dviračiu aplinkui pasaulį. Charbin, Mandžurija, rugpjūčio 10 d. Čion pribuvo tulas Pankratov, kuris dviračiu apvažiavo visą pasaulį. Kelionė tęsėsi du metus ir 18 dienu.

Francija gražina Rusijai varpą. Paryžius, rugpjūčio 12 d. Vietiniai laikraščiai pagarsino žinią, kad Francija atiduoda Rusijai varpą, paimtą laike Krymo karo Sevastopolyje; varpas iki šiol buvo Notre Dame katedros bokšte.

Panika teatrlyje. Valensija, Ispanija, rugpjūčio 12 d. Praneša-

ma, kad miestelio Gandia krutomų paveikslų teatryje laike kilusio gaisro panikoje žuvo 14 žmonių ir sužeista tapo 49.

Paniekinimas „stono“ kunigystės. Roma, rugpjūčio 12 d. Sv. Sakramentų kardinolų kongregacija, dvi dieni tam atgal, svarstė klausimą apie svarbumą kunigiskų pašventimų, duotų tulam neapoliiečiui, kuris penki metai atgal vien tik sulig tėvų noro buvo likęs dvasiškiu. Kongregacija paliosavo jį nuo pildymo kunigo pareigų ir tuom pačiu pripažino, kad po prievarta duotieji pašventimai neturi savo svarbos. Popiežius patvirtino tą išaiškinimą, kurį pirmą kartą išnešė kongregacija.

Pavojingas Činijos padėjimas. London, rugpjūčio 12 d. Paskutinių informacijų iš Pekino praneša, kad ten paplito gandas, būk Mandžų dinastija mano vėl paimti Činijos valdžią į savo rankas. Toliau telegrama skelbia, kad gener. Tschang Sun Has apšaukė save Činijos karaliumi ir pasiryžo su savo armija persikelti į Nankiną, kur mano užtvirtinti savo valdžią.

Paskutinės žinios informuoja, kad revoliucija pietinėse Činijos provincijose nei kiek neina mažyn, bet, priešingai, kai kur didnasi.

Nesupratimas tarpe Austrijos ir Vokietijos. Berlynas, rugpjūčio 12 d. Užbaigus taikos tarybas, Vokietijos kaizeris pasiuntė širdingą pasveikinimą Rumunijos karaliui Karoliui, paaiškindamas, kad Rumunija sątaikos užvėrime lošė svarbiausią rolę. Austrija ir Rusija reikalauja, idant tą traktatą peržiūrėtų ir sankeijoniūtų didžiosios valstijos, bet Vokietijos valdžios organas panašų reikalavimą skaito visai ne vietoj ir nereikalingu.

Tas parodo, kad tarp Vienos ir Berlyno išėjo kokis-tai nesupratimas, nes iki šiol Vokietija pilnai rėmė Austrijos politiką Balkanų klausime.

Karalius Ferdinandas padėkojo kareiviams. Sofija, Bulgarijoje, rugpjūčio 11 d. Karalius Ferdinandas išleido atsiliepiamą-laišką į savo kareiviams, kuriame jis išreiškia padėką savo kareiviams už uolų ir karžygišką jų tarnystą laike karo. Šitas karalius laiškas maž-daug taip skamba:

„Kova liko pralaimėta ne delei stokos karžygiškumo armijoje, bet delei visai netikėtų politišku prietikių, kurie suparalizavo kraštą. Bulgarija buvo priversta užverti sątaiką Buchareste, nes atsilaukyti užpuolus priešams iš visų keturių pusių, visai negalimas daiktas; tęsiant karą, galima buvo susilaukti dar blogesnio dalykų stovio. Bulgarija privalo palaikyti ramesnės ir tinkamesnės valandos, delei ko dabartiniai kareiviai turi prirengti savo vaikus ir anukus atnaujinimui ir užbaigimui dabar pradėto darbo“.

Rinkimai Finlandijoje. Helsingfors. Žinios nuo rugpjūčio 11 d. praneša, kad iš 200 atstovų socialistų išrinkta 90, t. y. šešiais daugiau, negu buvo iki šiol.

Keblus Japonijos padėjimas. Tokio, rugpjūčio 11 d. Japonijos valdžia pasijuto gan-keblame padėjime delei pribuvusių čion buvusio Činijos prezidento d-ro Sun' Yat-sen'o ir gen. Huang-Sing'oi, kurie, nenusisekus revoliucijai, ištruko iš Činijos.

Valdžia, norėdama palaikyti neutraliteta ir neerzinti chinų,

mano deportuoti šituo du pabėgėliu Chinijon, kur jiedu laukia mirties bausmė; iš kitos pusės, jei taip pasielgs japonijos valdžia, tai užtrauks ant savęs neapykantą ant visų revoliucionierių Činijoj ir išsaus protestą visų kulturingų tautų, kad nedavė prieglaudos politiškiems prasikaltėliams.

100-mečių sąjunga. Tokio, Japonijoje. Buvęs Japonijos ministeris, grafas Okuma, suorganizavo „šimtamečių senių sąjungą“. Šitos sąjungos pirmsėdžiū liko išrinktas patsai gr. Okuma todėl, kad jis tvirtai tiki, kad žmogaus amžius gali tęsties mažiausiai 125 metus. Sąjungos sąnariu gali būti kiekvienas, kuris peržengė 80 metų amžiaus. Išskilmėje atidengimo. tos stebėtinios sąjungos namuose jos pirmsėdžio dalyvavo 500 sąnarių. Seniausiu tos garbingos sąjungos sąnariu buvo moteris, pasiekusi 113 metų amžiaus. Dauguma iš susirinkusių atsižymėjo ganėtinu tvirtumu ir gyvumu; daugiausiai prasiplatinusiu nedatekliu pasirodė kurtumas. Grafas Okuma pasakė labai puikią kalbą, sveikindamas naujos sąjungos sąnarius, bet kadangi jo kalba tęsėsi gan ilgai, tai, kada pirmsėdis užbaigė, pasirodė, kad tris ketvirtadaliai susirinkusiųjų saldžiai miegojo. Nežiurinti ant to viso, pirmas šios sąjungos susirinkimas, sulig japonų lakraščiu atsiliepiamų, praėjo su didele pasekme.

Iš Amerikos.

Gubernatorius Sulzer'is išpajiniojo. Užėmus W. Sulzer'ui New Yorko valstijos gubernatoriaus vietą, galima buvo manyti, kad tas energiškas politikierius liks vienu iš populiariškiausių tos rūšies valdininkų. Ir išties, išpradžios viskas ėjo gerai. Bet štai po nekuriu laiku atsirado jo priešai, kurių skaitlius eina vis didyn, ir, galop, kamapnija priešais gub. W. Sulzer'į pasidarė labai aštriai ir užinteresuoją plačiąją visuomenę. Visi pamatė, kad čionai slepiasi tamsūs dalykai.

Legislaturos paskirta Frawley komisija „atidengė“ labai svarbius dalykus, kurie dikčiai sukompromituoja New Yorko valst. gubernatorių. Pasirodo, kad virš 20,000 dolarių, duotų rinkimo kampanijai, visai nebuvo užregistruota, ir dalį tų pinigų W. Sulzer'is sunaudojo biržos operacijose ant Wall gatvės. Dar prieš pat rinkimus Sulzer'is įneša bankon ant savo vardo 16,000 dol.

Išneštas iš tų netikėtų atidengimų įspudis nesumažėja, nors visiems žinoma, kad Frawley komisija veikia sulig Tammany Hall nurodymo, o ta organizacija, pasinaudodama visuomenės užsitikėjimu, veda „savarankiškas operacijas“ ne su 15—20 tūkst., bet su šimtais tūkstančių dolerų.

Galop, Sulzer'is kaltinamas už perdidelį pasinaudojimą savo valdžia ir už davimą neteisingų parodymų. Nors jis vis dar spurduklas, bet, matomai, prieš jam galas — nustos šiltos ir augštosios teismo.

Arti 20 metų Sulzer'is buvo kongreso sąnariu ir užėmė užruožinių dalykų komisijos pirmsėdžio vietą. O dabar prasikalto — susikompromitavo. Ne visados katinui Velykos.

Planuoja išstumti Sulzerį Albat-

ny, N. Y., rugpjūčio 13 d. Kuomet New Yorko valstijos kapitoliaus languose pasirodė naujos dienos spinduliai, Williamo Sulzero, šios valstijos gubernatoriaus saulė pradėjo greitai slinkti vakaropi — teoretiniu žvilgsniu žvelgiant jis neteko savo vietos bei gubernatoriaus titulo. Šiandien po pietų senatas priėmė straipsnius, kuriuose gub. Sulzerį kaltina vagystėje ir prisiegos sulaužyme. Jo byla bus ateinančio mėnesio 18 dieną.

Aktualiai gub. Sulzerį prašalys iš valdybos rugpjūčio 14 d. rytą. Gub. Sulzeris nebuš prašalintas iš savo vietos, kurią dabar užima, ligi tol, kol P. E. McCabe, senato raštinkas, nepasiryž įteikti jam tam tikrus raštus. Nuo tos valandos New Yorko valstijos veikiančio gubernatoriaus vietą užims leitenantas-gubernatorius Martin H. Glynn.

Apkaltintasai gubernatorių mėgijasi, kiek galėdamas, kovoti ir parparodyti, kad jo apkaltinimas padarytas prieš konstituciją.

Kol kas gub. Sulzer nuo užimamos vietos dar neprašalintas. Dar ir apkaltinimo raštai pilnai nesudavdyti. Sulig oficialinio paaiškinimo, apkaltinimo raštų sutvarkymas turės kiek ilgėliau nusitęsti, nes visa tai turės būti surengta legalinėj formoj. Skundai, apkaltinimai — už vogimą pinigų, nepildymą savo tarnystės, prasižengimą prieš įstatus — turės būti kokiškiausia išdėstyti.

Leit-gub. Glynn, kuris užims veikiančiojo New Yorko valstijos gubernatoriaus vietą, pasiliksias savo kantore, kuris yra ant trečio šios valstijos kapitoliaus augšto, ir nē nemėgijasi fiziška spēka įsiveržti į Sulzero vietą. Ligi Sulzero byla pasibaigs, jam valstija mokės tą pačią algą, kokią įsiai gaudavb budamas šios valstijos gubernatorium.

Meksika ir Suv. Valstijos. Speciališkas prez. Wilsono „ištikimas“ pasiutinis, John Lind, rugpjūčio 10 d. pribuvo į Meksikos sostinę Meksiko. Nors buvo laukiama pasipriešinimo demonstracijų, vienok viskas apsejo ramiai. Buvo surengta demonstracija pagerbimui dabartinio prez. Huertos; joje dalyvavo apie 2,000 žm.

J. Lind viską atliks per pildantį Suv. Valst. ambasadoriaus pareigas Meksikoje N. O'Shaughnessy. Reikia priduri, kad prez. Huerta atsisako pripažinti J. Lindą ambasadorium, kadangi jo S. Valst. nepripažįsta prezidentu. Taip, kad J. Lind kol-kas duos tik nurodymui bei instrukcijąs (žinoma, sulig prez. Wilsono noro) N. O'Shaughnessy'ui.

Meksikos konstitucionalistai ir federalistai pageidauja, idant S. Valstijos nesikištų aktyviškai į jų reikalus. Gen. Kranza nori tik, kad būtų leista gauti Suv. Valst. ginklus — jis užtikrina, kad už mėnesio-kito bus prašalinti Madero užmušėjai ir krašte įvyks ramumas. Abelnai imant, pereita savaitė Meksikoje buvo ramesnė, nors vienoje-kitoje vietoje ištiko susirėmimai tarp dviejų priešingų pusių.

Suv. Valst. karo ministeris pasiuntė į Meksikos vandenius dar vieną karišką laivą.

Meksika perkasi ginklus Japonijoje. Honolulu, rugpjūčio 11 d. Į Honolulu miestą atvykęs pulkininkas De Aleman, kuris keliauja į Japoniją. Ten jisai apžiūrėsias ir užsakysias 75,000 šautuvų. Kaip laikraščiai skelbia, dabartinė Meksikos valdžia panaudosianti tuos ginklus prieš konstitucionalistus.

Užmušė dvylika žmonių. Colon, Panama. Rugpjūčio 11 dieną bevieliniu telegrafu praneša, kad Porto Bello apeliokėje, akmenų laužyklose, akmenai su žeme užgriuvo dvyliką darbininkų — vienuoliką juodveidžių ir vieną baltaveidį — ir visus užmušė.

Be politikos. Trenton, N. J. Booker T. Washington, negrų edu katorius, sako, kad Bordentowne negrų jaunomenės industrialinė mokykla tikta tuomet pasekmingai galės gyvuoti, kuomet jinau ignoruos politiką.

Turtingų tėvų sunus. Aurora, Ill. Nesenai pavieto bėdinųjų name pasimiręs ulas Wilfred Fabien Kallsten, švedas. Iš jo kišenėje surastų dokumentų sužinota, kad jisai yra pjaujamųjų irankių išdirbystės, Eklistuna mieste, savininko sunus. Kallstonas esąs vertas keleto milijonų. Jo pasimiręs sunus dirbęs Ženevos miestelio, Amerikoje, vienoj karčiarnoj, kaip apvalytojas apie 25 metus. Wilfred už ką tai susipykęs su savo tėvais, apleidęs savo tėvynę ir net pakvietus jį grįžti atgal griežtai atsiskęs. Apilinkinių Ženevos mieselio juokdariai dažnai jį pajuokdavę, nes jis kuomet tai pasisakęs, kad jis esąs labai turtingų tėvų sunus. Ir tai buvo tiesa.

Ginčo pasekmės. Newport, rugpjūčio 12 d. Torpėdų stotyje keturi jureiviai susiginčinę tarp savės, katras jų geriausia gali plaukti. Na, ir visi keturi šoko į vandenį. Smarkus vandens bangavimas greitai laiku juos paalsino. Matydami, kad jų spēkos pradeda nusilpti, jie pradėjo šauktiesi pagalbos. Tečiau tikta du pasisekė išgelbėti, o kitu du prigirė.

Italija dalyvaus parodoje. Washington, D. C. Ligi šiol vis buvo abejojama, ar dalyvaus Italija Panamos parodoje, ar ne. Dabar ta abejonė tapo prašalinta. Į valstijos departamentą atėjusios žinios jog Italijos parlamentorūmai dalyvavimui toj parodoj paskyrė 2,000 lirų.

„Dėdė“ pertraukdavo tolesnį susirašinėjimą. Princeton, Ind. Nesenai Princetone suareštuota visa šeimyna, kuri gudriu ir lengvu dubu darėsi sau pragyvenimą. Suareštuotaisiais yra: p-lė Ora Mabel Farris, 35 metų amžiaus, Martin W. Farris, 62 m., jos tėvas ir Emma, jos motina. Juos kaltina už panaudojimą pačto prigavingiems tikslams arba viliojimą pinigų iš vaikinių. Toksai netikėtas, kaip sako, jų suareštavimas nustebinęs daugelį Princetono gyventojų ir stūkėles panelių ir ponių tarpe ne mažą sensaciją. P-lė Mabel bei poni Emma Farris buvusios labai gerai žinomos vietinėje draugijoje, o ponas Farris žymus tarp vietinių vyrų, politikierius. Suareštavo juos Suv. Valst. deputatas Marshal Felthause.

Šitos šeimynos, arba geriau pasakius, p-lės Mabel Farris schema štai kokia buvo: jinau garsindavo štai kokia buvo: jinau garsindavo štai po vardu Susie Meyers įvairiuose Suvienytų Valstijų laikraščiuose, kaip jauna ir graži mergina, kuri nori apsivesti. Gavus nuo vaikinio atsaką, jinau su tuo vaikinu susirašinėdavo ir po kiek laiko sutikdavo su juo susituokti. Pagaliaus prašydavo, kad atsiųstų jai kelionei pinigų. Dažnai ji gaudavusi nuo vaikinų, su kuriais tarėsi apsivesti, visokių dovanų.

Kuomet jau susirašinėjimuose buvo kalbama apie sutuoktuves,

kuomet jau buvo gautos dovanos arba pinigai kelionei, tai į susirašinėjančių tarpa įsimašydavo „dėdė“. Jisai rašydavęs vaikiniui, jog „netyčiomis“ atplėšęs savo „brolio dukters“ laišką ir jį perskaitęs. Pagrumejęs vaikiniui apskusias jį teismui už pasikėsinimą išvilioti iš namų jaunos mergaitės, prisakydavo vaikiniui, kad jis daugiau neberašytų. Tokiuo budu esą prigauti su virš 200 vaikinių, iš įvairių Amerikos valstijų — pradant nuo New Yorko ir baigiant Pacifiko pakraščiu. Deputatas Felthause gavęs skundų iš šitų valstijų: Illinois, North Dakota, Pennsylvania, New York, Ohio ir Mississippi.

Iš Lietuvos.

Mariampolė, Suv. gub. Birželio 29 d. čia „Gabija“ surengė vakarą. Lošė 8 veiksnių dramą „Genovaitė“. Paskui choras, p. J. Bendoravičiaus vedamas padainavo keletą dainelių. Ant galo buvo šokiai ir žaislai lig 3 val. ryto. Tokis tai buvo to vakarėlio programos. Iš viso galima buvo matyti, kad lošėjai buvo gerai pasidarbavę, nes sulošė pilnai gerai, išskyrus tik kaikurias vietas (Sigitą, Bruną, Genovaitę ir Gailą), kur truputį netikusiai išėjo. Bet tai menkniekis. Visos dainos buvo atliktos gerai. Šokius vedė iš Rygos atvažiavęs p. Narkevičius; šokiai ir žaislai labai pavyko. Abelnai sakant, vakaro programa buvo tinkamai išpildyta, ir publika liko labai užganėdinta.

J. Akmenis.
(Spec. „V. L.“ korep.)

Mariampolė. Liepos 26 d. per Sv. Onos atlaidus pas mus vietinė dramos-muzikos draugija „Gabija“ surengė vakarą. Lošta „Ant bedugnės krašto“ — p. Alytos ir „Pono Felikso apsilankymas“ — p. A.; ant galo dainuota. Artistai, daugiausia studentai ir mokiniai, atliko savo roles gana gerai. Ypač pažymėtina sulošė žydo rolėje p. V. Š. ir ukininko girtuoklio rolėje p. Z. St. Komedijoje gerai lošė Felikso rolėje p. U. D. ir Melhioro rolėje p. A. G.; kiti lošė kiek silpniau.

Publikos buvo apšėiai. Vakarą visi patenkinti.

Antanas Mėgėjas.

Mariampolė. Liepos 27 d. p. A. Ješmantos rūpėsiū buvo surengtas dainų koncertas, su žangą „Liaudies dainos pradžia“. Chorą mokino ir vedė p. A. Ješmantas; taip-pat ir žangoj jis pats kalbėjo. Dainos nepuikiausia skambėjo. Tik kai-kurios skambėjo gana gerai. Dainininkai visi geri, rodos, kad čia kalta salė kad neskamba. Vedėjas A. Ješmantas turi leidimą surengti koncertą dar ir šiose vietose: Kybartuose, Vilkaviškyje, Naumietyje. Viso dainuojama 15 liaudies dainų: Petrausko, Čiurlionies, Sasnausko, Naujalio ir Šimkaus kompozicijos. **Antanas Mėgėjas.**

Apie Mariampolę javai šiemet užderėjo neblogoai. Tik nežinia kaip bus su suvežimu, kad dabar vis lyja. Ukininkai džiaugiasi, kad bus šiemet duonos. Kai-kur per darbymetę darbininkų stoka. Turbut tai išėivybės vaisiai. Sodnose agrastų ir vyšnių šiemet nėra. Obuolių ir grūšių kai-kur matyt vidutiniškai.

Antanas Mėgėjas.

Uždaryta skolinamosios - taupomosios kasos prie Kražių, Kaltinėnų, Reseinių ir Tryškių valsčių.

Visuotinas vaikų mokymas žada būti įvestas Kauno gub. per 10 metų. Šį sumanymą pradėsią vykinti rugsėjo 1 d. š. m., kad 1924 metais jis būtų jau pabaigtas. Per tą laiką Kaunū gub. busiā atidaryta 1103 naujos mokyklos ir padidinta 323 jau esančio mokyklos. Naujų mokykloms namų ketinama pastatyti 1391. Statymo darbą pabaigsia per 30 metų. Reikalingų pinigų viena dalis busianti paimta iš žemietijų turty, antra gi iš valstybės išdo.

Gižai, Vilkaviškio pav. Liepos 3 d. (n. k.) Pijušas Kičas, ukininkas iš kaimo Rudos, 72 metų amžiaus nušovė savo kaimyną Damazą Sugintą, ukininką iš kaimo Venbiskių 58 metų amžiaus.

Stebėtinai tai atsitikimas, kad žmogus budamas 72 metų amžiaus panašiai galėjo pasielgti.

Gižietis.
Palangoj nesenai užbaigė bažnyčią muryti, o jau pradėjo griauti; mat užmiršo įdėti 3 langus prie didžiojo altoriaus. Tas užmiršimas pasakoja atsisie keli šimtai rub. Kas čia kaltas?

Šiaulėnai, Šiaulių pav. „L. U.“ buvo paskelbta valdiška taksa Lenkijos, taigi ir Suvalkijos kunigams už visokias apeigas. Gal įdomu bus palyginus ją su Šiaulėnų klebono nustatyta taksa. Šit ji: už krikštijimą — 30 kap., už šliubą nuo 10 rub. iki 50 rub. ir daugiau, laidojimą nuo 5 iki 25 rub., už mišias skaitytas 1rb. 50 kap., už giedotas 3 rub., o visos ekzekvijos neapsieina be 25 rub. Negana to dar. Kada miršta ne savo mirtimi neturtingas žmogus, tad jį nepriima nē į kapus, nes jį atranda blogu žmogum, o jeigu tokia pat nelaimė atsitinka su turtingu, tada jis palaidojamas su visokiomis išskilmėmis. Prieš porą metų, kada prisigėręs žmogus mirė, tad klebonas jo iš pradžių nenorėjo priimti į kapus, o kaip pasakė, kad jo palaidojimui esą paskirta 35 rub., tada jis palaidota, anot paties klebono, visai „gražiai“. Tuo tarpu, kada tokia pat mirtimi mirė vienas elgėta, tada jis palaidota be bažnytinųjų apeigų.

Pelų maišas

Ukio draugija. Kupiškėje, Uk. pav., leista įsteigti ir pranešta apie tai birž. 16 d. 1913 m. gubernatoriaus kanceliarijos raštu No. 1043 Ukio draugija. Įstatai paprasti. Draugija galės veikti Kupiškio, Puponių, Olotų, Cypėnų, Panedėlio, Subačiaus ir Skapiškio valsčiuose. Įsteigėjai: V. Kavoliunas, J. Bukėnas, P. Petronis, P. Jaukėvičius, K. Vaitiekunas, P. Krapaviokas, V. Graičiūnas ir K. Gasiunas. Įsteigiamasai susirinkimas bus birželio 7 d. (bene liepos 7 d. Red.) „Būbės“ arbatnamyj.

J. Bukėnas ir A. Vireliūnas.

Liudnos žinios. A. parapijoj per vienus metus apkrikštyta 70 mergaičių vaikų! To liudno atsitikimo priežastis tokia: A. iš eilės, išskyrus vieną kamedorių, 4 kamedoriai buvo žmonės nedidelės doros. Dabartinis gi penktasai turi du dviračius: vieną sau, kitą gražiajai lyčiai. Pasisekimo prie gražiosios lyties tam kunigėliui

gali pavydėti ir gražus šios svieto dykunas. A. vargonininkas, turėdamas blogą pavyzdį ir gal karštą kraują, štai kokią štuką iškirtęs: jis suviliojo penkias mergaites iš giedorkų, iš kurių trys jau turi vaikelius, o dvi dar laukia. Tarp jų dvi seseri. Po to vargonininkas išsidangino į kitą parapiją ir ten vargonais Dievą garbina.

Žinās.

Biržų, Vabalninkų, Kupiškio ir tt. apylinkėje derlins žada būti geras, tik kad perkunas, anot žmonių, labai „spardėsi“. Sudeginta daug triobų, girdėti ir žmonių esą užmušta. Vienu kitur tariaisi perkunsargį įtaisyti; bet tai nežino kaip, tai tinkamų meistrų neranda.

P— as.

Skapiškis, Zarasų pav., mažntis miestelis arti gelžkelio. Gyvenimas apylinkėj užmiręs. Rodos koks buvo 20 metų atgal, toks beveik ir dabar pasiliko. Mažai girdėti susipratūsio apsišvietusio jaunimo, labai mažai viesuomeniško darbavimos. Šen ten sodžiai skirstosi vienasėdžiais, o Kundrenėlių sodžiujė steigiamas ukio ratelis, tai rodos ir visas skapiškėnų darbavimos! O kuo čia-pat Kupiškis, kur taip žymiai kyla visuomenės gyvenimas, taitai reikėtų ir skapiškėnams arba sekti kupiškėnams arba dar geriau prisidėti prie jų, ypač gi prie įsteigtosios Kupiškio ukio draugijos, o skapiškėnų jaunimui susipažinti su kupiškėnų jaunimu. Yra čia pačtos skyrius, bet nėra telegrafo. Valdžia įsteigtų ir telegrafą, jeigu žmonės duotų kokią 100 rublių pašalpos. Sudėti 100 rub. tai jau visai ne bausis daiktas, o telegrafas apylinkėj būtų reikalingas! Grapas šnavazelis telegrafui duoda stulpus. Kiekviena kultūros įstaiga juk pakelia apylinkę. Laikraščių čia nedaug pareina, bet užtai girtų miestelyje beveik visuomet pastebėsi.

Petras.

Iš Liudvinavo apylinkės, Kalvarijos pav. Ukininkai pas mus šviesoj kyla: skaito laikraščius įvairių pakraipų. Turime taupomai-skolinamąją kasą, turime M. U. D. skyrių ir kitokių draugijų. Taip rodosi, jog Liudvinavas, tai vienas šviesesnių kampelių. Bet štai viena blogiausioji yda, tai girtuoklybė, ypač gi tarp senų ukininkų. Tik išgirsi tai vienas naktį važiuodamas miltus pabėrė, tai kaklą nusibalnojo, tai kitas aušis „bankiete“ paliko, ir daug daug panašių atsitikimų. Daugiausiai pas mus toki atsitikimai ketvergiais — bylų dienomis. Nereitai atsitinka, kad ir moterėlė-ukininkės miestelyje nakvoja. Taigi, gerbiemieji, tik pažiūrėkime, kiek mums blogo degtinė padaro.

Vyntas.

Šešuoliai, Vilniaus pav. Oro triuba. Birželio 21 dieną nuo ryto baisiai kaitino saulutė. Apie 10 valandą ryto prie 20 minučių vienu matu ant šešuolių pasirodė juodas debesys, nuo kurio pradėjo kristi ledai riešučio didumo. Griaudė be perstgės. Debesys pradėjo sukintis verpetu. O paskui nuo debesio pradėjo ant žemės leisti lyg triuba, kurios žemyn galas buvo smailas. Ir nusileido tos triubos galas stačiai ant Užpėnų sodžiaus. Baisi buvo tai valanda Užpėnams. Žmonės nusigandę, manydami, kad jau atėjo paskutinė gyvenimo valanda. Nuo griausmų žemė drėbėjo. Stogai su kriuklėmis ir griebestais kelėsi padangėn. Triuba išėjus iš sodžiaus ėjo per laukus vakarų pusėn, nešdama su savim kas tik jai

ant kelio papuolė: šaidus, audeklus, kurie buvo patiesti klonyse, akmenys; visokių paukščių čielas debesys rėkdamas sukėsi tame verpete. Akrliai, pamatę tą verpetą, bėgo šonuosna. O žmonės gulė ant žemės ir turėjosi didelių akmenų. Iš gyvulių tai tik busilą rado užmuštą. Ledai labai sumušė javus: Užpėnų, Augštogiros, Vagilkos ir Dvarinių sodžių. Dvarinių vasarųjų išklojo, o rugių visai nekludė.

Garleva, Suv. gub. Trečia savaitė, kaip po Garlevo ir Panemunės pygardas lakioja orlaiviai.

Birželio mėnesio pabaigoj Martaičių kaime, Garlevo parapijoj pas ukininką Juozą Drulią suėmė 60 žmonių, kurie slapta norėjo išeiti į Ameriką. Buvo atėjusių iš Vitebsko, Vilniaus ir Kauno gubernijų.

Simanas.

Indrioniškij, Ukm. pav., liepos 4 d. buvo valsčiaus sneiga tartis delei Viešintų imestelio mokyklos. Valdžia duoda mokyklai statyti 2 tukst. 800 rub. ir medžių 268 kelmus ir apsiima užlaikyti 2 mokytoju. Miškas čia-pat — kokie 5 varstai nuo Viešintų. Sausio mėnesyje 1912 metų valstiečiai nutarė tuos medžius ir visą medžiagą suvežti, dabar gi liepos 4 dieną griežtai atsisakė tuos medžius vežti. Apsiima dargi bausmę užmokėti užtai, kad medžiai guli neišvežti. Žmonės užsispyrė, kad mokyklą statytų po kontraktu tam tikras meisteris-statytojas („podriaėikas“), tačiau joks statytojas nepasiūmęs statyti tos mokyklos už tuos pinigus. Esą permaža. Kauno gi mokyklų direkcija pasiūlo mokyklą statyti „naminiu būdu“, valstiečiai gi ant to nesutinka. Kuomi tas viskas užsibaigs — nežinia, nes, taip girdėti, Viešintų mokyktojas Gorinas (lietuvis) paduodas skundą direkcijai prieš tokį žmonių nutarimą.

Petras.

Naujos gimnazijos Lietuvoje. Valdžia atidaro naujos gimnazijas Lietuvoje: Švenčionyse ir Lydoje. Abu šie miesteliai Vilniaus gub. Vilnius gub. sodiečiams bus lengviau pasiekiamas augštesnis mokslas.

„Liet. Ukin.“

Korespondencijos.

GLEN GARDNER SANATORIUM, N. J.

Tai yra džiova sergantiems ligonbutis. Ligonijų jame yra apie 200 — daugiausiai amerikoniai ir keletas žydų, lenkų, vokiečių ir pors lietuvių. Skaudu žiūrėti ant tos džiovininkų armijos, susidedančios iš vyrų ir moterų, daugiausia nuo 20 iki 40 metų amžiaus. Didžioji jų dalis turi namie savo šeimynas, o čia vieni kankinasi atskirti nuo savųjų. Bet kitų tautų žmonėms ir čia geriau: amerikoniai turi kningų, ir jų draugai tankiau pas juos atsilanko ir prisiunčia kningų ir laikraščių; panašiai esti aprūpinami vokiečiai, lenkai ir žydai. O tam vargšui lietuviui visur blogai — kol dar sveikas, kol dirbi, tai ir giminaičiai ir draugai myli, bet jeigu susirgai ant ilgesnio laiko, tai visi pamiršta. Pavyzdyn, čia yra vienas lietuvis, prigulęs Patersone, N. J. prie dviejų pašalpių draugų; kol jis buvo sveikas, naudai tu draugysčių dirbo kiek galėda-

mas ir nieko prieš jas neprasizengė. Tiesa, išpradžių jos davė jam pašalpą, o paskui „sumanė“ nebeduoti jos, nes, girdi, pertoli jis gyvena (tas lietuvis čia juk negyvena, o tik gydomi); taip ir sulaukė pašalpą. Kada-tai seniau Patersono SLA. kuopos lietuviai kolektavo pinigus ir už šimto mylių siuntė juos džiovininkams, kurie atsišaukė per S. L. A. organą, bet dabar patersoneičiai visai kitaip pradėjo elgties. O juk reiktų atminti, kad tas džiovininkas lietuvis kenčia vargą ir labai nuobodžiauja.

Ligonbutis randasi labai gražioj vietoj; iš visų pusių matosi medžiais apaugę kalnai, o apačiojė farmos. Taip, visa apielinė atrodo linksmai ir gražiai, bet ligonbučio gyventojai vaikščioja nulindę ir ko tai laukia, bet ir patįs nežino, ko jie laukia... Toks tai džiovininkų gyvenimas.

Džiovininkas.

WATERBURY, CONN.

Pas mus vėl atsitiko baisi žmogžudystė — užmušė jauną vaikina Adomą Muzinevičių ir suriše rankas negyvą imetė jį į upę. A. M. buvo labai geras vaikinai, prigulėję prie Lietuvių Sunn Drangystės, Šviesos ir Klubo. Žmogžudžių kol-kas nesuėmė: užmušė A. M. piktadariai, apiplėšė jį — rado \$70.00.

A. P.

BALTIMORE, MD.

Dabar Baltimorėje tarp dviejų unijų verda smarki kova. Iš vienos pusės Garment Workers of A. unija (ji prisijungus prie A. Federation of Labor unijos) iš kitos Industrial Workers of the World. Prie pirmosios unijos priguli išimtinai vien žydai suvėjai, prie antrosios lietuviai, lenkai, italai ir apie pora šimtų žydų. Pirmame susirėmime I. W. W. bjauriai nukentėjo, — neteko apie porą šimtų sąnarių, taipgi nemažai pinigų. Iki pirmaj gegužio šių metų tos dvi unijos sugyveno labai gražiai. Pirmoje gegužio I. W. W. unija parodė savo galybę. G. W. of A. unijos vadovai, pamatę tokį didelį skaitlių I. W. W. unijos nsprendė pradėti atvira kovą prieš I. W. W. unija, kad sunaikinus ją. Bet A. F. of Labor Baltimorės distrikto prezidentas, John Ferguson, griežtai tam priešinosi. Jis visokiais būdais stengėsi nedausti į atvira kovą, nors šį metą. Mat, jis yra kandidatu ant kongresmano, tai jis bijo, kad atvira kova tarp tų dviejų unijų gal užkenkti jo kandidatūrai. Bet G. W. of A. unijos vadovai negalėjo žiūrėti, kaip jų unijos nariai vienas po kitam pereina į I. W. W. unija. Jie ėjo per dirbtuves ir prašė kontraktierių ir dirbtuvių savininkų, kad jie išvartytų visus prigulėčius į I. W. W. unija, o patįs prižadėjo pristatyti tiek savo unijos darbininkų, kiek reikės. O jeigu I. W. W. unija apšauktų streiką, tai jie prižadėjo, kad jų unija visada laikys darbavimų pusę ir kovos su I. W. W. unija iki ji taps sunaikinta. Bet kontraktoriai ir šapū savininkai, kurių dirbtuvėse didžiuma I. W. W. unijos darbininkų — atsiskė išpildyti jų prašymą. Tik viena firma, Henry Sannenborn and Co., kurios dirbtuvėje dirba išviso apie 3,000 darbininkų, o į I. W. W. unija priguli tik apie 300, išpildė jų prašymą ir pradėjo išvarinėti I. W. W. unijos narius. Jau kelis darbininkus išmetė, bet vis rado šokių tokius pasiteisinimus, ir šita unija, nors aiškiai matė, kad juos išmetė vien dėl prigulėjimo prie I. W. W. unijos, nerado ti-

kro pamato už juos užstoti. Tik kada vienas darbininkas (žydas, jis ten dirbo 6 metus ir prigulėjo į G. W. of A. unija) prisirašė prie I. W. W. unija, tai boselis jam pasakė, kad sugrįžtų prie G. W. of W. unijos, nes kitaip jam ten vietos nėra. Tas jam atsakė, kad daugiau niekad neprigulėsiąs prie G. W. of A. unijos. Tuoj tas darbininkas tapo išvartas, o kartu su juom išėjo ir 26 lietuviai, kurie prigulėjo prie I. W. W. unijos. Bet kiti I. W. W. nariai griežtai buvo priešingi streikui. Vietiniai I. W. W. skyriai nutarė, kad visi, kurie priguli prie I. W. W. ir dirba toje dirbtuvėje, išeitų ant streiko. Verčiam streikuoti, em žie keikti unija ir jos vadovus, kam juos verčia streikuoti už kokį ten žydą. Ketvirtadienyjė liepos 31 d. tapo susaukta tos dirbtuvės darbininkų abiejų unijų susirinkimas unijos salėje. Prisirinko pilna salė. Kalbėtojai buvo K. Gėlezė — lietuviškai, S. Kulbel angliškai, J. Weizman, žydiškai. Pasibaigus prakalboms ir priėjus prie balsavimo visj (žydai ir kiti) kėlė rankas ir rėkė, kad streikuoti. Čia rodėsi, kad visi susiliejo į vieną uniją, į vieną organizaciją, kad užstoti bei apginti muskriaustą žmogų. Iš visų tos dirbtuvės skyrių išrinkta po žmogų į komiteta, kurį nutarta siųsti pas Sonnenborną, kad priimtų tą žmogų atgal, o jeigu jo nepriims, tai tas komitetas turi iššaukti visus tos dirbtuvės darbininkus ant streiko. Ant rytojaus, rugpjūčio pirmą dieną, kaip tik darbininkai susirinko į dirbtuvę, Am. Fed. of Labor distrikto taryba išmėtė atsišaukimus, kuriuose bjauriojama, niekinama I. W. W. unija ir jos vadovai ir prisakoma G. W. of A. unijos nariams, kad jie neklausytų I. W. W. unijos vadovų ir neitų nė viena ant streiko, nes priešingai liks išbraukti iš G. W. of A. unijos ir negaus pašalpos. Devintą valandą susirinko komitetas ir nuėjo pas Sonnenborną. Sonnenborn pasakė, kad to žmogaus nepriims ir neleido komitetui nei rubras pasiimti ir išvarė laukan. Išėjo laukan sušvilpę paduodami ženklą išeiti ant streiko. Motusevičiaus, skyriaus darbininkai, dirbantieji ant penktų lubų (ten dirba vien lietuviai), išgirdę švilpimą, metė darbą ir visi išėjo. Lauke buvo bausis lytus ir kruvos policistų apstatyta apie dirbtuvę. Į salę susirinko apie 150 ypatų, vien lietuviai. Paskui dar išėjo keli italai, lenkai ir kelios lietuvių merginos, susidarė kartu apie 200 streikierių, o apie 3000 liko dirbti. Apie 100 I. W. W. unijos italų, sukrovė kningutes į kruvą ir prisirašė prie G. W. of W. unijos. Keletas ir lietuvių taip padarė. Taip dalykams virtus, suprantama, streikieriai visi nusiminė. Pamatė, kad prisieina kovoti ne vien su darbdaviais, bet ir su didele ir tvirta organizacija, esančia policijos globoje. Stebėtina, kaip yra bausis I. W. W. vardas kapitalistams. Kitų unijų streikuoja daug didesnis skaitlius, bet niekas atidos neatkreipia, bet kada šitos unijos sustreikavo apie pora šimtų, tai sujudo visas miestas. Kalbėtojai prakalbose, kunigai bažnyčiose ir laikraščiai — visi bjaurojo I. W. W. unija, kaip įmanydami. Darbininkai iššaukti ant streiko priešais jų norą, matydami, kad streiko laimėti negalima, ant susirinkimų tiesiog riaušės kėlė. Vieni girti, kiti tamsūs ir kvaili — net bjauro ir gaila ant jų žiūrėti. Girti rėkia, kad jie drąsus ir daug žino, kvaili dreba iš bai-

mės, kad dirbtuvėje jų vietas kieta neužimtų. Organizatoriai surengė salėje ir ant gatvės kelis viešus susirinkimus, kuriuose šaukė žydus pagalbon, bet be naujos. Streikieriai kasdien rinko komitetus. Tris komitetus siuntė pas G. W. of A. unija ir jos vadovus, norėdami susitaikinti su ja, bet nieko iš to neišėjo.

G. W. of A. unijos vadovai pasikvietė p. Anguną iš Brooklyno, N. Y. Rugpjūčio 7 d. p. Augunas pribuvo ant streikierių susirinkimo. Tuoj jo paprašė pranešti, ką jis turi pasakyti ir su koku tikslu jis čion atvažiavo. Pradžioje savo kalbos jis pasigyrė, kad Brooklyno lietuvių jis labai yra guodojamas, kad jis jiems labai daug gero padaręs. Jis pats esąs darbininkas, ir pasakė, kad priguli prie A. F. of L. unijos, o taipgi ir prie I. W. W. ir abiem lygiai simpatizuoja, nes abi yra geros. Gavęs žinią, kad čia tarp tų unijų kilusi kova, jis atvažiavęs jiedvi sutaikinti. Bet iš tolesnės jo kalbos pasirodė, kad jis kiek galėdamas gyrė A. F. of L. unija, o I. W. W. peikė. Girdi, neverta visai prigulėti prie I. W. W. unijos, nes ji daugiau blogo nego gero darbininkams padaro. Pavyzdin privedė Philadelphiajos ir Patersono streikus. Girdi, I. W. W. unijos vadovai tik bereikalo žmonių pinigų aikvoja ir žmones vargina. Iššaukia streiką, o patįs pabėga. Pavyzdin privedė Smithą Philadelphiajoj. Čia jam kalbą užkirtu; dar truputį pasiginėjęs, jis išėjo. Paskui streikieriai vėl siuntė komitetus pas Sonnenborną. Sutiko priimti atgal visus išskiriant tą žmogų, tik ne kartą. Katriems vietos yra gali grįžti, o kiti palaukti penktadienio. Leista per balsus; didžiūma balsų — 61, prieš 24, nubalsuota grįžti.

Nuėję dirbti panedėlyje rugpjūčio 11 d., rado pas dirbtuvę policijos gaują, o prie durų stovė dirbtuvės perdėtinis ir renka darbininkus. Kuris drąsesnis ar kiek prakalbtęs, tą neleidžia dirbtuvėn. Taip pavarė apie 20 vyrų ir merginų.

Laikė streiko keletą žydų apmušė, taipgi keletas liko suareštuota; vienas organizatorius užsimokėjo \$26.45 bausmės, o kiti laukia teismo. Taipgi laikė streiko išsiaiškino, kad lietuviai prašytojai davė bosui po \$5.00, kad jiems alban pakeltų — iš jų nė vieno darban nepriėmė. Taip nelemtai pasibaigė tas streikas, bet kova, manoma, dar nepasibaigė.

J. Savas.

BENTON MASS.

Viena lietuvaite šiose dienose ištiko skaudi nelaimė — ji pametė \$100.00. Ji, mat, nešiojosi pinigus užkišusi už pančiakos, nes namie bijojo palikti, o į banką padėti negalėjo, nes nemoka pasirašyti savo vardo bei pavardės.

Taigi šis nelaimingas atsitikimas teburnie perspėjimu kitoms lietuvaiteims, kurios nesistengia išmokti rašyti. Juk mokėt rašyti yra reikalinga ne tik čia Amerikoje, bet ir Lietuvoje.

Dainų Mylėtojas.

LAWRENCE, MASS.

Dar ir šiandien prisimena Lawrence'o streikai ir kalbėtojų žodžiai:

„Štai, lietuviai-darbininkai, šitie streikai bus mums pamokoniū bei lekcija, kaip ateityje reik gyventi, kaip centą branginti ir jį taupyti; gal nuo šių streikų išmoksime tinkamiau gyventi.“

Vienok beveik jokios gyvenimo atmainos nesimatė (gal nekuri ir mėgino kitaip gyventi).

Pasibaigus streikams, visose viln. dirbtuvėse darbas ėjo du-tris mėnesius, o paskui sustojo. Jos stovi ir iki šiai dienai. Apsireiškia daug didesnis vargas, negu buvo pirmiau. Dauguma darbininkų išvažiavo kitur; kurie čionai liko, gyvena gan vargingai, nes viskas brangu, o darbai eina labai silpnai. Nedirbantieji daugiausiai laiką praleidžia aludėse, o apie ką-nors prakilnesnį nenori ir girdėti.

Mūsų „biznierių“ į susirinkimus neina, ypač kur aukos renkamos — geriau tuos centus prageria.

Lietuviškų laikraščių pareina iš viso apie 400 egz.; daugiausiai skaito „V. L.“ Patyriau, kad daugelis, ypač merginos, atėję krautuvėn, reikalauja „V. L.“ Pirmiau buvo prasiplatinęs „Keleivis“, bet paskui žmonės surado jį netinkančiu — pasakoja, kad daug jame buvo paduodama neteisingų žinių.

Ateinančią žiemą mūsų jaunimas žada sutvert teatrališką kuopą; tik visas nesmagumas, kad nesiranda tam tinkamos svetainės. Jau pors metų tam atgal kaip viena vietinė draugystė buvo nusipirkusi svetainę statyti žemė, bet dar iki šiam laikui apie svetainės statymą nieko negirdėti. Ar nereiktų apie tai pasirūpinti?... Gaila, kad mūsų miestelyje nesiranda inteligentų, o gal viskas tada eitų sparčiau pirmyn. Kiek galima patirti, čia galėtų gerai gyventi lietuvis daktaras, nes lietuvių čia randasi virš 3000.

Gallutis.

WORCESTER, MASS.

Žiurint iš vienos pusės, čionykščius lietuvius galima but pagirti už rengimą įvairių pasilinksminimų — teatrų, prakalbų, piknikų ir tam panašių naudingų susirinkimų. Vienok, pažvelgus ant to viso plačiau, tuoj patėmijame perdidelį alkoholinių gėrimų vartojimą. Tas ypač aiškiai apsiereiškia laike vestuvių. Rugpjūčio 3 ir 4 d. atsibuvo dvejos vestuvės ant Milbury gatvės; panedėlio rytą, rugpjūčio 4 d., nuvažiavo į policijos stotį du vežimai, kuriuose buvo sugręstų „svodbiniai“ sveteliai. Žinoma, jie važiavo ne dovanai. Apie sveikinimasi su buteliukais nėra ko ir kalbėti. Dikčiai nukentėjo taipgi langų stiklai ir kiti kambarių daiktai. Nekurie gyventojai turėjo iš tų namų išsikraustyti, nes nebegalėjo pernešti trukšmo; reik atsiminti, kad vestuvės tęsėsi nežmoniška ilgai — norėjo, mat, kaip reikiant pasilinksminėti. Taip, visa apielinė pajuto apie lietuvių vestuves.

Einu panedėlio rytą, rugpjūčio 4 d., pro namą, kur atsibuvo vestuvės, gi žiuriu — iš kiemo išbėga pusrytį nešinas šuva, bet vargšas šoka ant trijų kojų; tai manau, ir tu, šuneli, buvai vestuvinkų kompanijoj...

Labai skaudu žiūrėti ant panašaus mūsų lietuvių pasielgimo — jiems nereikia nei kningų, nei laikraščių, kad tik rudžio pakaktina.

Darbai pas mus eina gan silpnai, taip kad darbo jieškančiam geriau čion nevažiuoti; nors streikų nėra, bet užtai yra bedarbė.

Kaimynas.

HAVERHILL, MASS.

Lietuvių kooperacijos prakalbos. Jau „V. L.“ buvo rašyta apie susitvėrusią lietuvių vartotojų draugiją, paprastai pas mus vadinamą kooperacijos krautuvę (valgomų dalykų). Buvo minėta, kad jai susitvėrus atsirado ir priešininkų, „boikotnikų“. Da-

bar tie priešai pasirodė gan aiškiai; jie po vadovystę J. Kuliešius ištaisė prie pat kooperacijos krautuvės irgi valgomųjų dalykų krautuvę. Žinoma, jei lietuvis kokį nors biznelį taisosi, tai pagirtina, išmintinga, bet šiame atvejuje p-no Kuliešiaus pasielgimas nepagirtinas. Haverhill'uje lietuvių neperdaugiau: gal 7—8 šimtai. Krautuvė „groserstorių“ yra 4. Apskritai imant, visi tur po 100 suvirš kostu merių (mat, ne visi lietuviai pasavuosius čina), taigi išgyvuoti įkurtai penktai krautuvei yra sunku; šiokių bei tokių būdu jina turi žlugti. Kas kita būtų buvę, jei p. Kuliešius būtų įsisteigęs kolonialių, „dry goods“, krautuvę bei ką kitą, ko dar lietuviai neturi, tai būtų pasielgęs vyriškai ir nebut niekam skriaudos padaręs. Kooperacijos valdyba, matydama, kad vienas kitas kostumeris atsitraukia, nes dar Kuliešius pardavinėja visus dalykus pigiau (žinoma, neilgai jis taip galės pardavinėti!) rugpjūčio 10 d. parengė prakalbą. Prakalbą sakė pasikvietė iš Bostono Bagočių ir Michelsona. Pirmą dieną dar kalbėjo pp. Kašėtas ir Gardulis (vietiniai). Po bostoniškių kalbėjo Balėius, koop. vedėjas. Bostoniškių prakalbos, kaip jas nesvarstysime, jokios naudos neatnešė, nes apie kooperaciją, apie jos tikslą bei socialę gerovę niek nieko neužsiminta. Pirmasai tik keletą šimtų perkunų išvarė ir „džianbambiškų“ juokų pasakė. Kitas savo 15-kos minučių kalbą pašventė agitacijai, kad tik lietuviai netvertų parapijos, nepirkūt bei nestatytų bažnyčios.

Mat, paskutiniu laiku lietuviai sujudo tvirti parapiją. Jau ir kunigas esąs atvažiavęs (šios žinutės rašytojui dar neteko matyti kunigo ir dažinoti jo pavardės). Suprantamas dalykas, pažangus lietuvis neprijaučia dabartinei bažnyčiai, kadangi joje nėra skelbiamas tasai motto, kurį paliko Kristus, bet agituoti ir plusti kunigus tokioje vietoje, kaip kooperacijos parengtose prakalbose, tai nepritinka. Moterėtis ir keletas vyrų, kurie buvo prakalbose, sėdėjo yt ant vinių. O kooperacijos tikslas — geras maistas; savo prakalbą nepalytėta. Nepriimta nė apie tas šalis, kur kooperacija yra įleidus savo šaknis ir gana pasekmingai veikia bei gyvuoja. Tiek apie prakalbas. Apie kitką vėliau.

SO. BOSTON, MASS.

Liepos 30 d. atsibuvo So. Bostono Lietuvių Labdarystės Draugijos susirinkimas svetainėje ant kampio E ir Silver gatvių. Atsidarius susirinkimui, sekretorius perskaitė, kiek ta draugystė turi suaukautų pinigų. Iš atskaitos pasirodė, kad kelios ypotos yra prisidėjusios gan gausiomis aukomis. Taipgi yra prisidėjusios beveik visos Bostono draugijos, butent: šv. Kazimiero tautiškoji dr-stė (rodos) 300 dol. ir paskolinusi 1,000 dol., Lietuvos Dukterų D-ja — 100 dol., D. L. K. Vytauto — 100 dol., Jaunimo Rateilis — 155 dol., A. Juniškevičius — 300 dol. ir dar keletas ypatų po 25 dol. ir mažiau. Viso labo paskutiniu laiku surinkta apie 6,000 dol. ir paskolinta 2,800 d.

Paskiau buvo prakalbos bei paraginimai prisidėti prie tos draugijos. Pirmiausiai kalbėjo augščiau paminėtas aukautojas A. J., kuris ragino visus lietuvis remti kiek galint šią draugiją, idant kaip galima greičiau galima but įsigauti nuosavį Tautišką namą, kuriame bus salė va-

karams rengti, kningynas ir mokykla. Toliau jis aiškino tos draugijos pakraipą ir prirodė, kad šioji draugija yra bepartijinė, taip kad jom gali priklausyti kiekvienas gerų norų žmogus.

Nors karštai jis ragino prisidėti prie draugijos, tačiau šį kartą mažai tepirsisaršė naujų sąnarių

Paskiau gan nuosekliai kalbėjo p. J. N.

Sąnarių draugija turi 517 ypatų, kurių tarpe yra 150 moterių.

Jurių Smiltis.

ATHOL, MASS.

Nedėdienyje rugpjūčio 3 d., mūsų jaunimas turėjo smagų pasilinksminimą už miesto ribų ant tyro oro.

Buvo tai bemaž pirmasis piknikas Athol'yje, taigi sumanytojai biskį abejojo kaslink pasisekimo, ypač kad mūsų lietuviai išsiskirstė į smulkias partijėles; kiekvieną naują sumanyimą, jeigu tas neapsisaruvoja „šventu“ vardu ir bačkutės „kranu“, apšaukia bedievišku. Nors daug buvo kliučių ir nesutikimų, visgi piknikas buvo surengtas, ir jį aplankė nemažas būrelis Athol'o jaunimo, kurs labai gyviai ir padoriai praleido laiką. Įvairios deklamacijos ir dainos pamargino pikniką malonia spalva; tautiškiems gi žaislams buvo pavesta didesnė pusė laiko. Malonu buvo žiūrėti, kaip jaunimas išvien linksminasi, užmiršdamas visus tarp savęs vaidus. Galima tikėtis, kad ir ateityje mūsų jaunimas pradės daugiau veikti, lavinties, mokinties. Gana miegoti, reik į darbą stoti!

Jonas Karosas.

CHICAGO, ILL.

Ant „West Side“ subatos vakare, rugpjūčio 9 d. p. Meldadžio svetainėje buvo prakalbos L. M. D. atstovų, Dr. Basanavičius ir p. Yčas kalbėjo apie reikalingumą Tautiško namo Vilniuje. Kun. Ambrozaitis ragino visus lietuvis tam reikalui nespaiigalėti aukų duodant pagal savo išgalę, ir pats pasižadėjo tiek aukuoti, kiek šiame susirinkime bus sumesta dolarių. Užsibaigus kalboms ir priėjus prie aukų rinkimo, daugumas išėjo nedavę nė po 5 c., bet kita pusė pasiliko ir sudėjo apie 300 dol.; p. Juozas Molis, kuris laiko valgomų produktų krautuvėlę davė \$100.00, kiti emė sieksnius žemės po \$10.50 ir aukavo L. M. D. namams.

Paskui p. Gavrilavičiaus svetainėje TMD. 28-ta kuopa parengė svečių pagerbimui vakariene. Vakariene buvo parengta iš paprastų, bet gardžių ir sveikų valgių — be jokių svaiginamų gėrimų. Sukviesti svečiai buvo jame, gražūs ir karšti tėvynainiai. Pasibaigus ramiai ir maloniai vakarienei, prasidėjo programėlis. Panelė Horodeckaitė akompanuojant p. Pocius labai gražiai sudainavo porą dainelių, vieną lietuvišką „Močiut, močiute mano“ (bene Sasnausko) ir kitą anglišką. Paskui p. A. Pocius ant pianu puikiai paskambino porą gražių melodijų. P-ni Janušauskienė, jos vyrui akompanuojant, padainavo St. Šimkaus „Kur bažnyčią samanota“, kitą itališką ir vėl lietuvišką — „Tykia Nemu-nėlis teka“. Čia reikia pažymėti, kad p-ni Janušauskienė žavėte žavėte savo puikiu ir išlavintu balsu.

Toliau, p. Balučiu keletą žodžių pratarus į svečius iš Lietuvos, kad jie, nors iš prakalbų esą pavargę, vienok teikėsi čia dalyvauti ir visiems smagumą suteikti, d-ras J. Basanavičius pa-

dėkojo už širdingą priėmimą ir už visų svečių sveikatą išgėrė stiklinę lemondado. Paskiau buvo trumpas prakalbėlis; kalbėjo d-ras Rutkauskas, kun. Ambrozaitis ir ats. M. Yčas. P-as M. Yčas kalbėjo apie šios dienos reikalą ir savo kalbą užbaigė įnešimu sumanymo, idant Chicago lietuvės moteris, kurios jau gavo Illinois'o valstijoje lygias balsavimo tiesas, sudėtų 100 dol. šito išlaimėjimo atminčiai ir paaukautų L. M. Draugijai bei Tautiškam namui Vilniuje. Rašant šiuos žodžius girdėjau, kad p. M. Yčo sumanymas turbut greit liks įvykdintas, nes jau yra surinkta apie pusę šimto. Bravo, Chicago lietuvės moteris!

Vakarėlis užsibaigė šokiais. Jauni lietuviai paėmė su sėdyne d-rą Basanavičių 5 kartus iškelė jį augštin, šaukdami: „Bravo, mūsų tautos tėve!“

Rugpjūčio 10 d. prie šv. Jurgio bažnyčios du lietuvių tapo suareštuoti už dalinimą plakatų — teršimą gatvių prie minėtos bažnyčios. Visados dalinama buvo, bet tai pirmas sykis kad areštuoti už tai.

M. Pašielis.

CHICAGO, ILL.

Svečiai, svečiai iš Lietuvos! Taip su pasigėrėjimu buvo girdėtis tarpe vietinių lietuvių, gyvenančių ant West Sidės. Jau kiek ankščiau buvo girdžiama, jog svečiai iš Lietuvos, t. y. d-ras J. Basanavičius ir M. Yčas, randasi didmiestyje Chicagoje. Apgaršinus jų maršrutą po Chicago, mūsų westsidiečiai su nerimastingu laukė savo eilės, kuomet galės su taip didžiai visų gerbiama svečiais pasimatyti ir pasigėrėti. Rugpjūčio 9 d. susėjo taip didelis skaitlis žmonių į M. Meldadžio svetainę, kad pasivėlinusiam ir nosies negalima buvo įsprauti. Ką besakyti, kuomet pasirodė svečiai, — pas visus taip ir verda — džiaugiasi širdis. Su koku tikslu jie lanko savo brolius lietuvis, svečiai patį pasapakojo. Svarbiausia atida buvo atkreipta į mūsų taip vadinamą tautos žydinį, kuris taip būtina yra reikalingas Lietuvai, kaip kunai gyvybė, — tai ta gyvybė yra Tautos Namas. Westsidiečiai ne by kaip ir atsinešė tam reikalui. Atjautimas bei upas pasirodė milžiniškas — svetainėje surinkta suvirš \$400.00; o ypač karštas atjautimas tam dalyku apsiereškė pas vietinį kleboną, kun. K. Ambrozaitį: jis išsireškė, kad prie kiekvieno surinkto toje svetainėje dolario jis deda savo dolerį, — tai reikia išviso kruvoje surinkta \$800.00. Taipogi nupirka keletas žemės sieksnių. Pilna atskaita, be abejo, pasirodys laikraščiuose.

Kad atjautimas brolių-lituvių panašiai apsiereškė ir kitose vietose, tai Tėvynės atstovų tikslas pilnai pasisektų, ir diegas Tautos Namą neilgai trukus išskleistų lapus ir pasirodytų puikiausiam žydėjime.

Subruzdė ir draugijos; viena iš tųjų, tai yra T. M. D. 28 kuopa, parengė tą pačią dieną puikų su programėliu šeimynišką vakarėlį viršminėtų svečių priėmimui. Po prakalbų svečiai atsilankė į tą vakarėlį, kuris buvo parengtas p. Gavrilavičiaus svetainėje. Įeinant į vidų, puošniai išdabinta svetainėlė davė kiekvienam suprasti, kad čia yra kas tokio nepaprasto; tai aiškiai apsiereškė vietinių lietuvių troškimas išreikšti savo jausmingą meilę ir pagarbą atvykusiems iš Tėvynės — Lietuvos svečiams.

Visi kiti svečiai, dalyvavusieji tame vakarėlyje, likosi sapažin-

dinti su gerb. d-ru J. Basanavičiu, Liet. Mokslų Draugijos Pirmininku ir M. Yču, Lietuvių atstovu Valst. Dumoje. Paskiaus visi sėdės prie stalo. Vaisinosis meiliai įvairiais garduminiais. Šiek tiek užkandus, pradėta atlikinėti vakarėlio programėlis. Panelė Horodeckaitė ir poni Janišauskienė padainavo keletą dainų (solo), kas padarė didelį ant svečių įspūdį. T. M. D. 28 kuopa apdovanojo po gyvų kvietkų bukieta. Gerb. A. Pocius gražiai paskambino ant pianu. Vėliaus trumpai kalbėjo d-ras J. Basanavičius, d-ras A. K. Rutkauskas ir M. Yčas. Ypač džiuginančiai iš kelių atvejų kalbėjo gerb. M. Yčas, išreikšdamas savo įspūdžius tarpe Amerikos lietuvių; daugiausiai kalbėjo apie jaunimą, nes tame vakarėlyje skaitlingiausiai dalyvavo jaunimas, kurį kvietė prie darbo savo Tėvynės labui. Tarė keletą žodžių ir merginoms bei moterims, linkėdamas joms tinkamai išnaudoti išgautas lygias su vyrais tiesas; čia jis pridūrė, kad ir Valst. Dumoje jis esąs prielankus moterims ir padėdąs dirbti, idant ir moteris įgytų lygiais tiesas.

Po vakarienės jaunimas smagiai pašoko ir pažaidė lietuviškas žaismes. Tarpe jaunimo buvo matyti ir gerb. M. Yčas, kuris vikriai sukinėjosi tarpe žaidžiančiųjų.

Šitame vakarėlyje likos surinkta Tautos Namui aukų. Aukavo po \$5.00 — J. Bagdžianas ir d-ras A. K. Rutkauskas; po \$2.00 — A. Šlakis, S. A. Rutkauskaitė, B. Lenkauskas; po \$1.00 — V. Kišonas, J. Šilius, I. Vitkus, M. Dudas, J. Kazanauckas; J. Žiura ir R. Žiurkauskas — po 50c. Po žemės sieksnį pirkė: R. Zana, M. Horodeckas ir V. Rutkauskas — po \$10.50 už sieksnį. Išviso: \$54.00.

Abelnai imant, šis vakarėlis buvo labai įspudingas, ir, be abejo, svečiai atsimins apie jį tarpe savųjų Lietuvoje. Vakarėlyje dalyvavo suvirš 60 ypatų.

Esuklupas.

SO. MILWAUKEE, WIS.

Žemdirbystė Wisconsin valstijoje. Aš tulam laikui apleidau Chicago miestą ir išvažiauvau į Wisconsin valstiją su tikslu susipažinti su amerikoniška žemdirbyste bei agrikultura, ypač kad šita valstija žemdirbystės srityje statoma pirmon vieton.

Taigi dabar pasiryžau paduoti „V. L.“ skaitytojams nors trumpųjį aprašymą apie tos valstijos žemdirbystę bei ukininkų (farmerių) gyvenimą.

Žiurint ant amerikoniškos žemės išdirbimo ir jos nuvalymo būdo, tai tik juokas ima. Jeigu Lietuvoje ukininkai taip žemę išdirbtų ir taip javus valytų, tai ištikrųjų „ubagais“ išeitų (nors ir dabar toli nēr nuo to bėgę), bet amerikoniškai gražiai ir turtingai sau gyvena. Dar kartą primenu, kad čion aš kalbu apie Wisconsin valst. ukininkus.

Taigi pažiūrėkime, kaip jie moka žemę išnaudoti: kviečių, žirnių, linų ir kanapių visai tenai nesėja; žinoma, pasitaiko, kad koks ukininkas ir pasėja kokį bušėlį rugių ar kviečių, bet tai išemimai. Daugiausiai jie sėja avižas, miežius, kornus (kukuruzus), bulbes ir dobilus. Dobily sėja tris laukus, avižų — du laukus ir miežių — vieną lauką. Jų žemė taip ir sudaryta į šešis laukus; septintas laukas stovi ant visad paskirtas ganyklai. Vidutiniškas ukininkas žemės turi apie 200 akurų (1 liet. dešimtinė eina apie tris akrus). Laiko tris-keturis dirbamus arklus; daugiausiai kumelės, kurios beveik kas metą at-

veda po kumeliuką. Kumelius auginą iki keturių metų, išmoko dirbti darbą ir parduoda; už juos gauna gerus pinigus. Taipgi laiko 3—4 melžiamas karves ir bulių; jaučikus ir karvukes išlaiko du metus, rudenį ant dobilienos nupeni ir parduoda; čia ir vėl gauna puikius pinigus. Kiaulių laiko 5—6, per metus jas gerai nupeni ir parduoda. Vištų laiko apie pusę šimto; kiaušinių neparduoda — išperina po kelis šimtus viščių ir juos parduoda; ir vėl pinigų kruva. Žasų ir ančių taipgi kai-kur galima matyti, bet jų mažai. Avių visai nemačiau.

Javų jie visai neparduoda — nedaug, žinoma, jų ir sėja. Sėja tik tiek, kiek gali užtekti jų gyvuliams. Tai matai, mielas lietuvi, iš ko praturtėja Amerikos ukininkai — ne iš javų pardavimo, bet iš gyvulių. Butų laikas ir Lietuvos ukininkams įvesti tą pačią madą, t. y. sėti daugiau dobily, negu javų, ir dobilais šerti gyvulius ir juos parduoti. O juk Lietuvoje, ypač nekuriuose vietose, dobilai daug geriau auga, negu Amerikoje, užtai jau ir reiktų ten daugiau sėti. Žinoma, gyvenant šodžiuose, tai padaryti yra sunku, bet kurie yra viensėdžiuose, tai tiems lengva.

Tai tiek šiūom kartu pranešu apie amerikoniškus ukininkystę; ką patysiu toliau ir ką matysiu esant naudingą lietuviams-ukininkams, pranešu taipgi per „V. L.“

Jonas Petraitis.

DUMĄ PALEIDUS PASILSĖTI.

(Manome, kad daugelis iš „V. L.“ skaitytojų žingeidauja apie dabartinį Rusijos gyvenimo stovį, apie valstijos įstatimavystę, apie valdžios elgimosi ir tt. Mes žinome, kad kiekvienoje valstijoje žmonių atstovų rūmas-parlamentas lošia svarbiausią krašte rolę. Tokiu parlamentu Rusijoje yra V. Duma. Nors didžiama atstovų Dumoje yra valdžios šalininkai, tačiau ji taipgi daug reikčia visos Rusijos pavaldinių, o kartu ir lietuvių gyvenime. Dumos atstovai, užbaigę pirmųjų savo veikimo metų darbus, išvažinėjo pasilsėti. Taigi dabar kaip tik bus parankiai peržiūrėti, kaip ta IV V. Duma veikė, kokie atstovai daugiau veikė ir ką Duma suteikė Rusijos valstijai bei jos pavaldiniams.)

I.

Dumos darbštumas.

Duma birželio 25 d. liko paleista pasilsimui iki spalio 15-tai d. Vadinas, atstovai išsėsis beveik keturis mėnesius. Prisimins dar, kad per Kalėdas bei Velykas atstovai irgi „ilsisi“ bent po mėnesį, o per užgavėnias bent pusmetį, paaiškėja, kad atstovai „dirba“ metuose mažiau, kaip šešis mėnesius. Beto reikia žinoti, kad Duma darydavo bendrusius visų atstovų posėdžius du sykiu savaitėje, kurie tęsdavos po 6 val. ir tik po Velykų emė posėdžius dažnai daryti — kasdien ir net kartais po 2 sykiu vieną dieną, nes, mat reikėjo patvirtinti valdžios sustatytą valstybės biudžetą t. y. visos valstybės įeigų ir išlaidų šiems 1913 m. sąmatą. Taigi pirmą apskritą žvilgsnį metus į Dumos darbus per šiuos pirmuosius jos metus, pasirodo jau, kad atstovų didžiūmai nerupi joks ten gyvas visuomenės darbas, o žiuri tik, kad mažiau tedirbti, kuo ilgiau „ilsėtis“. Dumoje ir dabar sėdi daugiausiai visokių šventikų, valdininkų (čėnaukininkų), dvarininkų, kuriems niekas nerupi, nerupi jiems kelti naujų įstatymų sumanymai. Jie prisimena, Dumoje sėdžią tik dabartinės vyriausybės dėka, todėl klauso tik ausis susklaudę, ką vyriausybės atstovai pasakys, ką jiems savo įstatymų sumanyimą paduos pa-

tvirtinti.

Dumos opozicija.

To negalime pasakyti apie Dumos vadinamąją opoziciją, t. y. tuos atstovus, kurie pripažįsta, kad dabartinė vyriausybė trukdo žmonių pirmynėigą. Iš tos opozicijos smarkiausiai darbuojasi kairioji jos dalis — darbo kuopa ir soc.-demokratai. Jie labiausiai rupinasi kritikuoti vyriausybės darbus. Tuo tikslu jie tēmija kiekvieną valdžios valdininkų prasižengimą prieš įstatymus ir paskui iš Dumos tribunol (sakyklos) klausia valdžios, kodėl ten ir ten valdžios čėnovninkas (gubernatorius ir kit.) peržengė įstatymus, žmones bevaržydamas. Valdžia noroms-noroms priversta yra atsakyti, paaiškinti. Įstatymų sumanyimų kairieji beveik Dumon neįneša, nes iš anksto žino, kad tai bergdžias darbas, kad jų joks demokratiškas sumanymas nepraeis. Dešinioji opozicijos dalis, arba vadinamoji ramioji opozicija — konstitucijos demokratai (k.-d.) prisilaiko kitokios taktikos. Jie įneša daugiau įvairių įstatymų sumanyimų, o mažiau paklausimų vyriausybei. Bet kadangi ir jų įstatymų sumanymai paremti vis delto žmonių laisvės pamatais, todėl jie arba atmetami visiškai, arba „palaidojami“, t. y. atiduodami į komisijas, iš kurių, galima sakyti, nebegrįžta atgal. Yra dar progresivistų kuopa, kurie taip pat skaitoma yra kaip ir opozicija. Bet kokia jų opozicija galime jau spręsti iš to, kad jom pridera netokių klerikalų ir valdžios pataikunų, kaip iš Suvalkijos kun. Laukaitis. Ton kuopon prisirašo visi tie, kurių į kitas kuopas nepriima, arba del kokių nors priežasčių patįs prie kitų kuopų nenori prigulėti: prie valdžios šalininkų prisidėti — rinkikų gėda, o prie opozicijos — valdžios bijo. Musulmanų kuopa ir lenkų ratą tikra opozicija taip pat negalima pavadinti, nes jie dažnai palaiko šalininkus (valdžios šalininkų partiją) prieš opoziciją. Valdžios šalininkų partijos tokios-pat tebėra, kaip ir trečioje Dumoje (šalininkai, nacionalistai, dešinieji).

Ką Duma davė šaliai.

Jeigu pakalauti dabar Dumos, ką ji davė šaliai pirmaisiais savo gyvenimo metais, tad pažiūrėjus į jos darbus patiems reiktų atsakyti, kad beveik nieko nedavė. Iš įstatymų Dumos patvirtintų Lietuva palietė tik sumanymas padauginti gyvulių gydytojų skaičių Vilniaus rėdyboje ir sumanymas Lenkijos (taipgi ir Suvalkijos) miestams duoti savivaldybę. Patvirtintas dar ir trečias sumanymas leisti majoratų savininkams Lenkijoje (taipgi ir Suvalkijoje) išnuomoti savo dvarus, bet tai paliečia ne lietuvių darbo žomens, o turtuolius, dvarų savininkus bei dvarų nuomininkus. Tiesa, susirinkus IV Dumai, vyriausybės deklaracijoj, ministrų pirmininko Kokovcevo pasakytoj, o taip pat ir naujojo Dumos pirmininko Rodzianko prakalboje užsiminta buvo ir apie spalio 17 d. manifestą, jog busią stengiamasi jo prisilaikyti. Bet kada kadetų buvo įnešta Dumon, po Naujųjų metų jai susirinkus, įstatymų sumanymai apie pirmučiausius piliečio teises, tada tai ir pasirodė tų kalbėtojų veidmainišku-mas. Nes įst. sumanymai apie susivienijimų ir susirinkimų, sąžinės ir spaudos laisvę atiduoti komisijon, apsvarstyti ar jie geistini, t. y. „palaidoti“, o įst. sumanymas permainingi dabartinę rinkimų ir Dumai tvarką taip, kad prie rinkimų būtų prileista su-

J. ŠEINIUS.

KUPRELIS

Apysaka.

Net šaltis mane perimdavo. Bet vėl nusiramindavau, kad ji nei nepanašė į tat, kad taip apie ją ir galvoti sarmata.

Ir eidavau namon, teikdamasi kitą kartą kada-nors ją pamatyti. Bet siela norėjo greičiau, širdis troško prie josios.

Ateidavo ji bažnyčion nors sodietiška, vienok labai puikiai apsitaisiusi. Vilkėdavo rubus gražios, naminės bovelnos. Daugiausiai vis tamsiai-raudonos varsos. Užvis labiau jai tiko beveik juosvas sijonas ir balta, kaip sniegas, našutka plačiom rankovėm.

Ugio ji buvo neaugšto, vidutinio. Apkritutė. Skaisčiai-raudonais veideliais. Kaip tik-ką pražydusi rožė. Galvelę gobė dideli, tankūs, tamsiai geltoni plaukai. Brūvės da tamsesnės. Ištolo atrodė net juodos. Ir tat neišpasakytai ją dabino.

Ineidavo ji bažnyčion skubiai, vikriai. Apsizvalgus į visas puses, klaupdavos ties tuo pirmu pilioriumi.

Vos ją pamatydavau, visa man bažnyčia nušvisdavo. Bet apsiniaukdavau, kaip tik pasergėdavau, kad į ją dešimtį porų berniokų akių žiuri. Kad budavo įmanyčiau, rodos, jiems visiems neleisčiau bažnyčion vaikščioti. Užginčiau.

Nuo to laiko pradėjau aš į save žiūrėti, pradėjau dabinties. Pasisiūdinau, kiek išgalėdamas, švarius rubus. Susitaisiau minkštus, blizgančius čebatėlius. Susigardojau ir skrybelę. Nusipirkau lazdelę sidabrine galvele. Prausiau geriausiuoju muilu. Ėmiau į viršų uselius raityti. — Vienu žodžiu nei nepajutau, kaip virtau dabitą. Norėjęs da buvau, tiesa, net pensne ant nosies užsikabinti, bet laiku susivokiau, kad tat butų kvaila.

Tu nemanyk, kad aš ir seniau buvau toks, kaip dabar.

Pirmai, nors pas mane pinigų netrukdavau, nesidabinau labai, nesitaisiau nei rubų gerų, nieko. Ir čebatus ne taip dažnai šveisdavau. Barzdą kai-kada tik nusiskusdavau. Plaukus taip-pat retai kirpaus. Taip ji, nors da jos nepažinau, permainė mane iš pašaknų.

Ir aš pats nesuprantu, kaip taip greitai galėjau ją pamylėti? Kaip taip smarkiai ji mane iš pirmo pamatymo sužavėjo? Tą pačią dieną, kad da pirmutinį kartą Skruzdynų bažnyčioje užgrojau. Vos galvą nuo vargonų atitraukiau ir žvilgterėjau žemyn, į žmones. Ir susitiko mudviejų akis. Ir užsisukė man galva.

Sapnuodavau ją kas naktį. Jei kada nesusapnuodavau, visą dieną vaikščiodavau nuliudęs, apsiniaukęs. Nežinojau kokio darbo imties. Klausiau ir pykau ant savęs: „Kodel aš šiandien jos nespnavau? Kodel nespnavau?“

Šventadienio laukiau labiau, negu vakar Velykų.

Kartą, kad jos bažnyčioje nepamačiau, negalėjau sau vietos surasti.

— Gal susirgo? O gal jau mirė? — dejavau.

Mano vargonai gaudė, verkė ir meldėsi kartu su manimi. Jeigu bučiau galėjęs, bučiau lėkęs jos jieškoti. Bet kur ir kokiam krašte gyveno, nežinojau.

Mišparams pasibaigus prireikė klebonijon nueiti. Nunešiau kokinos tai popierius klebonui pasirašyti.

— Kas tau? Kodel tu toks šiandien išblyškęs, į giltinę panašus? — klausia klebonas. Rupeštingai, nors ir pro juokus. — Matyt, jog tave liga apima. Ką? Beskuo tu taip grojai ir giedojai griaudingu balsu. Eik, atsigulk. Gali da smarkiai apsirgti.

— Nieko, aš sveikas,— teisinuos. — Tik taip man truputį negera.

— Kas gi galėtų būti? Gal isimylėjai į ką? Gal patiko kokia mergiotė? O, jos greitai moka pagauti berniokų širdį, nei apsidairyti nespėsi... Tai niekai! Pereis.

Nieko neatsakiau. Nustvėriau pasirašytus popierius ir pro duris. Da ką sakė juokavo, negirdėjau.

Laukiau-tikėjau, kad ji kada-nors atvažiuos kuma, atveš kieno mažutį krikštan. Arba bus kam pomerge, jaunąją prie alto-

riaus lydės. Maniau pamatysias tuomet ją arčiau, galėsiąs susipažinti, švelnų žodelį tarti, nuo jos ką gero išgirsti.

Buvau prasimanęs medžioti vaikščioti. Šaudyklę susigadojau. Išlandžiojau visas parapijos girias, išbraidžiojau pievas. Nei vieno sodžiaus neaplenkiau. Ir nei miške uogaujant jos nesutikau, nemačiau pievoje sienelio grėbiant, rutų darželyje ji dainelės neniuniavo.

Baigės vasara. Artinos žiaurus ruduo. Lapus nuo medžių rauti ketino. O vis aš jos negalėjau rasti. Ir nemačiau da niekur. Bažnyčioje tik, prie pilioriaus augštojo.

— Gal tat vienas sapnas? Gal tat man bažnyčioje ji vien vaidinas? Tročina manė kokia pikta baisenybe? Tyčiojas manimi, kvatojas-juokiasi?

— Ne! Ne! Negalimas daiktas! Ne vaikas aš esu, — priešinaus toms mintims. Kovoju su jomis. Ir drąsios jos buvo. Nebėgo.

— Jei tat ir ne sapnas, tai gal ji apie mane nei truputiuko niekuomet nepagalvoja? Gal ji bažnyčioje ne į mane žiuri? Į vargonus? Į kitą kokį užu mano pečių? Myli kitą?

— Ne! Ne! Nepanašu! Ji į mane žiuri, mane mato!...

Ir kovojo-grumėsi mintis, galvą man svaigino, naktelės užmigti neleido.

Ir šit vieną naktį, kad jau viso miestelio gaidžiai giedojo, diena aiškiai brėško, o nuo manęs vis miegas bėgo-bėgo, atėjo viena mintis. Nepažįstama visai. Neregėta da. Nuramino, pasakė:

— Primink savo klebonui, kad labai reikalinga esą bažnytinis choras padidinti, pagerinti jis. Vienomis mergaitėmis. Vyrų gana. Tegul iš sakyklos pasako, karštai paragina.

Ir nudžiugau. Nei išgulėti negalėjau.

— Bus ir ji!

— O gal neateis? Neapanorės?

— Ateis! Butinai! — užrėkiau.

Aprimo viskas. Abejonė retai savo nosį kiščiojo. Taip aišku ir galima rodėsi.

Paprašiau klebono. Žodžių nepasigailėjau, kad prirodžius choro silpnumą. Prižadėjo. Sakėsi ir jam pačiam senai tat rupi.

Laukiau sekmadienio nekantraudamas.

Atėjo ir sekmadienis. Klebonas po pamokslą ilgai ir puikiai ragino. Mergaitės atidžiai, akeles pastatė klausės. Žadėjo joms malonės nuo Dievo, garbės nuo kitų parapijų, ir dangaus nepasigailėjo.

— Vis tat garbinimas, malda Viešpačiui. O kad malda graži, daugelis ją siunčia iškart, tuo ji Dievui tinkamesnė, tuo Jis geriau jos išklauso, — aiškino kunigėlis.

— Fertig! — džiaugias.

Tuoju po mišparų, kas panorės išmokti giedoti, liepė visiems pas mane susirinkti. Žvilgterėjau tuomatu į ją — klausos. Paskum, persižegnojus, greitai pro duris išspruko. Į mane, augštyn, praeidama pažiūrėjo ir lengvai šypterėjo. Nuo to man net kvapą užmušė.

XI.

Kuprelis priminė darbą. Liepė man savo pažiūrėti, o jis tuo tarpu savo, kas reikia, atliko.

Ir vėl pasakoja, nesiskubindamas. Nieko savyje neslepia, nieko nepalieka tenai. Kiekvieną smulkmenėlę, jausmu pagražintą, atiduoda. Plonas, banguojas jo balsas maišosi-pinas su maluno užiumu ir bildėsiu. Plaukia grindimis, sienomis, lubomis. Veržias pro keturkampius mažus langelius ir oru pasikėlęs skrenda virš pievų, vilniuojančių rūgių ir tamsių girių. Tarytum mėlynę dangaus pasiekti stengias. Ir apskinkėja, rodos, ne jis, bet patsai malunas, daug laimės ragavęs, daug vargo prityręs.

— Skubiai namon parsprudau. Laukiau naujų giesmininkų ateinant, laukiau tik jos vienos. Pietauti nerupėjo. Tarnaitė prašė, sakė, kad ataus, grąsino. — Visviena, tegul sau! — pamojau.

Ėjau nuo lango į langą. Žiūrėjau pro juos nekantraudamas. Ant šventoriaus ir apie šventorių vaikščiojo-šnekučiavo žmonės. Berniokai su mergiotėmis linksmi tarškėjo-juokavo. Regis, kad ir pamokslą butų užmiršę, kunigo žodžius vėju pavarę. Niekas nei nesiartino į mano namelį. Ničniekas.

— Kad nesutikau jos, visą parapiją išvaikščiojęs, tai čia nei tikėtis nėra ko! — atsitraukiau nuo lango.

Atsibodo. Jau daugiau valandos. Užpykęs atsisėdau ir papietavau. Smarkiai ir greitai valgiau. Kad šaukštui galvos nenukandau, tai stebiuos.

Vis nieko nėra.

Prie fortepijano priėjau. Pasiutusio ką užbarabonijau. Trankiau pirštais kur papuolė ir kaip papuolė. Riaukė-gaudė balsai kitas už kito smarkiau, kitas už kito stipriau. Maniau nuo jų riksmo lubos sugrius, mane užslėgs. Nebojau. Da pikčiau.

Staiga girdžiu šneka priemenėje. Artinas prie durų. Mergiotės! Karštas prakaitas perėmė. Krutinę suspaudė, širdis šokinėja-plaka.

Va jau inėjo. Tris. Vyriškis ketvirtas. Ko jam? Neatsiliko mat! Paskui seka.

Nėra jos tarp jų! Neatėjo!

— Ir neateis jau niekad. Neteks susipažinti, — užraudojo siela.

Kuone pasakiau tiems visiems.

— Eikit sau iščia. Man nereikia jusų. Aš nenoriu tokių mokinti.

Jie ir neprąšomi atsisėdo. Laukia ir žiuri į mane. Aš vaikščioju gi sau. Kambarį skersai ir išilgai žingsniuojau, tarytum čia nieko nebutų. Apmaudo varginamas, nagus kramtau. Visą pirštą atkąsčiau, rodos.

Viena mergiočių atsistojo, ilganosė tokia ir saiko į mane, nedrąsiai visai, — regis ir rankon pabučiuos.

— Mes, Tamsteli, giedoti atėjome... mokinties.

— Gerai, kad atėjote, — burbtelėjau, kampan nusigrįžęs.

— O ar tuoj, Tamsteli, pradėsi?...

— Ko?

— Mokinti mus.

— Palaukite. Jusų mažai teatėjo.

— Daugiau ir neateis. Niekas nenori.

— Uhu! — sumurmėjau pats į save.

— Mums pareiti toli, kad Tamsta greičiau... — pradėjo kita.

— Taigi, toli, — pridurė vyrškis.

Nebuvo kas daryti. Prisiėjo pradėti. Išmėginau šiaip-taip jų balsus. Nekokie jie buvo, silpnoki. Viena spiegė, lae ožka, kita avelės balsu blioivė, trečia, kuri pirma prašnekėjo, tai da kiek žmoniškiau. Bernioko toks buvo balsas, kad nors, ausis užsikimšęs, drožk pro langą.

Paskum jau neturėjau ko su jais veikti.

Da kiek pasikankinę su do-re-mi-fa-sol-la-si-do, tylėjome. Mano giesmininkės sunkiai alsavo, o giesmininkas rankove prakaitą nuo kaktos braukė.

Vėl priemenėje balsai, linksmas-guvus šnekėsys, skubūs žingsniai!

Plačiai pasivėrė duris, ir... aš visas nutirpau: ji peržengė slenkstį. Žiuriu į ją akis ištrėškęs ir matau, lyg pro rucus. Taip, ji, ji! Tai ji, paukštelė, iskrido mano nameliuosna, tai ji gražiai čia sučiulbo!

Tuoju priejo, pasisveikino mane, šiltai paspaudė ranką. Meiliai, po kelis kartus, pasibučiavo su anksčiau atėjusiomis viešniomis. Užkalbina visus.

Giedra, blaivu pasidarė.

Vėl prie manęs:

— Labai-labai Tamstą atsiprašau už tokį mano su drauge pasivėlinimą. Aš, mat, tiesiai iš bažnyčios namon parėjau. Papietavau. Vienok greitai bučiau atėjusi, bet atvažiuo svečių, ir aš užtrukau. Dėdė su teta. Da jie nasiliko.

Šnekėjo su manimi švelniai-maloniai, tarytum butų nepirmi metai jau pažinojusi. Bet aš jaučiaus, lyg sugautas. Neįstengiau surasti nei tinkamo žodelio, kad atleisti tą jos kaltę, pasivėlavimą, nei nieko.

Jos grynas, vaiskus balselis plaukė, kaip vanduo. Tai svyravo, tai bangavo gražiai.

Gera pasidarė mokinti. Ir mokinau visus. Nei balso, nei žodžio nesigailėjau... Mano kalba bėgo greitai, aiškiai. Sukludavo tik, kaip jos akelėsna žvilgterėdavau. Ir vėl ir vėl atsitaisydavau. Net patsai savo kalba gerėjau. Stebėjau, iš kur ji tokia graži.

Laimingas-linksmas tą vakarą buvau, yt paukštis šiltą pavasarį, šitan kraštan parskrیدęs.

Kartais ir šalta darėsi ir bailė emė. Išnykdavo ji, lae ledas sutirpdavo, kad skaidrios jos akelės, kaip žiemos dangus, į mane pažiuri, meilus veidelis nusišypso.

— Kaip butų gera, kad ji mane mylė-

tų, kad aš ją galėčiau mylėti! — šnabždėjau sau patydomis, negalėdamas nei viena mintimi nuo jos nukrypti.

— O kaip butų baisu, kad ji manęs nepakęstų!! — sakiau sau. Ir baisi-baisi man ta mintis rodėsi. Kraujas gislose nuo jos stingo.

Ji gi giedojo, augštai kningą pakėlus. Jos balselis liejosi-plaukė, dabino viską. Gal nei nežinojo, nei nenujautė mano minčių, kad tik ji dabino, šildė.

Pradėjo temti. Tamsu kambaryje pasidarė. O aš vis giedu su savo naujomis giesmininkėmis. Giedu ir giedu. Giedočiau visą naktį. Da geriau tamsoje. Nieko nesimato. Minčių niekas nekliudo. Jos audžias-pinas į artimus lukėsius, tai tolimus staiga. Ir labiau tada vilioja.

Jau štai, prisimenu, ketina giesmininkės traukti namon, paliuosuoti meldžia. Gaila jų, visų jau gaila, visos brangios tapo. Kaip įmanydamas traukiu laiką, tai šiam, tai kitam užlaikau. Ne, nepasilieka. Vėlu, teisinias. Išėjo.

Norėjęs buvau Kazę praleisti, palydėti truputį. Bet pasisiulyti drąsos neteko. Tik paklausiau minkštą, švelnutę rankelę jos spaudamas:

— Ar toli Tamstai namon?

— Visai netoli. Čia-pat miestelyje.

Ant galo sodžiaus, į ežerą... Tai ką? — paklausė trumpai, paslaptinai, galvutę į šoną pakreipusi. Nusišypsojo, akysna pažiūrėjo.

Užsisukė man galvoje nuo žinios, kad jos čia-pat, visai netoli nuo manęs gyvenama. Už pusvarsčio kokio!

Ir nuo klausimo jos nejauku pasidarė. Nei šis, nei tas. Susisarmatijau, atsakyti nieko negalėjau. Žodžių pristigau.

Lyg palaukė ko, pastovėjo valandėlę. Paskum da žvilgterėjo kartą, indomiau taip, ir apsisukus, kaip voveraitė, greitai nuėjo paskui savo draugę. Toji paėmus ją už rankos, klausė apie ką, kuždėjo tyliai.

Lydėjau jiedvi akimis, siekiau kiekvieną žingsnį. Ir tarytum pamečiau ką, kuomet jiedvi gatvės vingyje pasislėpė.

Geso jau aušra. Dažai jos blyško ant dangaus. Daiktai ir visai nyko. Žvaizdėmis visas buvo dangus nubarstytas. Vakarinė į pat kraštą nuslinko, dingti už girių ketino. Silpni jos spinduliai žibėjo da linksmi, pasakoję negirdėtas paslaptis, žmonių jaunas širdis žavėjo.

Ilgai da vaikščiojau po kiemą. Nei rudens perimančio šaltelio nejauchiau. Galvojau apie ją. Stengiaus prisiminti kiekvieną jos žodelį, balsą skambesį, akių šiltą žvilgsnį. Stengiaus prisiminti, kaip tas žvilgsnis mane tirpdė, širdį kuto. Ir stengiaus kuoaiškiausiai ją matyti savo vaidentuvėje. Kuomet tas paveikslas blykėdavo, aš jį turėjau visomis pajiegomis, neleidau jam išdilti. Kad jis stovėjo prieš mane aiškiai, kaip gyvas, tai tiesiai į jį rankas, apimti norėjau.

Nuėjau gulti pačiame vidunaktyje. Tylu jau buvo visur, visi miegojo.

Gulėjau, varčiaus, miegas nėjo, nemerkė man akių. Mintis vis pynėsi apie ją, vis audė lukėsi.

— Daugiau aš nieko, nič-nieko nenorėčiau-negeisčiau, kaip vien to, kad ji mano draugė butų, mane amžinai mylėtų.

— Be jos man nei pasaulis nemielas, nei žmonės, nei dangus, nei žemė. Ji viskas, viskas amžinai!...

— Bet ji, nors sodietė, neprasta matyt. Gaidas pati pažįsta, gieda gražiai. Apsicijimą turi malonų. Jaučiama šviesos truputis. Gali ir geresniam už mane patikti, gali ją koks-nors ponelis pamylėti. Kur man, prastam vargonininkėliui, siekti prie josios! — nuliudau-nusimaniau.

Ir nors džiaugias, kad šiandien ją pažinau, bet da sunkiau man darėsi, da labiau spaudė nežinės akmuo.

— Kodel atsigrižo, kodel taip skubiai nuo manęs nuėjo? Tur-but aš jai nei negalvojoj? Ji tik tvėiojas manimi.

— Ne! Ne! Negali buti! — slopinau tą balsą.

Užmigau — nemenu kada. Pavargęs, nuilsęs.

(T. b.)

TAUTIŠKUMAS DAILĖJE.

(Minėtų žiupsnelis lietuvių dailės kritikai.)

Kiekviena lietuvių dailės paroda yra lydimi visokeriopų kritikų rauda — nėra lietuviškumo... Visuomenė gerisi savais dailininkais, giria, kuriuos kritika išgria, ir peikia, kuriuos išpeikia, bet taip pat pritaria — nėra lietuviškumo. Deja ir patys dailininkai neperdaug tegali atsispirti prieš tuos šauksmus, tačiau rasi, jie vieni jaučia priežastis, kurios savotiškos grožės plėtojimuisi kenkia.

Kas gi yra vienok tasis tautiškas dailėje? Musų kritikai sako, kad dailininkas savo tvariniams ima mintis svetimų reginių suteiktas, nėra veikaluose nei lietuviškų kryžių, nei trobų, nei tų bežustančių kaimų ir tt. Vienu žodžiu, jie mano, kad užteks paimti motyvą iš lietuvių gamtos, nupiešti lietuvių trobą, pakelę kryžių pastatyti ir bus lietuviškas veikalas.

Tečiau ne vien lietuvių kryžiuose, bažnytkiemuose ir lietuvių trobose apsiereiškia Lietuvos siela. Reikalavimas gi iš dailininko taip suprasto lietuviškumo yra pasekme pačios dailės nesupratimo.

Koki ten nebūtų visokeriopų aistėtų ginčai, kad išvedus kokią bendrą definiciją apie dailės vidurinę esybę, atmetę visus mažai skambančius, bet dažnai mažai reikšmingus žodžius, turime vienok be ginčų pripažinti, kad dailė (apskritai) yra tvėrimu, todėl ir dailės veikalas galima pavadinti tik tokį paveikslą, kuriame asispindi kokis nors naujas dar nežinomas grožės pasaulis, dailininko jausmu su pagalba magtos pagamintas. Mokslas, o dailė stovi ant visai kitų pamatų, nes kaip pirmas bando dalyką iš nuodugnio ir ačiu rastiems faktams daro išvadas, taip dailininkas duoda vien sintezą išpuodžio, kurį, ar tai reginys, ar religijinis įkvėpimas, ar patriotizmo jausmas, sukelia jo grožė įiekančioje sieloje. Tapytojas tad, kaip vienos iš dailės šakų išreiškėjas, negali nei gamtos kopijuoti, nei istoriškų (moksliškų) žodžių prasmę) paveikslų daryti, nes jojo uždavinys yra tvėrimu, tvėrimu atskirus iki jam nežinomus paveikslus, kaip kompozicijine mintimi, taip ir būdu išreiškimo savotiškus, o savo čielybėje užbaigtus ir nuosirdžius.

Ne svarbu yra, kas sujungia dailininko sielos stygas — ar saulėleidis, ar žvaigždžių spindėjimas, ar medelių krumas, nes kiekvienas dalykas per dailininko sielos temperatūrą regimas, savo formų bei spalvų grožę gali pagaminti gražų, keistą, žavėjančią ir visai naują spalvų ir formų pasaulį. Svarbu tačiau yra, kokį išpuodį padarys žinomas dalykas ir dailininką ir kokiu būdu dailininkas tą savo išpuodį išreiškė. Jei bus nuosirdus, o pagal savo tautiškos kilmės turi skonį, skirtingą nuo asmens iš kitos tautos paeinančio, tad ir išpuodis bus kitoks, kitame kame to pačio dalyko grožė matys, kitaip irgi išreiškė tą dalyką, o sutvertame veikalas gali būti daugias lietuvių dailininko dvasios, negu lietuvių kryžiuose ir bakužėse. Juk vieną ir tą patį dalyką kiekvienas tikras dailininkas kitaip išreiškė, nes kiekvienas žiūrės į gamtą per savo dvasios temperamentą ir todėl, nors abudu darys vieną dalyką ir abudu išreiškė išpuodį, kurį apturėjo, jų veikalai gali būti nepanašūs viens į kitą, nors podraug savo pamate abudu išreiškė sintezą būdo jų modelio (kas jis nebūtų), kuris tą išpuodį pagimdė. Prie tam darbai dailininkų bus tuo artimesni, juo artimesnis yra jų dvasios pasaulis.

Musų nelaimė, lankydamis dailės parodas, mes žiurim pirm visko į motyvą, į gamtos šmočiuką, kuriuoju dailininkas pasinaudojo, kaipo modeliu. Ir jei tas reginys mums patinka, kuriuose yra kaip galima mažiau tvėrimo, o kaip galima daugiau fotografiško kopijavimo gamtos. Patinka ne todėl, kad spalvomis, formomis, abelai imant stiliumi sužavėjo, bet todėl, kad jame nukopijuotas tokis gamtos fragmentas, kuris yra mums artimas, mums patinka. Nežiurime į veikalą, kaip į tvarinį, tik kaip į veidrodį, kuriame atsiumša mus žavėjantis gamtos apsiereiškimas. Todėl ir kyla dažnai tokie dalykai, kad mums patinka todie veikalai, kuriuose yra mažiausia tvėrimo-dailės.

Nitšė pasakoja, kad kuomet klausome muzikos, tai ačiu garsų bangomis pagaminto išpuodžio musų jausmai dažnai sau sutveria reginį, į kurį išžiūrėję nebegirdime tolimesnių garsinių bangų arba jas priitaikiname prie sutverto musų jausmais paveikslė. Kitai sakant sutveriam priežastis, kurios neleidžia apturėti visoje pilnumoje garsų nešamo išpuodžio. Muzikaliai gi asmenys, kurie įsiklausę vien į garsus, pasiduoda visiškai jų išpuodžiui, nedarydami sau atskirų paveikslų-langelų, apturi dažnai taip nepaprastą ir taip smagų išpuodį, kad dažnai jų nervai negali to išturėti.

Tapymas, nelaimė, turi ypač daug tokių pasekėjų, kurie jau pačiam paveiksle daro tuos langiukus. Žiūrėtojas gi pirm visko į tų langelių žiūrėdamas dažnai nemato tos didžiosios disharmonijos, aštrių spalvinių disonansų, kurie lieka paslėpti ačiu tam langeliui, kas jis nebūtų (ar kryžius, ar mergaitė su

gražiomis akytėmis). Reikalavimas iš dailininko tapymo lietuviškų sodžių ar bažnytkiemų yra reikalavimu įvedimo dailės dar daugiau tų langelių, pro kuriuos žiūrėtojas galėtų matyti savąją gamtą, neatkreipdamas atida ir ne visai nereikalavimas tvėrimo dailės.

Gi, kaip Leonardo-da-Vinci sako, tapymas yra tvėrimas, sujungtas su tyru gražumu, gimusiu delei trejopos tobulybės: formų (ir spalvų), ajautimo (išpuodžio) ir idėjos. Tapymas, pasakyčiau, tai toji pat muzika, tik tapytojas vietoj garsų vartoja spalvas, ir kaip muzikas su pagalba visokeriopų akordų, garsų harmonijos ir garsinių kontrastų sukelia musų sieloje žinomus išpuodžius, perduoda žinomas idėjas, taip tapytojas spalvų akordais daro tą patį. Ir kaip poetas vos keliais gražiais suderintais žodžiais išsiskiria kartais išpuodį, kurio išsiskirčiai reikalingi būtų eilė tomai darbo mokslininko, taip tapytojas vos keliais spalviniiais bruožais gali duoti mums begalo stipresnį dalyko išpuodį, negu geriausios spalvuotos fotografijos. Nėra todėl galimu reikalauti, kad tapytojas užsiimtų kopijavimu nykstančių Lietuvos sodžių ir griuvėsių, nes tai ne jo darbas. Jeigu gi jis duos tik išpuodį, kurį toji sėdyba sukelia, tad tokis veikalas, kad ir darytų dar didesnį išpuodį sėdybos, negu pati sėdyba, tačiau tai visgi bus kitas pasaulis, o ne lietuvių sėdyba (archiologo, historiko ar abelai mokslininko matimpunkčiu).

Ne neguojiu lietuviškų kryžių, musų sodžių, trobų ir tt., nes tame visame yra pamatas lietuvių stiliumi — jais ir tapytojas gali naudotis savotiško stiliaus bejieškant. Norėjau čia vien pabrėžti, kad ne tik toji dailė, kuri savo tvėrimui paims motyvą iš lietuvių gamtos, bus lietuviška, kad motivas lietuviškas.

Svarbiausiu dalyku kiekvienoj dailėj yra stiliumi. Pagal to stiliaus mes atskiriam trobą sodiečio francuzo ar lenko nuo lietuvių, pagal to gi stiliaus kiekvienas vaikiukas atskiras tapymu japonų ar chiniečių nuo europiečių. Tas irgi stiliumi skiria dailininką nuo dailininko, tautą nuo tautos ir vėl tas stiliumi riša artimus dailininkus tarp savęs, tvėrdamas tokiu būdu mokyklą.

Lietuvių dailininkų tarpe nematome tapytojo, kurio individualizmas būtų taip sustiprėjęs, kad galėtų atsikratyti nuo įplaukų europieškos dailės abelai, sunku gi norėti, kad dabartinėse tiesiog apverktinose materialinėse musų dailininkų sąlygose, kuris iš jų galėtų visai užmerkti akis į visuomenės keistus reikalavimus ir ant tiek sustiprintų savo individualizmą, kad sutvėrus atskirą stiliumi. Kuomet gi tie laikai ateis ir gims savotiškas stiliumi, jame matysime apsiereiškusių lietuviškumą dailėje.

Tad vietoj reikalavus iš dailininko, kad tapytų Lietuvos gamtą, turime vardan dailės lietuviškumo šaukti:

— Nekopijuokite vien musų trobų, griuvėsių, miškų, nes tą viską galime matyti Lietuvą apėję, o vaikiukams fotografijas palikę. Duokite gi mums neregėtą grožės pasaulį, kurį jūsų nuosirdus lietuvių dailininko jausmas pagamįs su pagalba individualės spalvų, formų ir atjautimo kompozicijos!

(„Liet. Žinios“.) J. Vienožinskis.

Washington Irving.

RIP VAN VINKELIS.

Kiekvienas, kuriam tik teko keliauti upe Hudsonu, be abejo, atsimeina Kaatskill'ų kalnus. Tai yra gimininga šaka didžios Appalachianų šeimos, kuri tiešias nuo upės plačiai į vakarus, iškilniai pasikeldami ligi tinkamo augštumo bei viešpataudami visoje apielinkėje. Kiekviena metų laiko permaina, kiekviena oro atmaina ir net kiekviena dienos valanda sutveria tula permainą magiškose spalvose ir priduođa išvaizdos tiems kalnams, kuriuos geros tos apielinkės žmonelės, iš toli ir arti, skaito neklaidingais barometrais. Kuomet oras yra giedrus ir ramus, tai jie apsisupa, apsidengia mėlynais bei purpuriniais dažais ir brėžia giedran vakarinių dangun drąsias konturas; kartais gi, kuomet visoje akimatoje neregėti nė vieno debesio, jie apsiarsto pilkų miglų nuometais, kurie sauleidžio spinduliuose tviška, žeri, tarytum garbės vainikas.

Paslėnyje tu pasakiškų kalnų kelevis galėjo patėmyti skystus dumus kilančius, besiraitančius į viršų iš kaimo, kurio gontiniai stogai žerėjo pro medžių tarpus ant pat rubežias, kur melsvos augštumų varsos ištirpa šviesiai žaliuose laukų reginiuose. Yra tai mažas, labai gilios senovės kaimelis, įkurtas Hollandijos kolonistų provincijos laikų pradžioje, prieš pat garbingos atminties Petro Stuyvesanto (amžina atsilį!) valdžios prasidėjimą. Prieš keletą metų riogsojo tenai dar keletas tu pirmųjų ateivių namelių, statydinti iš mažų, geltonų plytų, kurias atgaben iš Hollandijos, su langinyčiomis, smaliais stogais, papuoštais vėjo rodyklėmis.

Tame pačiame kaime vienoje tų minėtų lušnų,

kurios, tikrą tiesą pasakius, buvo pusėtinai apgruovė ir blogų orų pribagtos, gyveno nuo senų laikų, kuomet visa šalis dar buvo Anglijos provincija, prastas bet geros širdies žmogelis vardu Rip Van Vinkelis. Jis buvo ainiu tų Van Vinkelių, kurie taip plačiai skambėjo anais karžygiškais Petro Stuyvesanto laikais ir dalyvavo tų laikų karionėse, padėjo jam paimti tvirtovę Christiną. Tačiau mažai buvo jame to bočių karingumo. Kaip augščiau paminėta, jis buvo prastas, geros širdies žmogelis; beto, jis buvo labai taikus kaimynas bei paklusnus, užuistas vyrelis. Labai galima, kad ta pastaroji ypatybė buvo priežastis jo dvasios nuolaidumo, kas kėlė jį žmonių akyse; tie vyrai, kurie svetur žinomi, kaipo per dėtai lipšnus ir taikus, dažnai namie yra po barninčių moterų disciplina. Tokių budas be abejo buna puikiai iškarštas ir iškedentas naminių vargelių karštuve; abelai imant, keliolika smagių patarimų nuo pečiaus kopturo daugiau reiškia, negu viso pasaulio pamokos mokačios kantrybės ir atsidavimo likimui. Iš tos tai priežasties rėksnė pačiutė, iš nekurį atžvilgių, gali būti laikoma vidutiniška palaima, ir jeigu gi ištkrųjų taip, tai Rip Van Vinkelis gausiai buvo apdovanotas tomis malonėmis.

Tatai žinoma, jog jis buvo mylimas visų gerų to kaimo kumučių, kurios, kaip paprastai ilgaplaukė lytis, dažnai įsikišdavo į šeimyninius kivirčius; ir kuomet tik jos vakarais pasišnekuodavo apie tuos dalykus, visuomet suversdavo kalte ant damos Van Vinkelenės. Kaimo vaikai taipgi jį labai mylėjo ir pamatę jį ateinant klykaudami bėgdavo jį pasitikti. Buvo už ką jį ir mylėti, nes jis drauge su jais žaidavo, jiems žaislų pridarydavo, išmokindavo lėkdinti rekečius, liokė lošti ir papasakodavo daugybę ilgų pasakų apie baidyklės, raganas arba indijonus. Kuomet tik tai vaikščiodavo po kaimą darydamas klastas, jį lydėdavo buriai vaikų, įsikabindami į skvernus, susikorusių ant kupros ir drąsiai kreičiančių su juomi begales visokių šposų, nė vienas šuva neamtels ant jo, nes visa apielinkė gerai jį pažinojo.

Viena didelė Ripo budo paklaida, tai purtymasi nuo visokio naudingo darbo. Ta yda negalėjo paieiti iš stokos stropumo arba kantrybės kadangi jis budavo, kai prikaltas, išsėdės per visą mielą dieną ant šalto akmens bestyrindamas meškerkotį, lyg totoriaus ragotinę, ir kas įdomiausia, niekuomet neišgirsi jį nupeikiant blogą gilukį, nors nepaakintų jo nė vienas meškeries trukterėjimas. Budavo vėl plunks įsitaš valandas per girias ir balas, kalnus ir klonius su šautuvu, kad nušovus keles voveres ar laukinius balandžius. Jis niekuomet neatsisakydavo pagelbėti, kad ir būnausia darbe ir budavo pirmas su savo pasakėlėmis kiekvienoje troboje — prie lukštenimo indijoniškų kukuruzų oel tvėrimo akmeninių tvorų; kaimo moterėlės aipgi pasikiviesdavo jį pas save, siūdavo su įvairiais reikalais arba duodavo atlikti tokiuos darbus, kurių jų mažiau paklusnų vyrai neatlikdavo. Žodžiu sakant, Ripas visuomet buvo pasirengęs atlikti bile kieno reikalus, bet tik ne savo; rupintiesi savo reikalais, prižiūrėti savo ukį skaitė negalimu daiktu.

Tiesą pasakius, jįsai sakydavo, kad neverta dirbti ant tokio kaip jo ukis; ištikro tai buvo prasčiausias žemės sklypelis visoje apielinkėje; visame jo ukyje nieko nebuvo svietiško; nežiurint jo besistengimo viskas krypo blogon pusėn. Tvoros nuolatos griuvo, virto; jos karvė arba pradingdavo kur, uuriogindavo už kelinto kalno, arba atsidurs į kieno kopustus; visokios piktžolės niekur taip sparčiai neviso ir taip nebuvojo, kaip jo dirvoje; kaip tik jis bradėdavo kokį lauko darbą, tai lietus, lyg kieno užsiūstas, visados jį sugaišindavo. Ir taip bevadant jam tėvo palikimą margas po margo dilo kol teliko vos tik geras daržas, bet ir tas pats buvo baisesiai apleistas ir nualintas.

Jo vaikai, taipgi buvo apskurę ir išdykę, nes niekas jais nesirupino. Vyriausias jo sunus Ripas, berniokas visiškai į tėvą atsigimęs, išrodė tikrai paveldėsiąs visus tėvo papročius su senais jo skarmalais. Per dienų dienas, kaip kumeliukas, budave sekioja jis motiną, apsilvilkęs nunešiotomis, plačiomis tēvo buksvomis, kurias jis su viena ranka laikė pakėles į viršų, kaip moteriškė šlapiam laike savo andaroka.

Nežiurint visų tų gyvenimo keblumų Rip Van Vinkelis buvo vienu tų laimingų mirtingųjų, kvailių, gerai pateptu upu, kurie lengvai praleidžia pasaulio nuotikius, valgo pyragą arba juoda duoną, kurios igijimui nereikia pridėti daug truso nė dang mintyti nereikia, ir geraiu badu miršta turėdamas kapeiką, negu kad dirbti už rublį. Jeigu jis būtų buvęs vienas sau, tai švilpaudamas būtų leidęs dieneles visiškai patenkintas; bet jo pati nuolatos žįzdavo į jo ausis už jo tinginivimą, jo nepaisymą ir kokį pragaištį jis neša savo šeimynai. Ar tai rytas, pusiaudienis ar naktis jis vis liežuvis barškėdavo ir plečėdavo be jokio pertrukio ir ką tik jis nedarydavo viskam pritardavo jos skardus balselis. Į visus tokius užmetinėjimus Ripas vienokiai atsakydavo, kas

su laiku virto jo papročiu. Patraukys, budavo, pečiai, palinguos galva, pakels į viršų akis ir nē žodžio netars. Toks jo pasielgimas dar labiau sukelėdavo pačios pyktį bei iškalbumą, kurio negalėdamas pakęsti, susikuopinęs savo įiegas, trunkdavo iš gričios, kaip paprastai daro vištų užkapoti vyrai.

Vienintelis Ripo draugas tuose namuose buvo jo šuva Vilkas, kurį nemažiau kapojo, kaipir jo peną, nes poni Van Vinkelenė skaitė abu tinginiais, net piktai žiūrėdavo į Vilką, kaipo priežastį pone iškydimo. Istikrųjų gi, sulig ypatybių pritinkančių geram šuneliui, Vilkių vargu būtų galima mainyti ant kokio kito kudliaus, jis atsižymėdavo savo drąsa ir žvalumu, girioje — tečiau jokia drąsa negali atsilaikyti prieš niekuomet nenulstantį ir ant visų užsipuldinęjantį moters liežuvį. Kaip tik Vilkius įžengdavo į gričią jo skiauterė nusvirdavo, uodega žemyn nusileisdavo arba tarpkojin ją įbrukdavo; baimės apimtas slankiodavo pasuoliais, nuolatos žvai ra akia pažvelgdamas į ponią Van Vinkelenę ir kaip tik jinai prisiartindavo prie šluotos ar prie samčio, tai jis nieka nelaukęs, unksdamas sprukdavo prie durų.

Rip Van Vinkelio ženybinis gyvenimas su kiekvienu praėjusiu metu ėjo blogyn; nieko tame nuostabaus, nes žinoma, jog senatvė nesušvelvina smarkaus budo, o ilgas ir aštrus liežuvis bevartojant labiau galandasi bei pasiaštrina. Per gana ilgą laiką jis suramindavo save, išgintas iš namų, susidraugaudamas, susijungdamas vienon draugijon su to kaimo išminčiais, filosofais ir kitais dykaduoniais, kurie laikydavo savo susirinkimus ant suolo prie mažos kaimo smuklės, papuoštas rausvu Jo Malonybės Jurgio III portretu. Čion sėdėdavo pavėsyje ilgomis, tingiomis vasaros dienomis kalbėdavosi apie kaimo pletkus, arba pasakodami apie nieką begalo ilgą pasakėles. Bet kartais ir diplomatui būtų buvę gera pasiklausyti tu nuodugnių diskusijų, kokios kartais tarp jų iškyldavo, kuomet išnetyčių jie sugriebėdavo į savo rankas nuo praevio kokį seną laikraštį. Su kokiuo rimtumu jie klausydavo ir įdomavo to laikraščio turiniu, kai skaitė Derrickas Van Bumelis, mokytojas, linksmas, nedidelis, pamokytas vyrukas, kurio nenugązdino nė didžiausias iš žėdino paimtas žodis; ir kaip išmintingai jie atsinešdavo kiekvienan atsitikiman, kuris prieš keletą mėnesių buvo atsitikęs.

Didžiausią įtekmę turėdavo tose sueigose Nikalojos Vedderas, to kaimo patriarchas bei tos smuklės savininkas, kuris per dienų dienas, iš pat ryto sėdėdavo ligi nakties prie savo karčiamėlės durų ant suolo ir pasijudindavo ti tiek, kad pasislėpti nuo saulės, įlyst į pavėš išsikreivojusio kaštono; tame savo slankiojime jis buvo taip neatmainingas, kad pagal tai kaimynai išpėdavo kelinta valanda ir taip teisingai, kaip pagal saulinį laikrodį. Kas tiesa, tai ne melas — jis labai retai kalbėdavo, bet vieton kalbos be pertrukio dumdavo pypkį. Jo pasekėjai (nes kiekvienas didis žmogus turi savo pasekėjus), nors jis ir nekaltėjo, gana gerai jį suprato ir žinojo jo nuomones. Kuomet tik tai kas-nors, kas buvo skaitoma ar pasakojama, neptikdavo jam, tai jįsai smarkiai pradeda papsėti ir leidžia dumų debesius; bet kuomet patikdavo, tai jis įtraukia giliai dumą ir pamazėliu leidžia iš burnos permatomus dumų debesėlius; kartais gi, svarbesniuose atsitikimuose, paleisdavo pypkį iš dantų, tegu sukasi patinkamas kvapsnis apie nosį ir rimtai linguodavo galva tuo išreiškėdamas, kad jis visiškai tam pritaria.

Net ir iš šitos tvirtovės nelaimingąjį Ripą jo pati visiškai išginė, kuri budavo užpuls iš nežinių, kai vėsula, ant ramaus burelio, koliodama visus be skirtumo; net ir toksai augštas asmuo, kaip Nikalojos Vedderas, būvo drąsiai ir atvirai užkliudomas to liežuvio ir jį išmetindavo, kad jis išmokinęs jos varą tinginiauti ir kitokių ipročių.

Šitokiu savo pasielgimu bėdiną Ripą jį išvairė beveik iš kantrybės. Idant pabėgti nuo ukio darbo ir nuo pačios riksmų bei šukavimų, jis pasiimdavo šaudyklę ir eidavo į girią. Ten išėjęs budavo atsėjęs po medžių, išsitrauks iš kišenės plutgalį, dalinasi su Vilkiu iš pusės ir raminaisi su savo sunkans Tikimo bendru. „Vargšas Vilkius“, sakydavo jįsai, „tavo poni verėia tave vesti tikrai šunišką gyvenimą bet tu vis delto nepaisyk, mano kudliuk kol aš gyvas busiu tu visuomet turėsi draugą ir užtarėją!“ Vilkius budavo pamastagnos uodega, linksmai pažvelgęs savo ponui į akis, ir jeigu šuva gali atjausti, tai aš tvirtai tikiu, kad atjautė šį skaudų likimą visa savo širdžia.

(T. b.)

Vertė Pasaulio Vaikinukas.

Mikas: — Aš girdėjau, kad jūs gavote laiško nuo brolio?

Petras: — Taip, aš gavau.

Mikas: — O ką jis ten rašo?

Petras: — Nežinau, nes neatidariau to laiško.

Ant konverto buvo atpausta: Please return in 5 days (meldžiu sugražinti per 5 dienas), todėl aš ir pasiunčiau jį atgal.

platesnėmis teisėmis ir plačioji visuomenė, taigi tas sumanymas Dumos atmetas, nes valdžios šalininkai numanė, kad rinkimus kitaip sutvarkius, jie nebepakliūtų Dumon. Tiesa, tekdavo ir šioje Dumoje išgirsti net ir iš valdžios šalininkų kartais nepatenkinimų iš dabartinių valdžios žingsnių. Tas nepasitenkinimas ypač apsi-reiškė, kada biudžetą svarstyda ma Duma savo nutarime papeikė visos vidurinių reikalų (polici-jos) ministerijos politiką. Tas pa-peikimas, buvo tai, žinoma, „prie-telių“ perspėjimas vyriausybei, kad taip varžyti kiekvieną žmo-gaus žingsnį negalima, kad tokiu būdu sukeliama prieš save ir ra-miausias žmones, todėl taip dary-ti neišmintinga esą. Beto buvo dešinysis Markov'as 2-sis pasakęs iš tribunos finansų (pinigų) mi-nisterijos atstovams, kad „vogti negalima“. Del tų žodžių buvo austreikavę visi ministrai ir ne-lankė Dumos posėdžių, kol Duma neatsiprašysianti jų. Bet paaiš-kėjo, kad Markovas taip išsita-reris tik delto, kad finansų minis-teris Kokovcevas atsisakęs sušelp-ti kokią tai abejotina Markovo šalininkų įstaiga, kadangi tas išsi-šokimas turėjo labiau asmenišką pobūdį, todėl kitiems atstovams, kad ir užjaučiantiems vyriausy-bę, nebuvo kaip įsikšti ir atsi-prašyti ministerijai, užtat ministe-riai ligi Dumą paleisiant nebelan-kė jos posėdžių. Bet tai vis tokie „nesusipratimai“, kurie ir kiek-vienoje šeimynoje atsitinka. Tai-gi dar atkartojame, kad jokių atambesnio įstatymo, kuris būtų naudingas plačiajai darbo žmonių miniai Duma nepatvirtino. Tvir-tinant gi smulkiuosius įst. suma-rymus, Dumos didžiumos (val-džios šalininkų) darbas galima sakyti apsi-reiškė snaudžiant ir žinovajant.

II.

Dumos paklausimai.

Idomiansia Dumos darbų da-lis buvo, kaip ir visados, paklau-simai vyriausybei del įvairių ne-teisotų jos činauninkų pasielgimų. Kairieji atstovai, negalėda mi praveisti demokratiškų įst. samanymų bent seka vyriausy-bės darbus ir prižiūri, kad bent dabartinės žmonių menkutėlės teisės nebūtų vyresnybės nieki-namos. Besvarstant šituos pa-klausimus ne sykį vyriausybe pasirodė nebegalinti paslėpti sa-vo tamsiųjų darbėlių. Besvars-tant paklausimą del neteisotumų rinkimuose, pasirodė vyriausy-bės, pradėdant nuo vid. reikalų ministerio ir baigiant sargybi-niais, savališkas kišimos į rin-kimus, kad tik pravedus sau tin-kamų atstovų. Paklausime del Lenos darbininkų skerdynių pa-aiškėjo, kaip vėl toji vyriausy-bė, kuri turėtų žiūrėti tvarkos ir gy-ventojus mokinti prisilaikyti į-statymų atvirai padėjo Lenos aukso kasyklų fabrikantams akriausti darbininkus ir paskui perengė net tų darbininkų sker-dynes, kur buvo užmušta apie 200 darbininkų. Toliau Peterbur-go vienoje gimnazijoje buvo areštuota ir pasodinta kalėjiman susirinkusieji mokiniai, kad pa-šalinti vieniems be mokytojų pa-siskaityti — pasilavininti ir savo reikalus apsvarstyti. Paklausime del šio dalyko paaiškėjo, kad švietimo ministerijai rupi ne jaunuolių tikras apšvietimas, bet tik paklusnių pavaldinių pa-darymas. Pagalios buvo svarsty-ta paklausimas ir apie gubernato-rių įsakymus del pasileidėlių (ehuliganų). Čia vėl paaiškėjo, kad vyriausybe negali kovoti su pasileidėliais, pati nepildydama

įstatymų. Tokių ir panašių pa-klausimų buvo svarstyta devy-nios galybės. Kitų šalių parla-mentuose (dumose) tiek daug paklausimų vyriausybei nebuna, nes ten valdžia buna paprastai parinkta iš parlamento atstovų didžiumos šalininkų ir ten val-džia tokių ir tiek prasižengimų prieš savo šalies įstatymus nepa-daro, kitaip ministerius tuojau atstato; pas mus gi to nėra.

Valstybės biudžeto svarstymas.

Keliais žodžiais noriu dar pa-minėti biudžeto svarstymą Du-moje. Pradėjus svarstyti iplau-kų ir išlaidų sąmatą, atstovų dar-bas Dumoje lig ir atgijo. Reikia atminti, kad vyriausybe kiekvie-ną rudenį sustato sąmatą (kaip ir planą), kiek ateinančiais me-tais tikisi surinkti mokesnių ir kiek žada išleisti „valstybės rei-kalams“ pinigų. Tą sąmatą ap-svarsto ir Duma. Ji gali tą sąma-tą sumažinti arba padidinti lig savo nuožiūros. Nors iš Dumos ta sąmata eina į Valst. Tarybą ir ten ją vėl svarsto: didina ar ba mažina, o paskui tam tikra išskirtoji iš Dumos ir Tarybos narių komisija sutaiko judviejų nuomones, vienok vyriausybe stengiasi, idant jos paruoštoji są-mata būtų patvirtinta ištaisai. Sąmatą svarstant valdžia pasiro-dė nuolankesnė, kad tik jai duo-tų tiek pinigų, kiek ji pageidau-ja. Bet užtat atstovai, pasijutę tada lig galingesni, turi progos apsvarstyti visos vyriausybės poli-tiką, visų ministerijų darbus ir nurodyti jai, kas taisytina. Šį pa-vasarį sąmatos svarstymas ėjo greitai, nes skubinosi, norėjo bu-tinai iki vakacijų šitą darbą pa-baigti. Opozicija, ypač kairieji atstovai (darbo kuopa ir soc. demokratai), plačiai išrodinėjo vyriausybės pragaistingą poli-tiką, slėgiančią visus Rusijos dar-bo žmones. Balsuojant gi kairie-ji (darbo kuopa ir soc.-dem.) pa-sakė: „kol vyriausybe varys to-kią pragaistingą politiką, jai ne-galima duoti nė skatiko“, ir bal-savo prieš visus ministerijų sąma-tas. Kiti gi „ramioji opozicija“ (kadetai, progresistai) nors ir papeikdavo valdžios politiką, bet sąmatų didžiumą patvirtinda-vo.

Ar verta balsuoti prieš biudžetą.

Lyg ir kyla klasimas, ar gerai daro kairieji atstovai, taigi ir musičkiai — g. Keinis ir Januš-kevičius, balsuodami prieš visas sąmatas. Žiūrint tik paviršium lyg išrodo, ka, sakysim, negalima balsuoti net prieš vid. dalykų ministerijos sąmatą, pav. polici-jai užlaikyti, nes juk be policijos, kad ir blogos, apsieiti šioje ga-dynėje negalima. Bet čia reikia ausiminti, jog atstovai, balsuo-dami, kad neduoti kokiai-nors ministerijai pinigų, tuomi nero-do, buk tos ministerijos įstagos visai nereikalingos. Anaipatol! Bet žiūrėkime, kas būtų jeigu Duma nepatvirtintų, neduotų vyriausybei pinigų, t. y. atmetų visas jos pasiulytas sąmatas. Pir-mą sykį atmetus, pagal įstaty-mų vyriausybe naudojami praė-jusių metų sąmatomis, t. y. ren-ka mokesnius ir daro išlaidų tiek, kiek pernai, be jokių per-mainų. Vadinasi, visų ministeri-jų įstagos veiktų ir toliau. Jeigu ir kitais metais Duma vėl nepa-tvirtintų visų sąmatų, tada vy-riausybė nebūturi teisės nei rink-ti mokesnių, nei daryti išlaidų, vadinasi, turėtų sustoti veikusios vyriausybės įstaigos, turėtų su-stoti visos valstybės gyvenimas. Bet to niekadods nebus, nes arba

vyriausybe paleis tada Dumą, arba Duma paimtų į savo rankas visos šalies valdymą, išskirdama iš savo tarpo tam tikrą vyriausy-bę. Rusijoje, žinoma, vyriausybe tuoj paleistų Dumą. Bet kitą Dumą būtų dar drąsesnė ir vėl atmetų sąmatas, šią Dumą vėl prisieitų paleisti, kita šaukti ir tt. kol Dumai nebusileidžiant vyriausybe turėtų nebešaukti jos visai. Bet tada, užsienio bankie-riai nebetikėtų vienai Rusijos valdžiai ir Rusijos gyventojai būtų labai suerzinti ir galėtų kil-ti tiesiog revoliucija. Taigi visai be Dumos vyriausybei beveik ne-galima apsieiti, todėl vienas ke-lias bebūtų jai — taikinties su Duma ir reikalui priėjus net nu-sileisti prieš ją. Tokiu būdu ga-lėtų būti išvengiama net staigių politikinių perversmių, revoliu-eijų. Tokia tai reikšmė atstovų balsavimo prieš biudžetą (sąma-tą).

Ką gi mes matome dabar? At-stovų didžiuma atėję į Dumą tik delto, kad pati vyriausybe taip sutvarkė rinkimus, kad jie galėjo būti išrinkti, tie, žinoma, visados tą valdžią ir stengiasi palaikyti ir visados už biudžetą balsuos, taip kad biudžetas šiokioj Du-moj niekadods nebus atmetas. Bet imkim opoziciją. Kodel ra-mioji opozicija (kadetai ir pro-gresistai) balsuoja už biudžetą. Delto, kad ir jie nesijaučia tiek tvirtais, kad galėtų stoti atviro-n kovon su vyriausybe ir delto, kad jie savo pažiuromis savo numa-nymu netaip labai ir piktinasi dabartine vyriausybės politika ir jos darbais. Bet demokratijos (valstiečių ir darbininkų) atsto-vai, griežtai pasmerkdami dabar-tinės vyriausybės pražutingą darbo žmonėms politiką ir turė-dami omenyje, kad už jų pečių stovi skaitlingiausieji ir tvir-čiausieji visuomenės sluogsniai, balsuoja prieš tai, kad duoti pi-nigų į rankas darbo žmonėms priešingai vyriausybei, nors tie pinigai ir būtų skiriami valsty-bės reikalams, t. y. balsuoja prieš biudžetą.

P. St.

(„Liet. Uk.“)

Andrejs Upts.

Nedėdienis.

(Užbaiga.)

Prie kinematografo durų jau degė raudona lempa. Mergaitės pradėjo žiūrėti į sukabinėtas lan-guose afišas — ten matėsi Šerlo-kas Holmsas su ištietu revolve-riu ir plačiai išplėstomis akimis, baletininkė trumpučiu andarokė-liu ir kitoki gražumai. Brėmas greitai kaž-ką sugalvojo — jis pakvietė mergaites ir ėjo į vidų. Suprantama, su žmona jisai nekal-bėjo ir jos nekviatė, bet jinai, ka-dir nekviata, pasiputusi lipo pas-kui.

Susėdo trečioje eilėje, beveik pas patį ekraną. Pro uždengtus langus dar skverbėsi vidun šviesa, paveikslai nepatinkamai mirgė-jo ir vargino akis. Bet gražu bu-vo pasižiūrėti. Kai žulikai ir de-tektivai šaudėsi ir peiliais badė-si, Brėmas visiškai įkaito ir susi-judino, vieną paragino, antrą su-koliojo ir gyveno su jais sykiu. Kai generolo žmona su savo jau-nikiu bučiavosi, jisai taipgi taisė lupas ir laižėsi, bet kai pasirodė Paryžiaus kafešantana šokikė, ji-sai pliauškinio liežuviu, sprikerė-jo kelius spriegius, tyliai juokė-si ir galų gale įgnybo Fridai į ko-ją, kuri susilaikydama suklykė ir pradėjo juoktiesi. Bet kuomet pradėjo rodyti Senoj Heidelberg-

go apielinkės vaizdus, Brėmas su-žiovavo ir išėjo laukan.

Per pusiau atitrauktos porteje-ros plyšį jis senai jau matė šoni-nėje salėje palei sieną eilėje sudė-tų spintelių su dviem akimi, prie kurių vienas tai kitas prisėdo ir žiūrėjo. Jau ankščiau jam teko jas patėmyti ir kas-nors gero jo-se turėjo būti... Penkias kapei-kas reikia įmesti... Gerai. Jis įmetė penkias kapeikas, atsisėdo ir pradėjo traukti tam tikrą prietaisą. Nieko čia tokio įžy-maus nebuvo. Tegu — pamėgjis prie antros. Aa — tai visai kas kita... Ki, ki, ki! Skubiniai Brė-mas traukė prietaisą ir labai gailė-josi, kad taip greitai pasibaigė. Greitai prisėdo prie kitos. Bet nebeturėjo penkkapeikių. Pasi-šaukė patarnautoją ir išmainė dvidešimtis kapeikų... Ki, ki, ki! Veidai pradėjo kaisti, savotiški šurpuliai bėgo per kaulus...

Saiga iš didžiosios salės pradė-jo eiti laukan publika. Tuč tuojau prie jo prisiartinio Klarutė ir lenk damosi žiūrėjo tėvui per petį.

— Tėte, į ką tu čia žiuri? Ar gražu? Aš irgi noriu...

Jis nustumė mergaitę, sukosė-jo ir atsisėjo.

— Tai ne vaikams žiūrėti... — Paėmė Klarutę už rankos ir skver-bėsi prie durų. Ir vėl pyko, kad ji sutrukdė ir nedaleido užtekti-nai pažiūrėti, norėjo tam varliu-kui užduoti kartą taip, kad... Bet visgi susivaldė. Visa tai, ką vos tik matė stovėjo prieš akis. Ei-damas rimtai mąstė, kaip čia na-mo parėjus pameluoti — ateiti ki-tą kartą ir peržiūrėti visas ligi pat galo. Porą kartų pakraipė pečius taip, kai pirtyje, kuomet užpila karšto vandens.

Bet kai atsidurė pas Kivulio alinę, tai toliau nė žingsnio ne-bežengė. Rods, kad jis visą ištisą dieną būtų apie tai mintijęs, tik-tai delei to čia atėjęs. Nežiūrint kas atsitiktų, jis turėjo užėiti į alinę. Jeigu žmona prie jo kibų, jis tikrai jai drožtų — istolo jis jos nekentė. Jeigu duris būtų uždarytos, tai jis jas išlaužtų. Ji-sai dabar buvo pasirėngęs visą namą sugriauti...

Užlipęs ant laiptų, jisai dar at-sisuko.

— Jūs galite lipti augšty-n. Aš turiu čia dar užėiti ir užmokėti Kivuliu už butelį kvaso ir alaus.

Žmona nė nemanė prie jo kib-ti. Ji dar vis pyko ir demonstra-tiviškai ėjo į savo vartus.

— Eik, meldžiamasai, eik. Dar pakaktinai neprisisprogai.

Brėmas piktai nusispjovė ir ėjo į vidų.

Alinėje buvo pusėtinasi žmonių burys. Visi pirmutiniojo kamba-rio stalukai buvo užimti. Dugne girdėjosi biliardo bolių barškėji-mas. Kivulis išsilvilkęs sakinėjo-si už bufeto. Rozalijos nesimatė. Brėmas paviršutiniai pasisveiki-no su artimais pažįstamais, bet kalbėti su jais nekalbėjo, net ne-girdėjo gerai, ką jam sakė. Priėjo prie bufeto ir pasišaukė buteliu-ka „merceno“. Gėrė ir žiūrėjo pro duris į dugną. Gėrė ir ne-galėjo gerai nuryti. Visiškai ne-juto alaus skonio.

— Panelės... Rozalijos nėra? — klausė jisai vos pajudindamas sustingusį liežuvį, kreipdamas vėdą instinktyvion šypson. Bet Kivulis tuo tarpu traukė korką ir todėl negirdėjo jo paklausos. Nu-metęs dešimtis kapeikų ant bufeto, Brėmas ėjo dugnin kambarin. Ir labai stebėjosi, kad iš to vieno buteluko visiškai pasigėrė. Kojos kryo į šalis, galva užė, palei akis bangavo ukai.

Tuojau už slenkisio galėjo ma-tyti slankiojančias biliardo laz-das. Bolės barškėdamos ritosi

biliardo stalu. Kaž-kur, priešais ar užpakalin kas tokis juokėsi. Bet jis į tai nekreipė domos. Ji-sai matė tik, kai kairėje pusėje, žrumpo, tamsaus koridorio gale prasivėrė duris. Šviesioje vietoje akimirksniu sumirgėjo variniai indai, lentyna prikrauta įvairiais baldais ir rusvas koklinės kros-nies kampas. Bet ir į tai jis ne-kreipė domos. Šviesioje vietoje jis pamatė Rozaliją su dviem to-rielkom — viena vienoj kita kitoj rankoj. Matė tai tik valandėlė—duris užsidarė ir tamsiam korido-riuje nieka nebegalėjo įžiūrėti. Tečiau jisai matė augštai sušu-kuotus rudus plaukus ir ligi al-kunių paraitotas rankoves bei sto-ras rankas, kurios gražiai spindė-jo prieš baltąją fajanso šviesą. Išskėtęs rankas nuo vieno kori-doriaus krašto ligi kito, svyravo jisai priekin.

— Rozalija... panelė... — kuž-dėjo jisai ir sustojo su ja tamso-je susitikęs. Pastovėjęs akimirks-nį, griuvo ant jos ir visu savo ugiu prispaudė ją prie sienos. Negirdėjo, ar jinai sakė ką, ar ne, nesuoodė biaurios eibu-lijų soso kvapties, nejutu, kai iš pakreiptos toriel-kos liejasi ant šalbiernos kysti-mas ir šiltai sunkiasi prie pilvo. Kaž-kas kitas buvo paėmęs savo galėn jo jausmus, kaž-kas kitas judino jo sąnarius. Jo sugniauž-tos, godžios rankos pamažėliu slinko į viršų, įsikabino į pašones, suėnopo stiprius, apvalius pe-čius, perėjo per juos ir prisilietė prie karšto, drėgno kaklo. Šil-tas kvapas tvino ant jo veido, plau-kai kuteno lupas, — jis nič nieko neįjautė, lenkėsi tiktai arčiau, gi rankos dar kaž-ko jieškodamos slinko toliau.

Bet staiga jis pajuto, kad už-kapalyje temsta. Kas-nors turė-jo atsistoti į tarpdurį — ir jisai žinojo, kas tai buvo. Tuojau jis atsiminė, kad pas jį pasiliko rak-tas ir kad žmona bus atėjusi. Ne-žinia, kaip tai atsitiko, bet jisai juto, jog pasiliko pats vienas, jog rankos sunkiai atsirėmė tuš-čion sienon. Nežinia kodel, bet jisai pradėjo svyruoti linkon durų.

Pakol dar ėjo per pilną žmonių, kurie garsiai kalbėjo, alinės kam-barį, tol nieko jisai negirdėjo. Jo ausyse šlamėjo, šniokštė ir užė. Bet kaip tiktai išėjo į tamsią gat-vę, kuria vaikščėjo buriai žmo-nių, jis išgirdo, jog žmona eina paskui jį ir koliojasi. Koliojasi ir verkia, verkia ir koliojasi. Ir kaip dar kolioja! Su kiekvienu žingsniu Brėmo galva prisoblaivė. Kai įkaitintos adatos žmonos žo-džiai smigo į smegenis. Kiaule, gyvuly, begėdi... tie tai buvo dar iš geresniųjų, vidutiniųjų kolioji-mo žodžių! Visą atsitikimą jinai paskelbė žmonėms, kurių buvo pilna gatvė. Kivulį ir jo tarnai-tę, alinę ir visą gatvę, lyg pamaz-gomis aplaistė.

Brėmas nė nemanė pasipriešinti. Suprato jis tečiau, kad jo garbė ant visados palaidota, jog kaip tik įspruks į savo kiemą, kr-ris buvo už dvidešimties žingsnių, prieš visus kaimynus nebedrįs nė akių pakelti, bus jų pajaukiamas, nieko nebegalės nė jo pikė šalbierka, nėgi meisterio pagelbi-ninko ranga. Betgi labai nuosta-bu, kad ant žmonos nepyko. Py-ko jisai ant kaž-ko kito. Bet pats gerai nežinojo, delko. Rodėsi jam, kad ji nuo jo kaž-ką paėmu-si, lyg kad būtų jį apvogusi. Jis kaž-ką pražudė, ko niekuomet ne-beatgaus. Pasiaktas, čia pat iš rankų ištrauktas tikslo jausmas augo ir plėtėsi. Biauirus, niekuo-met dar nejaustas pasipiktinimas kilu jame prieš savo žmoną su jos

odine juosta ir išlužusiu dančiu. Jis ją galėtų pasmaugti... Su ko-ja paspirti, sumindžioti...

Kai iš apačios metami akmenė-liai, ant laiptų ir koridoryje puolė žmonos koliojimo žodžiai. Brė-mas patsai nebutų susival-dęs, bet kas kitas sulaukė jo rankas. Sutturėtas gaš-lumo jausmas, augantis pasibiau-rėjimas, pyktis niekuo budu ne-buvo suvaldomi. Kai banga įmė-tė jį į grėičią. Kojos dar neklau-sė, bet galva buvo stebėtina blai-va.

— Nutilk tu, boba! — staiga suriko jisai ir pasikėpno. Bet žmona pagriebė šepetį, kuriuo va-lo drabužius ir ištiesė, pasirengusi su juo susikirsti. Brėmas nusi-gando. Tasai įnagis, nežinia ko-del, jam išrodė labai baisiu.

Frida baisiai suriko ir siekė į viršų bei griebė tėvo ranką. Kas tai lyg igylė jam. Paleido buk-liu vingiu ranką žemyn ir drėgnu, sunkiu delnu sudavė mergaitėi per burną. Puolė jinai tylėdama sunėšiotų drabužių gurban, bet tuč tuojau pradėjo alsuoti, rysty-ties ir spjaudyti. Klarutė ėmė garsiai verkti. Sudavė jis ir jai, truputį lengviau, patraukė dar už kasos ir užstumė ant Fridos. Pas-kui sutrepėjo į grindis bei suri-ko: nutilkite! na! — visus kai glindas išmušias. Įbėgo į kam-barį ir užtrenkė duris.

Nusivilko švarką ir nusviedė palei krešę ant žemės. Atsisėdo į lovą ir nusitraukė vieną kamašą. Bet kito traukti nenorėjo. Įvir-to augštinėlkas, išsitiesė ir tuo-jau kai užmuštas užmigo.

Virtuvėje talaškavo po vande-nį, spjaudė ir keletu balsų tyliai verkė.

Brėmas drūčiai miegojo. Bet ir miegant nuo jo neatsitraukė nuovoka, kuri sakė jam, kad la-bai blogai praleidęs nedėdienį.

Vertė Jul. Baniulis.

Pranešimas.

Budamas dar Peterburge ir Lie-tuvoje gaudavau iš Amerikos lie-tuvių daug laiškų su užklausi-mais įvairiuose dalykuose. Kiek galėdamas visuomet atsakinėda-vau ir duodavau įvairius patarimus. Dabar man A-merikon atvažiavus su Lie-tuvių Mokslo Draugijos reikalais vėl gannu tokių laiškų. Mielu noru savo tautiečiams esu pasi-ruošęs patarnauti tiktai norėčiau, čiau galėčiau atsakymą duoti. Kad adresuojami man laiškai grei-todelei prašyčiau visus laiškus adresuoti p. V. K. Račkausko ad-resu: 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Martynas Yčas,

Liet. atstovas Velst. Dum.

NAUJI RAŠTAI.

„Živaja Starina“. Osnovana V. I. Lamanskim. Periodišeskoje izda-nije Otdielenija etnografiji Im-peratorskago Ruskago Geografi-českago Obščestva. God XXII. Vypusk I—II. XXXVI—226 psl. 1913.

Kninga didelio formato. Tarp ko kito joje patalpinta prof. E. A. Volterio pranešimas — „Lietuvių raudos“, — padarytas etno-grafijos skyriaus sąnarių posėdy-je, atsibuvusiame kovo 15 d. 1913 m. Pasikalbėjime apie tą daly-ką dalyvavo: A. K. Seržpuchovskij, D. K. Zelenin, J. V. Prochorov, N. A. Visaševskij, L. J. Štern-berg, A. A. Kakarenko, F. K. Vol-kov, V. I. Jochenson ir gerai Ru-sijoje žinomas V. F. Miller.

„Medicina ir Gamta“. Medicinos, veterinarijos, farmacijos ir gamtos dvimėnesinis laikraštis. N. L. Gegužio—birželio. Nuo Redakcijos. D—ras P. Avizonis: Trachomos išsiplatinimas Mažonoje ir Didžiojoje Lietuvoje. D—ras Laumianskis: Ar adenoidai turi sąryšį su onanizmu. D—ras Damaševičius: Iš ginekologijos skyriaus šv. Jokubo ligonbučio Vilniuje. Referatai: S. Matulaitis: Nuomario (epilepsijos) gydymas bromu. S. M.: Bismutum subnitricum hyperchlorhidrijų ir ulcus ventriculi. Feljetonas. J. Bagdanavičius: Daktarams kursai Berline. Šis—tas. D—ras Bagdanavičius: Ar daug Lietuvos sodžiu džiova sergančių? Bibliografija. Praktikos patarimai. Chronika.

„Teatras“ N 13—15. Turinys: Pijus Mičiulis — **Erškėčių taku**. Penkių veiksnių drama. 181 pusl. Žemkalmis — Kritika ir bibliografija. Vilnius. 1913 m.

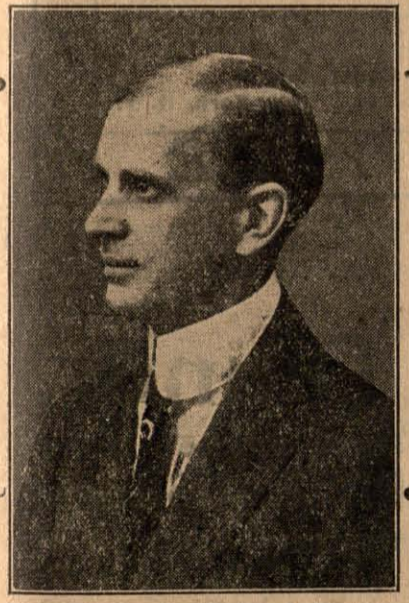
Skambančios stygos — Duetas. Parašė Petrauskis Mikas. Kaina 50c. Išleido Amerikos Lietuvių Vargonininkų Sąjunga. 1913 m.

Gamta graži. Keturiems vyrų balsams su pritarimu piano. Žodžiai Jovaro, kompozicija Petrauskis Miko. Kaina 50c. Išleido Am. Liet. Vargon. Sąjunga. 1913j

Consilium Facultatis Vieno veiksnių komedija. J. Alexander hr. Fredro. Vertė A. Matutis. Chicago, Ill. Lešomis ir spauda „Lietuvos“. 1913 m.

Tukstantis ir viena naktis (1001) Arabų pasakos. Vertė T. Z. Knyga 3. 1913 m. L. Jakavičiaus spaustuvių. Ryga.

„Jaunimas“, liepos mėn. 1913. „Lietuvių žurnalas“ N 8. „Pavasaris“ N 7 (15). „Šviesa“ N 8.



MYKOLAS V. BUČINSKAS (BUSH).

Kiekvienas lietuvis, paaukojęs Lietuvių Mokslo Draugijai, Vilniuje, 200 rublių arba \$100.00, įgija Nario-Labdario vardą. Tokį vardą įgijo visiems gerai žinomas p. M. V. Bučinskis, paaukodamas \$100.00 L. M. D. P. Bučinskis iš eilės yra trečiu Nario-Labdariu.

P. M. Bučinskis yra pirmutiniu Amerikos lieviu, tapusiu L. M. D. Nario-Labdariu. Amerikoje yra daug lietuvių, kuriems gražų pavyzdį parodė p. M. Bučinskis.

P. M. Bučinskis yra savininku vyriškų rubų dirbtuvės (109—111 So. 5-th Str., Brooklyn'e), kurioje dirba 225 darbininkai. Jis paėmė iš Gudupių, Daukšų parapijos, Kalvarijos pavieto, Suvalkų gubernijos. Gyvena 229 Arlington Ave., Brooklyn, N. Y.

Gali atsitikti, kad dailė numirs, bet negalimas dalykas, kad ji galėtų gyvuoti, nusilenkdama prieš turta ir paniekindama be-turtą. W. Morris.

Žurnalizmas.

Žurnalizmas šiandien lošia žmonių gyvenime žymią rolę. Žurnalizmas, taip sakant, tai teisos šaltinis, iš kurio plaukia į visuomenę tikras gyvenimo tiesas.

Heidelberg universiteto filosofijos prof. Rob. Gordon Grant rašydamas apie žurnalizmą išsireiškė, jog mūsų draugijos laikraštija yra „civilizacijos žibintuvas“. Ir tiesą prof. Grant pasakė taip išsireiškdamas apie pasaulio laikraštiją. Visos mūsų gyvenimo tiesos yra iškovotos su pagalba laikraštijos. Mes iš laikraštijos sužinome apie įvairiausius atsitikimus, susipažįstame su įvairiausiomis nuomonėmis ir išmokstame pažinti gerą ir blogą, greičiau pamatome bei atrandame tikrą gyvenimo kelią.

Prof. Grant sako, kad labai greitai vadinama nepartinė, kuri taip vadinama nepartinė, kuri talpina visokių žmonių nuomones. Žmonės, beskaitydami įvairiausias nuomones, išmoka protauti ir nagrinėti kitų žmonių mintis. Delto tai prof. Grant ir vadina laikraštiją „civilizacijos žibintu“.

Pasaulio istorija žino daug garsių vyrų, kurie pagarsėjo bei išmoko giliai mintyti bei sveikati protauti ne universitetuose, bet beskaitydami laikraščius bei žurnalus. Ir tapo jie mįslinčiais bei dideliais proto bei minties milžinais, daugelio dalykų žinovais. Jeigu kokis galvočius sugalvoja koki naują išradimą, tasai išradimas per laikraštijos tarpininkystę išsiplatina po visą pasaulį ir supažindina žmoniją su naujomis mintimis. O žmonės dažnai susidurdami su naujomis mintimis, išmoka protauti, galvoti ir įvairius klausimus rišti.

Šiandien laikraštį beskaitydamas matai, kas dedasi Europoje, Azijoje, Australijoje, Afrikoje, Amerikoje bei vienci kurioj atskiroje viešpatijoje. Tuo būdu žmogus sužinai daugelį dalykų, kurie be laikraštijos būtų neprieinami. Laikraštija, tai gyvas, verdantis informacijų šaltinis. Tik nereikia tingėti iš to šaltinio semti.

Jeigu taip didelę rolę lošia laikraštija mūsų draugijoje, tai yra svarbu mums žinoti jos chronologiją arba istoriją. Laikraštijos istorija prasideda 3 ar 4 šimtmeptyje prieš Kristaus gimimą, Romos imperijoje. Pirmas žurnalas Romos imperijoje buvo „Acta Durna“. Seniausiu dienraščiu turbūt bus chinų „Pekino Gazeta“, atspausda 1350 metuose.

Seniausiu laikraščiu italų kalboje buvo „Notizie Sereta“, išėjo 1562 metais. Anglų kalboje pirmas laikraštis išėjo 1622 m. — „Weekly News“. Francuzų kalboje pirmas laikraštis išėjo 1631 metais — „Gazetta de France“. Vokiečių kalboje pirmas laikraštis išėjo 1615 m. — „Frankforda Gazetta“. Švedų kalboje — „Potosch Inrikes“ 1644 m. Ant Amerikos puskaupolio pirmas laikraštis pasirodė 1704 m. Bostone, tai „New Letter“; kitas senesniųjų Amerikos laikraščių — tai New Yorko „Weekly Journal“, kuris eina nuo 1733 metų.

Pirmu Amerikos gabiu redaktoriu buvo John Peter Zenger. Pas Zenger budamas redaktoriu smarkiai kovojo del spaudos laisvę ir 1740 m. laimėjo didelę bylą, kurioje jis stėjo prieš valdžią. Ir nuo to tai laiko Amerikos laikraštija pradėjo smarkiau ir smarkiau kovoti ir reikalauti spaudos laisvės ir pasisekė jai ta-

tai iškovoti. Laikraštija arba žurnalistika yra šviesos kardas, ir kiekviena tauta privalo savo laikraštiją gerbti ir plėtoti bei skleisti tarp savo viengencių. M. Stakėnas.

Didžiama veklių žmonių mano, kad visųparankiausi šio pasaulio dalykų tvarka yra ta, prie kurios didelė ir betvarkė minia atima kits nuo kito visa, ką tik gali, mindžioja kudikius ir senius purvynan, fabrikuoja visoki netikusius daigtus su pagalba neorganizuotų darbininkų minių, kuriuos galima suvlyioti ir surinkti, o paskui išvaikyti, davus jiems tiesą laisvai mirti iš bado. John Ruskin.

Idealas — tai keliavedė žvaigždė. Be tos žvaigždės nėra pastovios pakraipos, o jei nėra pakraipos — tai nėra judėjimo, nėra gyvybės.

Vietinės Žinios

L. A. Ukėšų Klubo susirinkimas. Rugsėjo 8 d. Lietuvių Amerikos Ukėšų Klubas savo kambariuose, 372 Bedford ave., laikė nepaprastą susirinkimą. Dienos tvarka yra pažymėtina ir žingėdi. Svarbiausiu dienos tvarkoje dalyku — buvo apkalbėjimas apie Tautos Namus Vilniuje. Apkalbant šį klausimą, buvo gana daug triukšmo; tuli nariai — tarpe jų poras biznierių — griežtai protestavo, kad Klubas nori aukauti Vilniaus Namams, bet tie protestai ir visokie hepamatuoti užmetinėjimai daugumos nuo tikslo neatitraukė — daugumoje, kaip buvo, taip ir pasiliko simpatija prakilnam darbui. Išrinkta tris delegatai į draugysčių konferenciją, ant 29-os šio mėnesio ir nutarta paskirti auką Tautos Namams Vilniuje, kaip gerb. svečiai sugrįš iš vakarų. Taigi Liet. Am. Ukėšų Klubas visame judėjime dalyvauja.

Toliau, liko atidaryta pašalinis fondas statymui bei įsteigimui Klubo nuosavių namų. Mat, dauginanties sanarių skaitlini pasirodo, kad taip gyvuoti, kaip dabar, nebebus galima. Dabartiniai kambariai permaži ir tikslui neatsaką, o antra — nuomos kontraktas jau baigiasi ir gal jau nebus galima jo beatnaujinti, todėl prisieis kraustyties, o kur? Nežinia, nes tinkamą vietą sunku gauti: jeigu kur ir būtų toki vieta, tai nuoma neapsakomai brangi, o tos Klubas neištengtų mokėti. Tai gi, minėtos aplinkybės ir vertė atidaryti šitokį fondą ir darbuotis įsigijimui nuosavio namo. Sumanytoju pašalinio fondo nepaprastame susirinkime buvo p. Lutkauskas. Pirmutinis pasižadėjo aukauti į šį fondą \$200.00 p. J. Martinaitis, čeverykų krautuvės savininkas, 109 Grand Str., antiras J. Lutkauskas, graborius, 227 Bedford ave., pažadėjo aukauti \$50.00. Taigi kaip matosi, fondas atidaryta su \$250.00. Sumanyta sanariai labai simpatiškaai priėmė ir visi dalyvavusieji susirinkime išsireiškė tam dalykui duoti nemažiaus kaip po \$5.00 kiekvienas. Klube yra dabar 500 suviršm sąnarių, — jeigu tauta visi dėš tik po \$5.00, tai būtų suma iš \$2,500. Toliaus nutarta tam tikslui rengti balius — ferus ir kitokius pasi linksmimus, o iš to busiantį pelną dėti pašaliniam fondui.

Liet. Am. Ukėšų Klubas savo veiklumu pralenkė visas Brooklynu draugytes. Jis — klubas — daug jau įkunijo prakilnių dalykų be jokių sunkenybių; neabejojame, kad ir šį sumanytą greitai laiku įkunys, nes nieko nėra negalimu ant šio svieto, jeigu yra noras ir energija, o to viso L. Am. U. Kl. sanariams nestokuoja. Klubo Sanarys.

Muzikos bei dramos draugija „Vyturėlis“ Brooklynė nutarė savo susirinkime rugsėjo 14 d. prisidėti prie pastatymo Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijos namų šokių būdu: 1) nupirkti vieną sieksnį žemės po minėtiaisiais namais ir 2) pargrįžus Brooklynan atstovams dr. Basanavičiui ir adv. Yėui, atlošti antru kartu komiška operetę „Kornevilio varpai“, nuo kurios visą pelną paaukauti mokslo ir dailės namų pastatymui Vilniuje. Operetė „Kornevilio Varpai“ jau buvo kartą čia lošta su didžiausiu pasisekimu birželio 3 d., todėl pasitikima, jog dabar publika atsilankys koskaitlingiausiai prisidėdama tuomi prie įkunijimo reikalavimaisio mūsų tautai dalyko, kuriom yra mokslo ir dailės namai. Vaidinimo diena bus paskelbta vėliaus. P. Bukšnaitis.

Dr Aldona Jankauskienė iškelia pas savo tėvus į Scranton, Pa. keletui savaičių vakacijoms.

Vilnonių marskinių (sweaters) darbininkų streikas. Rugsėjo 4 d. sustreikavo apie 7,000 Brooklynė ir New Yorko vilnonių marskinių darbininkų, kurių tarpe randasi ir lietuvių burelis. Penki metai atgal darbininkai streiką pralaimėjo. Laikė tų penkių metų darbininkai ganėtinai susiorganizavo, ir todėl dabar jie su tvirta viltimi stojo kovon su savo darbdaviais. Darbininkai išstatė sekančius reikalavimus: 50 val. savaitėje (vietoje 60 val.) ir pakelti mokesį — 25%, kas gauna iki 10 dol., 15% iki 15 dol. 10% virš 15 dol.; už viršlaikines valandas dviguba mokesis; tur buti pripažinta unija.

Dauguma bosų sutinka priimti viršminėus darbininkų reikalavimus. F. P. Streikieris.

Rugsėjo 1 dieną poni M. Jukeliene suareštavo buvusį savo vyrą, p. J. Jukelį, vietinį lietuvių veikėją ir patraukė jį teisman už jos neužlaikymą. Teisme pasirodė netvirti p. M. Jukelienės skundimo pamatai, todėl byla rugsėjo 13 d. tapo atmesta. Taigi p. Jukelį išteisino. Bylą vedė adv. Baltrus S. Jankaus. Vietinis.

Lietuvių Klubas spalio 11 d. sumanė antrą kartą sulošti penkių veiksnių dramą — „Iš meilės“. Nors dar jaunas yra Lietuvių Klubas, tečiaus, padėkavojant jo sanarių energijai ir veiklumui, jis gerai yra žinomas Brooklynė ir New Yorko lietuviams.

KRASOS DĖZUTE. Worcesterio „poetams“ — pp. K. Z. ir J. M. 1) „Pirmoji meilės“ — tai sudarkytos Maironio eilės. 2) „Viskas nemielu“ — ir mums netinka. Ištraukos: 1) Niekas tavęs nesupras! kaip tas apliestas poetas, || Niekas tiek vargu nekintės || kaip tavo nenumiletas. (Žiur. Maironio „Jaunoji Lietuva“.) 2) Viskas per nieko, ant balto svieto, || Savo paliksem, del kitu vieto, || Viskas nemielu, neber del selos, || Kur gaudė dvasia, kvepenčios gelės. — Pui K. Z. patartume nedarkyti svetimų autorių eilių ir nesukti jų laikraščiams, gi p. J. M. — pasakyti savo dvasiai, idant ji „negaudytų kve-

pinės gelės“. Tai tiek apie tas „poezijas“. K. Z., Worcester, Mass. Netinka nė paskiausia atsiustos „eilės“. Tokių „eilių“ nebesiūskite mums. Brocktoniečiai. Tamstos žinutės per daug jau pasenusios — nuo pradžios liepos (viena nuo liepo 30 d., bet persilpna); ačiu Dievuliui, dabar mes jau atsidurėme rugpjūčio viduryje. Nedėsim. Stengkitės prisūsti naujas žinias ir rašykite aiškiau, nes negalima Tamstos rašto „sugrabalioti“. Dainų Mylėtojai. Tamstos kita — Ilgoji korespond. „aprašo“ vien tik bažnytinis dalykus; priegtam dikčiai suveltos joje mintis — nedėsimė. Malonėkite rašyti trumpiau ir apie įdomesnius dalykus. Bol. Pilskermėgis. Tamstos rankraščius — „Motina“ ir „As sapnavau“ — gavome; širdingai dėkavojme. Peržiūrėsimė. Pasitikime, kad Tamsta neužmirsi mūsų ir ateityje. P. M. Tamstos rankraščių „Rytump link“ (kelionės įspūdžiai) gavome — ači. Patalpinsime sekančiuose num-se po antgalviu „I rytus“.

ATITAIŠYMAS. „V. L.“ N33 plačiose kolumnose per neapsižūrėjimą nepažymėtą, kad vaizdelis „Žibutės“ perspaudintas iš rink. „Sniegams Tirpstant“.

KUR YRA JUSŲ PILVIS. Tulas garsus gydytojas pasakė, kad, pavalgę, mes neprivalome žinoti, kur yra mūsų pilvas, tai yra mes neprivalome jausti nei mažiausio skaudėjimo arba sirguliavimo. Visiškai sveikas žmogus neturi jausti, kur yra jo širdis, jo inkstai arba kepenys. Kaip tik jusų pilvą duos žinoti, kur jisai yra skaudėjimu, koku būdu, vėmimu arba kitokiu sirguliavimu, jus turite kreiptis prie Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Elixiro. Jisai sustiprins jusų pilvą, sutvarkys virinimą, pagelbės vidurių užsikimšime. Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras yra geras vaistas namuose ir labai gelbsti staigiuose suirgimuose, nervų sujudimuose, vėmime, traukiojimuose, apeto netekime, vidurių užsikimšime. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashand ave., Chicago, Ill. Skaudėjimas raumnyse, prie išsisukimų ir tynimų bus greitai palengvintas. Trinerio Linimento pagelba.

NEWARKIECIAMS! Po daktaro apsilankymui visados su receptu atekite pas aptiekorių M. Olshin, corner Congress and Lafayette streets, Newark, N. J., kur jus gausie šviežias gyduoles už pigiausę prekę. Mes kviečiame jus atsilankyti ir užtikriname jums užganėdinantį pataravimą. Pamėginkite! M. Olshin, Ph. G. Chemist and Druggist, Cor. Congress and Lafayette sts., Newark, N. J. (36)

ANT PARDAVIMO! Parsiduoda valgomų laikų krautuvė—Groseris. Biznis eina gerai tarp lietuvių, lenkų ir vokiečių — aplinkui gyvenančių. Norinti pirkti kreipkitės po šiomi adresu: A. M. Martus, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (40)

SALIUNAS ANT PARDAVIMO! Parsiduoda saliuonas gerų vietoj. Biznis eina gerai; apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų. Priežastis pardavimo — manau užsimti kitu bizniu. Kreipkitės sekančiu adresu: V. Struogis, 442 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (37)

PARSIDUODA LABAI PIGIAI! geri namai su lotais, groseris ir bučėrnė. Biznis daroma virš \$400.00 į savaitę. Vieta apgyventa lietuvių ir lenkų. Priverstas esu parduoti delei silpnos sveikatos. Pardavimo prekė \$2,500.00. Adresuokite arba pasiklauskite „Vienybės Lietuvninkų“ Office, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (37)

Pajieškau merginos baigusios šokių mokyklą, arba gerai pažįstančios šokius; reikalinga už mokytoją. Teiksite atsilankyti adresu: J. K. Milianskas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (36)

Pajieškau savo dviejų brolių Jono ir Vincę Bradauskų, prieš keletą metų gyveno Brooklynė, N. Y. o dabar nežinan kur randasi. Paėina nuo Pajave- nio, Vilkmergės pav., Suvalkų gub. Kas apie juos žino, meldžiu pranešti, o busiu dėkingas. Antanas Bradauskas, 6278 Stanley Str., Seattle, Wash (34)

FARMOS! FARMOS! Didžiausia lietuvių kolonija Michigano valstijoje, Lake ir Mason county, kur yra 145 lietuvių fermeriai. Aš esmiu paėmęs parduoti toje apielinkėje iš anglikų daug gatavų farmų, ant derlingų lygių laukų su trobomis ir sodnais visokio diduma. Kaina nuo \$20 akras ir brangiaus. Anglikai, nenorėdami gyventi lietuvių apgyventose vietose, pavedė man parduoti savo farmas. Tai yra gera pro ga lietuviams įgyti gerų laukų save žmonių tarpe. Tojie paėjioje apielinkeje turiu parduotum daug derlingos žemės, lygios ir neišdirbtos, visokio didumo farmoms. Kaina nuo \$8 iki \$20 akras. Lengviausi išmokėjimai ant dar kelio metų. Galite pasirinkti žemės, kokios tik norėsite. Turiu palei upes ir žuvingus ežerus. Atvažiuokite tuo, kol tebėra ant laukų javai; tai matysite, kokia yra žemė, ir žinosite, ką perkate ir kaip kas augs. Ateinanti pavasari žinosite kaip pradėti ant savo žemės gyventi. Turiu parduotum farmų su gyvuliais ir apsėtiais laukais. Kurie perka ir tuoj nori parandavoti gali atlikti tai per mane, nes aš turiu randauninkų, kurie gali tuoj nupirkti ar parandavoti; galite gauti geras randas. Atvažiuokite šių vasarą pas mane! Aš esmiu fermeris, ir galėsite praleisti pas mus savo vakacijas sveikame ir tyrame ore ir išsirinkite sau geriausias žemes mūsų lietuvių kolonijoje. Kuomet liksite mūsų kaimynų, aš norėdysiu, kaip geriausia yra pradėti am farmos gyventi. Pribuvę į Peacock, Michigan, telefonuokite man į farmą. Aš pribusiu su automobiliu jus paimti ir apvežiosiu po farmas, kad galėtute išsirinkti kuogeriausią farmą. Rašykite, tai tuoj gausite kningutę ir mapką dovanai. Adresuokite: ANTON KIEDIS, Peacock, Lake County, Michigan.

Nuo Rėžimų Viduriuose kurie paėina nuo paliuosavimo—imti Severos Gyduole nuo Viduriavimo (Severa's Diarrhoea Remedy) paprastoj dozėj ir susilaikyt per vieną dieną nuo ėmimo; bile kokių valgių, išskyrus pervirinto vandens—pasekmė bus gera. Vieno bandymo užteks persitikrinimui. Kaina 50c. ir 25c.

Nuo Žaizdų ir Susižaidimų nuo užsidrėskimo ir apsišutinimo nėra nieko geresnio kaip Severos Gydanti Mostis (Severa's Healing Ointment) Yra tai naudinga mostis šituose atsitikimuose. Galite įkykit ją po ranka. Laikite jos reikalauti bile laika. Kaina 25 c.

Nosies Kataras šieninis drugys ir pašalinamas greitai pašalinami, jeigu jų gydymui pavartoti Severos Mostis nuo Kataro (Severa's Catarrh Balm) Pamėginkitj o nesigailėsite. Kaina 25 c.

Aptiekose arba tiesiog nuo mūsų prisintus kiek kainuoja. W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

KELIAUJANTIEMS EUROPON. RUGSĖJO—SEPTEMBER MĖN. Dienos išplaukimo ir laivų vardai.

- 22 i Liverpool, 23 i Glasgow, 23i Antverpen, 23 i Hamburg, 23 i Libau—Libava, 26 i Bremen, Express, 26 i Rotterdam, 27 i Liverpool, 27 i Hamburg, 28 i Bremen, 29 i Liverpool, 29 i Glasgow, 30 i Glasgow, 30 i Antverpen, 30 i Bremen, 30 i Hamburg,

RED STAR LINE i ANTVERPEN. Laivakortės prekė \$35.00.

- 6. Lapland, 13. Zealand, 20. Kronland, 27. Finland.

HOLLAND-AMERICAN LINE i ROTTERDAM.

- 2. Noordam, 9. Ryndam, 16. Rotterdam, 23. Pottsdam, 30. New Amsterdam.

NORTH GERMAN LLOYD i BREMEN.

- 2. Kronprinz Wilhelm, 6. George Washington, 9. Kronprinzessin Cecilie, 16. Kaiser Wm. der Grosse, 23. Kaiser Wilhelm II, 25. Friedrich der Grosse, 30. Kronprinz Wilhelm.

RUSSIAN AMERICAN LINE i LIBEPOJ—LIBAVA.

- 6. Kursk, 20. Russia.

CUNARD LINE i LIVERPOOL, O PASKUI PER HULL i BREMEN, HAMBURG, ROTTERDAM, LIBAVA.

- 3. Lusitania, 6. Carmania, 10. Mauretania, 17. Campania, 20. Caronia, 24. Lusitania.

CUNARD LINE i BOSTON i LIVERPOOL.

- 2. Franconia, 16. Laconia, 30. Franconia.

CUNARD LINE i MONTREAL i SOUTHAMPTON, O PASKUI PER HULL i LIBAVA — \$35.00.

- 5. Philadelphia, 12. New York, 19. St. Paul, 26. St. Louis.

NORTH GERMAN LLOYD i BALTIMORE i BREMEN — \$33.00.

- 3. Rhein, 10. Brandenburg, 17. Neckar, 24. Breslau.

RED STAR LINE i PHILADELPHIA, PA. i ANTVERPEN — \$33.00.

- 12. Marquette, 26. Menominee.

ANCHOR LINE i GLASGOW.

- 6. Calendonia, 13. Columbia, 20. Cameronia, 27. California.

HAMBURG-AMERICAN LINE i HAMBURGA.

- 3. Kaiserin Auguste Victoria, 4. President Lincoln, 11. Pennsylvania, 20. Imperator, 29. Patricia, 24. Amerika.

Šios parduodame laivakortes

- Antverpen—Baltimora, Antverpen—Philadelphia, tarp Antverpen—Boston, tarp Antverpen—Philadelphia, tarp Libavos—Halifax, tarp Liverpool—Boston, tarp Libavos—Boston, tarp Libavos—Montreal, tarp London—Montreal, tarp Buenos Aires—New York, tarp Trieste—New York, tarp Bremen—New York, tarp Hamburg—New York, tarp Rotterdam—New York, tarp Antverpen—New York, tarp Liverpool—New York, tarp Libau—New York, tarp Southampton—New York.

Apie laivakortėjų prekę i visas šalis pasiklauskite per laiška pridėdami už et. markę atsakymui.

Pas mus keliantieji teikis pirma parašyti laiška bent 10 dienų pirma iškelavimo, idant būtų galima sužinoti laiką, kada ir kur pasitikti. Pirkusius pas mus laivakortes, mes pastinkame ant dypo, aprupiname bagažus, nuvedame ant laivo ir parupiname nuo konsulio popieras parėjimui rubežiaus. Išmainome pinigus — rublius i dolerius ir dolerius i rublius. Mes parduodame tikietus ant Bay State Line i šiuos miestus: Boston'ą \$2.40, Worcester'į, \$2.40, Fall River \$1.75, Providence \$1.50. Ateikite arba rašykite ant šio adreso: J. J. Pauksztis & Co., 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia) 272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y. Tel. 595 Greenpoint. Specialistas širdies ir plaučių ligų. OFFICE HOURS: 8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J. 200 Marshall St., ir kamp. Second St. Ligonius prima: 15 ryto nuo 8—9 ir vakare nuo 6—8 Telephone 1537 R. Elizabeth.

Tarptautiškoji Akušeriu MOKYKLA. Moteris, norintis išmokyti akušeriant, dabar tu legališki mokyklą Scrantone, Pa. Mokslas prasidės 2 d. Sausio, 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintais visoje šalyje. Inatoti mokyklon gali moteris, turinčios nemažiau 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokslai \$100.00. Mokyklon Lietuvos prima „The International College of Midwifery“. DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas. 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Daktaras JONAS J. KAŠKIAUČIUS 8—11 ryte, 1—3 po pietų, 7—9 vak. Sereodomis 8—11 ryte. 152 Polk Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

PARSIDUODA PIGIAI naujos drukuojamos mašinos Typewriters. Rašyti kile šiandien, o gausite katalogą ir gausite katalogą ir yra reikalinga Agentų. Kropkitės per laiška a t šio antrašo: A. MALIAUSKAS, 687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y. P. S. Telpogi parduoda naminiai rakandai (Furniture) at t išmokėsio vietiniai kroptitės pas mane.

J. TOPILIS 120 Grand str. Brooklyn, N. Y.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI! Pirk dziegorėlius, lencugėlius, šubinius žiedus, šipkortes, daviernastis, siųst pinigus i Lietuvą, puikių popierių gramatoms rašyti, knygy. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpildau teisingai tai reiškia gerai. Visiem velijam eit pas Jurgi Jeszmanta, 6 So. Washington St., Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Daktaras A. S. Jankaukienė Gydo risokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų. VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare. 265 Berry St., prie Grand St. BROOKLYN, N. Y.

„Vienybės Lietuvinkų“ KELIAUJANTI AGENTAI! J. DIGRYS, S. SZAFRANAUCKAS.

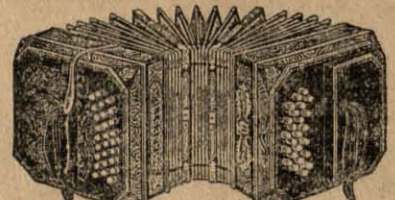
CHIROPRAKTIŠKAS GYDYMAS LIGOS. Sainitiškas-Veiklus-Naturališkas. Strėng pritaikymai išgydo išnaikinant priežastį. Spaudimas ant nervų paeinantis nuo strėng pagimdo ligą. Raktas prie sveikatos yra normališkos strėnos. Rašyk šiandien prašydamos knygutes su apaikškinimu apie viską. J. J. GALECKAS, D. C. 88 South 2nd Street. Brooklyn, N. Y.

K. Labanas Su geriausiais advokatais, kurie veda visokias provas, kriminalnas ir civilnas augščiausiuose teismuose. Nė viena prova jiems ne yra perdidelė nei permaža. Išdirbu visokius dokumentus. Inšurinu fornicius ir gyvastį žmogaus su geriausiomis kompanijomis. Parduodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose. Duodu patarimą (rodą) dykai visokiuose reikaluose. Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o busite pilnai užganėdinti. NEW YORK'O OFISAS: 55 Liberty Str., 19th floor, Room 1902. Tel. Cortlandt 3923. Valandos: nuo 9 ryte iki 5 vakaro. BROOKLYN'O OFISAS: 239 S. 4th Str. Tel. Valandos: nuo 6 ryte iki 8-ny. Vakare nuo 6 iki 10-tai.

JONINĖS. Keturių veiksmų drama, garsaus vokiečių dramų rašytojo G. SUDERMANO, versta K. Puidos. Pust. 143. Čienia 45 centai. Ši drama lošiama jau beveik visų civilizuočių tautų teatruose. Ji yra gilaus turinio ir nepaprastai švelnaus stiliaus. Biednos lietuves mergaitė tapo užauklėta turtingo vokiečio namuose. Mergaitė paskiaus dasizino, kad jos motina yra girtuoklė ir valkata. Reiktų rados sekti paskui prigimtus ryšius ir eiti pas savo motiną. Bet čia ir apsiereiskia žmogaus silpnybė: Mariutė išsizada savo motinos, išsizada savo numylėtinio ir pasilieka pas vokiečių, kuriam turi atitarnauti už išauklėjimą. Tai gi Mariutė seka didelį principą, būtent išpildo savo pareigą linkui žmoniškumo, nors per motinos kraują peržengia. „Joninės“ bus lietuviškos scenos papuošalu, kur jas tinkamai ir prisirengę suloš.

VISUOTINOJI HISTORIJA Satyriskai parašyta senojo ir naujojo pasaulio istorija. Čienia 60 centų. Šitą storoką kningaitę galės su nauda perskaityti net ir studentai. Bet jau šiaip skaitytojai, tai ją skaitydami turės ir naudą ir linksmažobovą. Čia satyros ir juoko formoje yra paminėti visi svarbesni pasaulio atsitikimai, tautų karės, perversmai. Užgriebta kiek ir „lietuvių politika“. Tekstas padabintas paveikslėliais. Skaitytoju! Skaityk tą kningą, juokis, nors daugeliui kam ir netikėk, nes atmink, kad tai juokas. Bet istoriškus vardus išidėk. Jau jie tai tikri.

DRAMOS. Jaunas mūsų dramų rašytojas, K. PUIDA, davė šiame veikale tris dramas: Rūtų vainikas. Mirga. Undinė. Čienia 30 centų. Visos šitos dramos imtos iš lietuvių gyvenimo tai historijos. „Rūtų vainikas“ gal bus kiek sunkesnė scenai, bet tai puikiai dramatuota legenda, kaip vieno didžiūno giminė pražuvo už pražudymą mergaitės nekaltybės. „Mirga“ yra jau žinomas istoriškas atsitikimas, kaip pasišventusi ant mirties mergaitė išgelbėjo Lietuvos D. K. Vytautą iš kalėjimo. Kaslink „Undinė“, tai šita undinė yra turtinga rusė mergaitė, kuri atėmė Lietuvai jauną inteligentą ir išviliojo Siberijon. Šios dramos yra puikus indėlis mūsų scenos repertuaran. J. J. PAUKŠTIS & Co. 120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.



GERIAUSIAS KONCERTINKAS ir Armonikas gausi pas mane, taipgi visokius muzik. Instrumentus ir lietuviškas knygas. Rašyk man Katalogo reikalaudams, kurį pasiūniu visiem dykai. Adresas: M. J. Damijonaitis, 812-814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.

Kostumieriai, reikalaukite Rugių Duonos iš Rozavų ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stiprūs!



DUONKEPIU ATYDAI!

Aš esu savininkas ir pardavėjas Suvienytose Valstijose ir Europoj Originalinių Rozavų miltų iš čysčiausių, svežiausių ir geriausių rugių grūdų, kuriuos tik užgerus pinigus galima gauti. Rozavus miltus turi vartoti tik geriausi duonkepiai šios šalies ir aš noriu atkreipti atidą tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja Rozavų miltų rugių duona.

Aš tiktai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvienam atsišauksiam suteiksiu visokias informacijas, ypač duonkepiams ir visada užganėdinsiu atsišaukusius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramonę, tik tuojaus paimkit plunksną ir parašykite pas mane laiška, reikalaudami platesnių žinių apie Rozavus ir kitokius Miltus.

Morris Rosenfeld, 4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y.



TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA ISTEIGTA 1886 M. Moka pašalpą ligoje po \$6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtines apsaugos laipsnius: \$150.00, \$300.00, \$600.00 ir 1000.00. Kiekvieno lietuviu privalumu yra dėtis prie tos Organizacijos. Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — \$72,469.33. Lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams — \$8,651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) \$52,517.97. Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Centro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą. A. B. Strimaitis, Centr. Sekr. 307 W. 30-th St. New York, N. Y.

Liaudies Dainos,

- Solo balsui ir pianui, sutaisė MIKAS PETRAUSKAS. 1. Vai aš pakirščiau žalioj girioj klevelį 20c. 2. Jojau dieną, jojau naktį 60 - 3. Siuntė mane motinėle i jureles vandenėlio 20 - 4. Šių nakcialy, per nakcialy nemigau 30 5. Ko liudit sveteliai, ko nedainuojat? 20 6. Saulelė raudona, vakaras netoli 25 7. Tykia, tykia Nemunėlis teka 15 8. Už šilingėlių, už mažulėlių 30 9. Skyniau, skyniau skynimėlių 15 10. Dovanojo man motulė baltų drobely 15 11. Jahna mahte seeru sehja, lihgo 15

Viso \$2.65 Gaunamos pas: J. J. Paukštis & Co., 120 Grand Str. Brooklyn N. Y.

Muzikos myletojų atydziai!

Išėjo iš po spaudos du naujų muzikos veikalu, abu Petrauskų Miko kompozicijos. 1) „SKAMBANCIOS STYGOS“, 2) „GAMTA GRAŽI“. Pirmas—duetui, antras—kvartetui. Abudu veikalu kainuoja \$1.00, vienas 50c. Užsisakydami adresuokite: J. J. Pauksztis & Co. 120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Išsiveržimas

Mano budu išgydyti ant visados BE OPERACIJOS.

Aš noriu kalbėti su kiekvienu žmogum turinčiu išsiveržimą. Aš noriu išaiškinti mano gydymo būdą. Aš gydanu išsiveržimus per 20 metų ir esu išgydęs tūkstančius žmonių. Taisai didis patyrimas padarė mane specialistu gydyme išsiveržimų, ir aš neesu pamėgdžiotuju.

ATMYK Aš esu išradęs ir tikrasis, be skausmo, gydytojas išsiveržimo, ir pagal didę mano praktiką ir pasekmę, esu pašalinęs daugelį pamėgdžiotuju. Jeigu jūs papulsite į tokių rankas, pasekmės bus neužnėdinančios.

KANALO NEVEIKMĖ—Sistema mano gydymo Kanalo ligų užtikrina jus tikrame išgydyme. Aš nenaudoju peilio nei kito kokio barbariško įrankio gydyme kanalo ligų.

VYRŲ LIGOS.

Aš noriu idant kiekvienas kenčiantis nuo Užnuodijimo Kraujo, Silpnumo Guvomo, Kraujo ir Inkstų negalių arba kitų ypatingų ligų, rašytų arba ateitų pasi- kalbėti su manim ištikimam.

RAŠYK jeigu negali ateiti. Visos gromatos yra užlaikomos slaptose ir visi atsakymai siunčiami paprastame koperte. Rašyk dėlei iliustruotos knygelės apie išsiveržimą, šuputimą, Nusilpimą. Įdėk 2 centu stampą atsakymui.

Dr. Alex O'Malley

158 Washington st.

Wilkes-Barre, Pa.

Kur lietuviškai susikalbama ir susirašoma.

KRONIŠKOS. KRAUJO ir NERVŲ LIGOS IŠGYDYTOS.



Dr. Alex O'Malley (specialist).

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktorai.



Laidojame Numirelius ant visokių Kapinių.

PARSAMDOME KARIETAS

vesollioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatingai ar per teleponą. Ofisas atdaras dieną ir naktį. 227 Bedford Av. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.



Sveikata Auga!

Kaip išmintingas UKININKAS PATAIKO Į TINKANČIĄ DIRVĄ PASĖT SĖKLĄ; kaip gražiai sudysta, puikiai auga ir gausius vaisius atneša, TEIP SUMANUS PROFESIONALISKAS DAKTARAS, pažysta gerai ligų, pritaiko atsaitančias liaudies priemones prieš visokių nesveikumą, silpnumą, kurio pasija vaisius sveikatos, panaikina ligą, užmezga išgydymą, sugrąžina pajėgumą ir išaugina puikią sveikatą ir drąsamą, kas suteikia žmogui laimę ir linksmybę. PHILADELPHIOS M. KLINIKAS bei daktarai tūkstančius žmonių padarė sveikais ir laimingais išgydant nuo visokių ligų.

SVEIKATA YRA TAI DIDŽIAUSIAS TURTAS ŽMOGAUS, BE SVEIKATOS NERALAIMĖS NĖ LINKSMYBĖS ANT SVIETO.

Phil. M. Klinikas, turi net kelis PROFESIONALISKUS DAKTARUS, kurie greitai laike patalko sergantiems pagelbėti todėl, kad gydo išsų, o nedaro experimentų ant sergančių. Vyriausiasis Klinikos Daktaras, per Amerikos valdžią, net medaliu apdovanotas. Tokiam jau tik galima tikėti.

Privatiskoj LABARATORIJŲ Ph. M. Kliniko, atsišaukiems sutaiso kiekvienam ligonininkui iš sveikųjų gvarantuotų medikamentų, seniausių ir naujausių išradimų, kuriois tik aukščiausias mokslas išmoko pagelbėti žmonių.

Iš daugybės išgydytų štai ką patis žmonės rašo: GARBINGAS PH. M. CLINICI Franceu, kad ligonininkas subaigėm ir esme labai užgandinti už tikrą pagalbą; greitą ir gerą išgydymą. Mano moteris teipat jau yra sveika, už ką siunčiu širdingiausią padėką. Jūsų pamačyly ir teisingą būdą gero gydymo, skelbiam tarp savo pažystantų, kadangi tik jūs broliškai žmonėms tarnaujate. Pasiliekame dėkavodami su moteria A. Antonickas. Iron and Metal Co. So. Richmond, Va.

Mrs. K. Jureviciene, Box 225, Glens Falls, N. Y., teipat šimtais kartų dėkavoja, už išgydymą nuo ligos galvos skaudėjimo, nerviškumo, diėglių kojose, nusilpnėjusios ir sutrušios sveikatos — teipat moteriškų ligų. Nemačiau dėkingi: L. KLIMAS, 55 Ellsworth St. Worcester, Mass., Mr. M. FOLIAGA, Box 102, Boswell, Pa. Mr. J. TYMCZUKAS, 306 Center St., FreeLand, Pa. Teipat išgydyti nuo visokių pasilpnėję ligų, kurių jokin būdu negalima sutalpinti.

ISITĖMYKIT, kad slaptybės ligų saugiai užlaikoma, visada. KAD ESI NESVEIKAS, IR LAIMINGU, tad atsilankyk, o jeigu toll gyvenit, tad aprašyk savo ligą bei nesveikumą lietuviškoje kalboje kas kėndia, o tikėt, kad aptarė i tikrą pagalbą sveikatai kaip tūkstančiai, kurie jau džiaugiasi ir dėkavoja, nes čia išgydo ir tokius, kurių kiti negalėjo išgydyti kaip sveičias teip ir užsienėjusias ligas nuo skaudėjimo: pėtinose, rankose, kojose, sanarinoose, krutinėj, strėnose, galvos, šonų; išbrimai spuogais nuo biogo ir nečysto kraujo, nuo saužagystės šokos nubėgimo, nusilpnėjimo, vidurių neribimo, užkietėjimo, slogos, greito pailsimo, nerviškumo, baimės, silpno ir sumažėjusio kraujo, užsikrečiamų slaptų lytiškų ligų. Širdies, kepenų, inkstų, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, nuo peršalimo sloga, biogų sapnų, nemigos, neturėjimo apetito, be peilio be įpaustymo be aparacijos, bet su liaikarstoms, kurios tūkstančius išgydė. Teipat moteris nuo skausmingų mėnesinių ir kitokių visokių ligų, kurios užpuola vargintinai žmonių. VYRU ir MOTERŲ. Reikalaujant rodos ir pagelbos nuo daktaro, visada adresuok arba rėtik po šio adresu:

THE PHILADELPHIA M. CLINIC, 1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.

VALANDOS: nuo 10 iki 12 ryto iki 4 po p. Šventadieniais nuo 10 iki 5. Utarn. ir Pėtinėjimais nuo 6 iki 8 vak. Reikalaukit nuo Kliniko dovanai ir skaitykite knyga „Daktaras“.

ZIRA

10 CIGARETTES FOR 5¢

NEREIKALAUJA GYRIMO. KALBA UŽ SAVE. Laimi už nuopelną

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti: laikrodžių, laikrodžių, žiedų, spikų, kolėkų, kompasų, kryžiuokų, gramofonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klernetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldaknių, visokių gražių popierių laikams rašyti (gromatom) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškių monų dainių. Taipgi monų kniuga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodžius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, klernetus, triubus, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuojau, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnes kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu: **J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.**

Tautietes ir Tautiečiai!



Jau praslinko apie treją metų ir iki šio laiko galėjo persitikrinti, kad mieste Philadelphiajos randasi tiksliai vienas tikras lietuvis daktaras Ignotus Stankus, 1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa. Jis gydo pasekmingai visokias ligas, šviečias ir užsienėjusias — vyrų, moterų ir vaikų. Visi, katrie gydėsi pas daktarą Ignotą Stankų, likosi užgandinti ir platina jo vardą tarpe savo pažystantų ir giminių. Jeigu kas peiktų daktarą Stankų, tai žinok gerai, kad tas peikikas yra neišmintingas žmogus, arba koksai žydbernis-humburgeris, kuris tarnauja apgavingame New Yorko žydbernių gydykloje. Visi jau girdėjome, kad užvydėtojai, lietuvių — dykaduoniai-valkatos su New Yorko žydberniais įkvalino vieną bėdną, nemokytą žmogelį, ir net daktarą Ignotą Stankų neteisinaigai į teismą patraukė, kad, buk to žmogelio moteriškė numirusi nuo jo operacijos. Už tokį melagingą ir neteisinaigą skundą, daktaras Ig. Stankus greitai juos suvaldė, o laikraščius, kurie tą garsino, tiesiog patraukė į dydyjį teismą.

Padėkavonės Daktarui Stankui. Už išgydymą nuo visokių ligų. Čion sutalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavėlijimu pačių pacijentu. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didžioj slaptlybėj. Aš Marijona Pocienė, 443 Gratz st., Philadelphia, Pa., labai sirguo, turėjau skaudėjimą negaros, gėlimą galvos, didelę temperatūrą, skausmą einantį iš viršaus kojų į apačią, negalėjimą valgyti, džiūvimą burnoje, jautimą šalčio su prakaitavimais ir ašėlų nusilpnėjimą. Šaukiams prie daug daktarų, bet jie negalėjo mane išgydyti, o kuomet atsišaukiau prie daktaro Ignoto Stankaus ir jis mane išgydė už 2 kartų atvažiavimo į mano namus. Ištaru jam širdingą ačiū ir Dieve dėkui jam ilgesnį amžiu, kad galėčiau ir kitus sergančius gelbėti. Aš Juozapas Gudauskas, 418 Chesnut st., Newark, N. J., istariu širdingai ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gydymą nuo sunkaus kvėpavimo, užkietėjimo vidurių, skaudėjimą kaulių ir abeloni nusilpnėjimo. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo jūsų gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebeieikaliau. Vietoje padėkavonės aš nepatingėsiu atverti savo burnos prieš savo draugus ir pažystantus. Ona Masauskienė, 2 Hutchinson St., Jobstown, N. J., likos išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimo miegoti ir jautimo lakstantį kraują su niežėjimais ant kūno. Aš likaus išgydytas nuo išbėrimo spuogais ant kūno. Aš Juozapas Vinkovics, 40 Cross st., Boston, Mass., širdingai dėkavoju daktarui Stankui už išgydymą manęs nuo skaudėjimo gelvos, sunkaus kvėpavimo, kosulio, ir sugrąžinimo jaunų dienų. Tamtos vardą garsinsiu visur Bostone tarp lietuvių. Jonas Saurauskis, 3206 Stanford st., Pittsburg, Pa., mane išgydė daktaras Stankus nuo išbėrimo spuogais ant veido. Aš Jurgis Labčevičius, 128 E. Superior st., Chicago, Ill., buvau labai silpnas ir turėjau kosulį, net buvau pmetęs viltį buti sveiku, bet kuomet atsišaukiau pas daktarą Ignotą Stankų, jis už pirmo prisimtinimo gyduolių mane išgydė. Dėkavoju širdingai ir siunčiu \$2.00 gastičius. Visuomet kreipkitės ypatingai arba su laišku ant tikro adreso taip:

Dr. Ignatius Stankus
1210 S. Broad Street, Philadelphia, Pa.
Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8 val. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

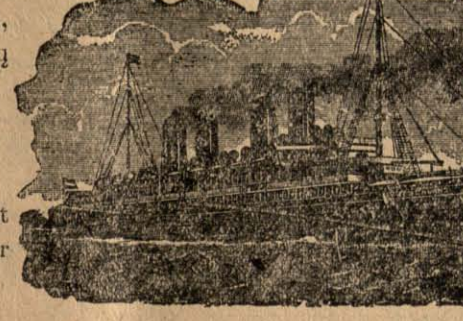
Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažystantus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia ir kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapatų; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių.

Taipgi reikalaujant ŠIFKORČŲ — malonėkit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriausia aprupinti visame. Offiso valandos: šioikioms dienomis nuo 8 ryto iki 9 val. vakare. Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.



Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistuojam laiškus.

Spausdiname visokias kningas, konstitucijas ir kitus visokius spandos dalykus, greitai ir pigiai.

„VIENYBE LIETUVNINKŲ“

Seniausias Lietuvių Laikraštis Amerikoje. Ikurta 1886 mete. Išėina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekioja [metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekioja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tiktietus baliams, popieras laiškam rašyti ir kitokius spandos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gant, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausias Žmogaus Turtas. Jau nuo kelloilotos metų Brooklyn-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS, kurios tikslu yra apsaugoti savo vienatūčius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos tikrai ir geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnųjų.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgy metų prityrimu išrado daugybę specialjškų gyduolių, sutaisyti iš šviečiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gausios sekancios gyduolės:

Kraujo Valytojas \$1.00	Del išvavimo soliterio \$3.00
Gyvasties Balsamas 75c	Del lytiškų ligų 50c. ir \$1.00
Nervų Stiprintojas 50c ir \$1.00	Nuo Reumatizmo 50c. ir \$1.00
Vaistas nuo vidurių 50c. ir \$1.00	Nuo kojų prakaitavimo 25c
Nuo kosulio 25c. ir 50c	Gydanti mostis 50c
Nuo gerklės skaudėjimo 25c. ir 50c	Antiseptiškas muilas 25c
Skilvinės proškos \$1.00	Antiseptiška mostis 25c
Pigulkos del kepenų 25c	Nuo dusulio 50c
Nuo galvos skaudėjimo 25c	Proškos del dantų 25c
Nuo kojų nuospaudy 10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų 25c
Nuo dantų gėlimo 10c	Kastorija del vaikų 10c. ir 25c
Nuo peršalimo 25c	Nuo viduriavimo 25c
Plaukų stiprintojas 25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas 50c
Linimentas arba Expelleris 25c	Gumbo Lašai 50c ir \$1.00
Anaharynas plovimui 25c	Nuo plaukų žilimo 50c
Nuo kirmelių 25c	Blakčių Naikintojas 10c
		Karų Naikintojas 10c

Speciališka tikrai lietuviška Trojanka arba Trojos Devynerios 25c Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šienkėis ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisimtinio Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais. Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje. Jeigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA
APTEIKORIUS
229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Ar matel kada-nors laikraštį "DRAUGA"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštinių raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvidena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" atsiolina metams \$2, pusei m. \$1 Užsieniuose metams \$3, pusei metų \$1.50 Rašydami laiškus adresnokite **DRAUGAS PUB. CO.** 2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

TIK VYRAMS.

I mano Tautiečius: Jūs ir jūsų draugai esate nuo širdžiai užkveičiami aplankyti mano Liausa Mokslo Galerija, 461 Sixth Avenue, arti 28tos Gatvės, New York, N. Y., kur aš laikau parodą dailės ir skulptūros darbų, kurios padarė Lietuvos artistai, su išvaizdintais svairių kūno dalių kaip sveikata teip ir sergančių.

Jūs čia galite studiuoti žmonių gimines kilmę ir išsilankymo nuo lopšio iki grabai, ir matyti indomaisius gamtos išgamas; taip pat avatnumus ir pabaisuolius.

Vieną valandą praleisti tarpe grupių šim pastebėtinų Lietuviškų modelių, yra verta sudėti kaip turą į galvą dēlam gyvenimui.

Jūs čia galite studiuoti pasekmes ligų ir išvirkimo darbų, perstatomų žmogaus kūno modelių. Yra čia prityręs Lietuvis, kuris nuolatos vedžioja sveičius ir išrodinčias bei atsakinėja ant bile kokių klausimų. Atvira kasdieną podrag su Nedėliadiais ir Svėntadieniais, nuo 8-nių iš ryto iki Vidurnakčiai.

JŽANGA UZDYKA.
461 Sixth Avenue, near 28th Street, New York.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA"?

Gal nežinai kur ją gauti? **"LIETUVA"** Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik \$2.00, pusei metų \$1.00.

Rašyk adresu: **A. OLSZEWSKI, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.**

Sergantieji Lietuviai!

AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE? Diena po dienos, savaitė po savaitė, mėnesis po mėnesio, metas po metni gydan sergančius lietuvius. Pažinėkite kiek sergančių jų išgydžian, kiek sergantiems pagelbėjan jų ilgametinėje įkritoje ligoje. Kada jums gyvenit, maš įkrijo nuo mėginimo visokių taip vadinamų liaikarstų, jandėliais jog kas kartas jums, esti aršians—tada vienatinė pagelba yra be užvilktimo kreiptis prie seno, garsaus specialisto

DRO LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų dnos rodą ką turite daryti, idant gelbėti gyvastį ir išaiškis jums ligą. Gyda jau per 20 metų kopasekmingiausiai visokias ligas, kaip: Netekimą spētos, užnuodijimą kraujo, tekėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies plaučių, kepenų, žarnų, inkstų ir t. Del lytiškų ir inkstų ligų turiu didelius ir garsius aparatus Elektrikos ir X—Spindulių, per kurius matau jus vidurinius organus. Ne kiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangūs. Chemiški ir mikroskopiškai įstria kraują ir šlapumą. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojaus atekite pas garų

DRA L. LANDES
140 EAST 22nd St., New York, N. Y. tarpe 3-rd ir Lexington Ave's. Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare; nedėliadiais nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingėdžią knygelę dovanai!

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvių stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvienas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių.

Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milisausko

Visada šaltas alus, skani arietka, velius, porteris, visoki vynai ir kvėpianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiuoja iš kitur, nepamirškite šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priešai Central Dypa

Telephone 1331



Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Išbalsamuoja ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:

1034 Bank Street, Waterbury, Conn.

Lietuviai, kreipkitės reikale.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,

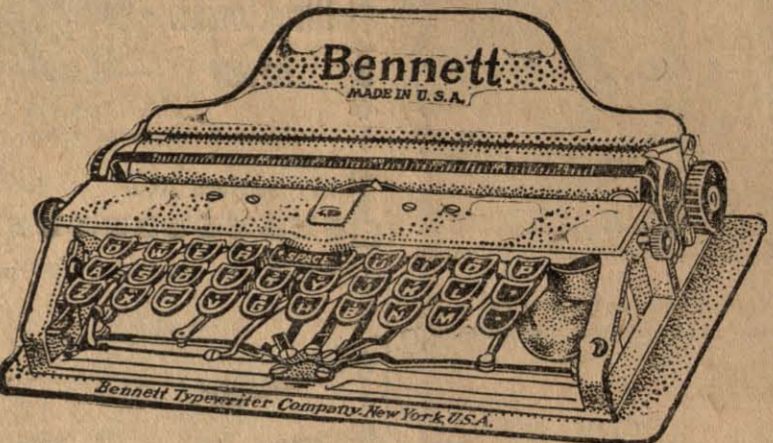
(tarpe Havemeyer street ir Maroy Ave) BROOKLYN, N. Y.

Perėjo į naujas rankas ir viskas gerai prižiūrima. Užėikite ir persitikrinkite.

Moterims kiekvieną utarninką.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja taip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, taip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.



Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišenėje. Ji yra netikėtai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Rusiskai Amerikoniszka Linija.

Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikiausi Maskolijos Ciesoriški Pačto laivai, dvigubais šriubais varomi.

Russia — 16.000 tonų. Kursk — 13.500 tonų. Czar — 13.000 tonų.

Į Rotterdamą į 9 dienas nestojant niekur, į 11 dienų nesimainant niekur į Liepąjį.

\$31.00 3-šios klasės \$33.00.

\$45.00 2-ros klasės \$50.00.

\$65.00 1-mos klasės \$75.00.

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės į mūsų agentus ir centrališką kontorą— Russian American Line—Pier 31-st Street, Brooklyn, N. Y.

Telephone — 2850—2851 Rector.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.

27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

„SVYTURYS“

1913 metų.

Visas metraštis su įvairiais straipsniais geriausių rašėjų Europos ir įvairioms statistikoms visos Lietuvos labai naudingas. Prekė 75c., mėš parduodam po 50c.

Gaunamas pas **J. J. PAUKŠTIS & CO.**

120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS

(Undertaker).

Išbalsamuoja ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvių.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.

213¹/₂ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.

Branch Office 48 Hudson Ave.

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užėiga

pas

JONĄ

KULBOKĄ

Skanus Alus,

Gardi Arietka,

Visoki Vynai,

Kvėpianti Cigarai.

74 Grand Street

Kampas Wythe Ave. BROOKLYN, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rupe-

stingą ir artistiką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU,

KUKARDŲ, ROZETŲ,

BERLŲ, MARŠALKINIŲ

LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreiškinti, guod-

tinėms Kunigams ir guodotinoms

Draugystėms, kad aš dirbu visus

augščiau paminėtus daigtus PI-

GLIAUSIAI, TEISINGIAIS IR

GERIAUSIAI, nes per daugelį

metų užsiimdama išdirbiniais įgi-

jau geriausių praktiką ir dėl to

galiu viską padirbt pigiau ir ge-

riaiau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.



ZMIJECZNIK

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPES, SAUSGĖDŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jėigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelti, neįteškok rodos pas kokius ne mokintus žydėlius ar kryžiolikus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai pa-

rašyk pas savo ločną vientautį, reikalau- damas tikrų, grynų ir gydančių vaistų.

— pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,

Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“, o persitikrinsi, kad neiš- skleisi veltui ir ant apgavystių savo su- kiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, ko- kias tikrai randasi ant svieto taip dėl senų žmonių, kaip dėl kudičių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Dėlto jėigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negorovę, aiškiai ir su smulkesniais, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adresas:

Albertas G. Groblevskis

Cor. Elm and Main Sts.

Plymouth, Pa.

— išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptose užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Dėlto jėigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negorovę, aiškiai ir su smulkesniais, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adresas:

Albertas G. Groblevskis

Cor. Elm and Main Sts.

Plymouth, Pa.

Nepamirškite Tautiško Namol

Erta, daili salė mingams, veselijoms, teatrams ir baliams.

Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.

A. RAZUTIS

101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1470 Greenpoint.

PIRETELAI LIETUVIAI

12 dideliu ir 12 mažu.

H. B. ROSENSON,

Brooklyn, N. Y.

817-819 Grand St., Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

Telephone, 1102 W. Wm. St.

ADVOKATAS KAZIS KRAUCUNAS.

Buye 9 metus Svirijaus Viršiniuku, Inspektoriu Suvienytų Valstijų Imigracijos; turi visas tiesias kaip Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir d-partamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laišku, išdėdami krasos ženklei atsakymui. Vedimui svabčių bylų ir reikalų, pribuna ypatingai į visas Valstijas ir miestus su lyg pareikalavimu. Adresas:

KAZIS KRAUCUNAS, Attorney-at-Law

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis

Magiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

BEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIA

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto \$2.50

Ant pusės meto \$1.25

Ant ketverčio meto 65c.

EURO-ROSIJOJE ir Lietuvoje \$3.50

Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.

Prusose 15 markų.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

BEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.

Talpinasi visokių

gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoj ant viso meto tik \$1.

Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.

Prusose 7 mk.

Kas užsirašo „SAULĖ“ ir „LINK-

SMĄ VALANDĄ“ ir pilnai užsimoka,

tai abu raštu gauna per visą metų už \$3

Ameriką, in Resiją \$4.50, in Anglijoje

7 sh. Priek tam pilnai užsimokėję

skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ

gražių Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.

220-522 W. South St.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.

MAHANAY CITY, PA.